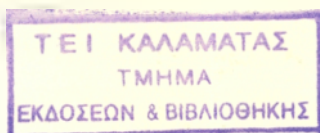

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΣΧΟΛΗ : ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ : ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΜΟΝΑΔΩΝ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΘΕΜΑ :

Η ΑΣΚΗΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΣΕ
ΤΟΠΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ
ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ
ΑΧΑΡΝΩΝ - ΓΑΛΑΤΣΙΟΥ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΕΣ :

ΤΖΟΥΔΑ ΒΑΣΙΛΙΚΗ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΤΟΥ ΜΑΡΙΜΠΕΛΛΑ

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ : ΜΑΥΡΕΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

ΚΑΛΑΜΑΤΑ 2001

*Ο Αυγουστίνος πίστευε,
ότι ο άνθρωπος είναι
υπεύθυνος για την ζωή του.
Η ιστορία αποδεικνύει ότι όλοι
φέρουμε ευθύνη για όλους.*

*Ευχαριστούμε θερμά όλους όσους στάθηκαν δίπλα μας στη μέχρι σήμερα πορεία μας.

*Επίσης ευχαριστούμε τον Καθηγητή Μαυρέα Κων/νο για την βοήθεια που μας πρόσφερε και
τέλος τις οικογένειες μας, για την υλική και ηθική υποστήριξη, αλλά πάνω από όλα για την
υπομονή τους.*

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελ.
ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ	
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1
ΠΡΩΤΟ ΜΕΡΟΣ: ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ	
Κεφάλαιο 1^ο : Κοινωνικό Κράτος και Κοινωνική Πολιτική	4
1.1 Οριοθέτηση του «Κράτους Πρόνοιας»	4
1.2 Ιστορική Αναδρομή	6
1.3 Η Ελληνική Πραγματικότητα	9
1.4 Η Κρίση Του Κράτους Πρόνοιας	13
1.5 Κοινωνικός Σχεδιασμός Για Την Άσκηση Κοινωνικής Πολιτικής	16
1.6 Στοιχεία Για Ένα Κοινωνικό Σχεδιασμό Στη Χώρα Μας	17
1.6.1 Δημόσια Πρόνοια	17
1.6.2 Σχέσεις Υγείας Και Πρόνοιας	18
1.6.3 Θέματα που αφορούν την Οργάνωση	18
1.6.4 Έλλειψη Ειδικευμένου προσωπικού	19
1.6.5 Έκταση Προνοιακών Παροχών	20
1.6.6 Ερευνητικές δραστηριότητες	20
2^ο Κεφάλαιο Σχέση Τοπικής Αυτοδιοίκησης Και Κοινωνικής Πολιτικής	23
2.1 Η Κοινωνική πολιτική Στα Πλαίσια Της Τοπικής Αυτοδιοίκησης	23
2.2 Το Θεσμικό Πλαίσιο Για την Άσκηση Της Κοινωνικής Πολιτικής	24
2.3 Κοινωνικά Προγράμματα Που Υλοποιούνται Από Την Τοπική Αυτοδιοίκηση	26
2.4 Η Ανάγκη Των Δήμων Για Συνεργασία Με Ιδιωτικούς, Εθελοντικούς Και Μη Κερδοσκοπικούς Φορείς	27
2.5 Οι Δυσμενείς Συνθήκες Και Τα Προβλήματα Ανάπτυξης Κοινωνικών Δράσεων Από Την Τοπική αυτοδιοίκηση	29
2.6 Προϋποθέσεις Για Την Ανάπτυξη Κοινωνικής Πρόνοιας Σε Τοπικό Επίπεδο	32

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ : Η ΑΣΚΗΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΔΗΜΟΥΣ ΑΧΑΡΝΩΝ – ΓΑΛΑΤΣΙΟΥ

Κεφάλαιο 1ο	Γενικά Χαρακτηριστικά Δήμου Αχαρνών	34
1.1	Γενικά	34
1.1.1	Οριοθέτηση Και Χωροταξική Ένταξη	34
1.2	Πληθυσμιακή Εξέλιξη	35
1.2.1	Πληθυσμός Κατά Φύλο Και Ηλικία	36
1.2.2	Η Διάρθρωση Της Απασχόλησης Των Κατοίκων Του Δήμου	36
1.3	Ιστορική Αναδρομή Των Αχαρνών	37
1.3.1	Ετυμολογία Του Ονόματος	40
Κεφάλαιο 2ο	Δομή – Οργάνωση Του Δήμου Αχαρνών	42
2.1	Συγκρότηση Των Υπηρεσιών Του δήμου Αχαρνών	42
2.2	Το Προσωπικό Του Δήμου Αχαρνών	48
Κεφάλαιο 3^ο	Δομές Της Κοινωνικής Πολιτικής Του Δήμου Αχαρνών	50
3.1	Η Διεύθυνση Κοινωνικής Πολιτικής Του Δήμου	50
3.1.1	Η Σύναψη Συνεργασιών	51
3.1.2	Η Επικοινωνία Με Τους Πολίτες	52
3.2	Α΄, Β΄, Γ΄ ΚΑΠΗ Αχαρνών	52
3.2.1	Πόροι Των ΚΑΠΗ	52
3.2.2	Οικονομικά Στοιχεία Των ΚΑΠΗ	53
3.2.3	Σκοπός Των ΚΑΠΗ	53
3.2.4	Γεωγραφική Θέση – Κτιριακή Κατανομή Α΄, Β΄, Γ΄ ΚΑΠΗ	54
3.2.4.1	Γεωγραφική Θέση – Κτιριακή Κατανομή Α΄	54
3.2.4.2	Γεωγραφική Θέση – Κτιριακή Κατανομή Β	54
3.2.4.3	Γεωγραφική Θέση – Κτιριακή Κατανομή Γ΄	55
3.2.5	Οι Υπηρεσίες Που Παρέχονται Από Τα ΚΑΠΗ	55
3.2.6	Μέλη Των Α΄, Β΄, Γ΄ ΚΑΠΗ	56
3.2.6.1	Κριτήρια Εγγραφής	56
3.2.6.2	Γενικά Στοιχεία Μελών Α΄, Β΄, Γ΄ ΚΑΠΗ	57
3.2.7	Διοίκηση Α΄, Β΄, Γ΄ ΚΑΠΗ	57
3.2.7.1	Αρμοδιότητες Του Διοικητικού Συμβουλίου Των ΚΑΠΗ	58
3.2.7.2	Αρμοδιότητες Του Προέδρου Του ΔΣ	58
3.2.8	Συγκρότηση Και Οργάνωση Των Υπηρεσιών Α΄, Β΄, Γ΄ ΚΑΠΗ	59
3.2.9	Προσωπικό Α΄, Β΄, Γ΄ ΚΑΠΗ	59
3.2.9.1	Καθήκοντα Προσωπικού	60
3.2.10	Τα Προγράμματα Λειτουργίας Για το Κάθε ΚΑΠΗ Ξεχωριστά	62
3.2.10.1	Προγράμματα Λειτουργίας Α΄ ΚΑΠΗ	62
3.2.10.2	Προγράμματα Λειτουργίας Β΄ ΚΑΠΗ	64
3.2.10.3	Προγράμματα Λειτουργίας Γ΄ ΚΑΠΗ	65

3.3	1 ^{ος} – 6 ^{ος} Βρεφονηπιακοί Σταθμοί Δήμου Αχαρνών	66
3.3.1	Σκοπός Των Βρεφονηπιακών Σταθμών	66
3.3.2	Η Διοίκηση Των Σταθμών	67
3.3.2.1	Αρμοδιότητες Και Συνεδριάσεις Του Διοικητικού Συμβουλίου	68
3.3.2.2	Αρμοδιότητες Και Συνεδριάσεις Του Προέδρου	69
3.3.3	Οι Αρμοδιότητες Και Τα Καθήκοντα Του Προσωπικού	71
3.3.3.1	Το Προσωπικό Των Βρεφονηπιακών Σταθμών Του Δήμου Αχαρνών	77
3.3.4	Οι Προϋποθέσεις Εγγραφής Στους Βρεφονηπιακούς Σταθμούς	78
3.3.4.1	Δικαίωμα Εγγραφής Των Παιδιών	78
3.3.4.2	Διαγραφή Των Παιδιών	79
3.3.5	Τα Τμήματα Και Οι Αναλογίες Παιδιών Προσωπικού	80
3.3.6	Τα Προγράμματα Δράσης Που Εφαρμόζουν Οι Σταθμοί	81
3.3.6.1	Βασικές Αρχές Παιδαγωγικής Δράσης	81
3.3.6.2	Πρότυπες Παιδαγωγικές Δραστηριότητες – Ειδικά Παιδαγωγικά Θέματα	83
3.3.7	Η Διατροφή Βρεφών Και Νηπίων	84
3.3.8	Σχέσεις Με Τους Γονείς – Συγκεντρώσεις Γονέων	85
3.3.9	Πόροι – Χρηματοδότηση Των Σταθμών	86
3.4	Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης Δήμου Αχαρνών (ΚΕΚΔΑ)	86
3.4.1	Σύσταση	86
3.4.2	Σκοποί Της Εταιρείας	87
3.4.3	Η Διοίκηση	87
3.4.4	Κεφάλαιο – Περιουσία Της ΚΕΚΔΑ	90
3.4.4.1	Κέρδη – Κεφάλαια	90
3.5	Λοιπές Κοινωνικές Υπηρεσίες Του Δήμου Αχαρνών	91
3.5.1	Γραφείο Ισότητας & Πληροφόρησης Γυναικών	91
3.5.1.1	Παρεχόμενες Υπηρεσίες	91
3.6	Μονάδες Κοινωνικές Κοινωνικής Μέριμνας	93
Κεφάλαιο 4^ο :	Γενικά Χαρακτηριστικά Δήμου Γαλατσίου	98
4.1	Γενικά Χαρακτηριστικά	98
4.1.1	Χωροθέτηση Του δήμου Γαλατσίου	98
4.1.2	Ο Πληθυσμός του Δήμου	98
4.1.2.1	Ο Πληθυσμός Του Δήμου Γαλατσίου Κατά Φύλο Και Ηλικία	99
4.1.2.2	Η Διάρθρωση της Απασχόλησης Των Κατοίκων	99
4.2	Το Γαλάτσι Από Τον Περασμένο Αιώνα	100
4.2.1	Ετυμολογία του Ονόματος «Γαλάτσι»	102
4.2.1.1	Το Ονομα Λαμπρινή	103
4.2.1.2	Τα Τουρκοβούνια	103
Κεφάλαιο 5^ο :	Δομή Και Οργάνωση του Δήμου Γαλατσίου	106
5.1	Συγκρότηση Των Υπηρεσιών Του δήμου Γαλατσίου	106
5.2	Το Προσωπικό Των Υπηρεσιών του Δήμου	108
5.3	Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου	109
5.3.1	Πνευματικό Κέντρο	109
5.3.2	Αθλητικό Κέντρο	110
5.3.3	Βρεφονηπιακοί Σταθμοί	110

5.4	Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου	111
Κεφάλαιο 6^ο :	Δομές Κοινωνικής Πολιτικής Δήμου Γαλασίου	112
6.1	Γενικά	112
6.2	Α΄, Β΄, Γ΄ ΚΑΠΗ Γαλασίου	112
6.2.1	Πράξη Σύστασης Α΄ ΚΑΠΗ	112
6.2.2	Σκοπός Α΄, Β΄, Γ΄ ΚΑΠΗ	113
6.2.3	Γεωγραφική Θέση & Κτιριακή Κατανομή Των ΚΑΠΗ	113
6.2.3.1	Το Α΄ ΚΑΠΗ	113
6.2.3.2	Το Β΄ ΚΑΠΗ	114
6.2.3.3	Το Γ΄ ΚΑΠΗ	114
6.2.4	Οι Υπηρεσίες Που Παρέχονται Από Τα ΚΑΠΗ	114
6.2.5	Τα Μέλη Των ΚΑΠΗ	115
6.2.5.1	Κριτήρια – Προϋποθέσεις Εγγραφής	115
6.2.5.2	Γενικά Χαρακτηριστικά Των Μελών Των ΚΑΠΗ	115
6.2.6	Η Διοίκηση Των ΚΑΠΗ	116
6.2.6.1	Αρμοδιότητες Του Διοικητικού Συμβουλίου Των ΚΑΠΗ	117
6.2.6.2	Αρμοδιότητες Του Προέδρου Του Διοικητικού Συμβουλίου	117
6.2.7	Συγκρότηση & Οργάνωση Των Υπηρεσιών Α΄, Β΄, Γ΄ ΚΑΠΗ	118
6.2.8	Το Προσωπικό Των Α΄, Β΄, Γ΄ ΚΑΠΗ	118
6.2.8.1	Καθήκοντα Προσωπικού	119
6.2.9	Παρεχόμενες Υπηρεσίες Από Τα ΚΑΠΗ	121
6.2.10	Οικονομικοί Πόροι Των ΚΑΠΗ	125
6.3	Λοιπές Δομές Κοινωνικής Πολιτικής Του Δήμου Γαλασίου	126
6.3.1	Πρόγραμμα Οικονομικής Βοήθειας Σε Απόρους	126
6.3.2	Σύλλογος «Ζωή & Δημιουργία» Κέντρο Απασχόλησης Ατόμων Με ειδικές Ανάγκες (ΑΜΕΑ)	127
	ΕΠΙΛΟΓΟΣ	129
	ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	132

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

ECU	: Ευρωπαϊκή Κοινωνική Μονάδα
ΑΕΠ	: Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν
ΑΜΕΑ	: Άτομα με Ειδικές Ανάγκες
ΓΓΛΕ	: Γενική Γραμματεία Λοιπής Επιμόρφωσης
ΓΓΝΓ	: Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς
ΓΠΣ	: Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο
ΔΕΗ	: Δημόσια Επιχείρηση Ηλεκτρισμού
ΔΚΚ	: Δημοτικός και Κοινοτικός Κώδικας
Δρχ	: Δραχμές
ΔΣ	: Διοικητικό Συμβούλιο
ΕΓΕ	: Ένωση Γυναικών Ελλάδος
ΕΕ	: Ευρωπαϊκή Ένωση
ΕΕΣ	: Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός
ΕΚ	: Ευρωπαϊκή Κοινότητα
ΕΚΤ	: Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο
ΕΟΚ	: Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα
ΕΟΠ	: Εθνικός Οργανισμός Πρόνοιας
ΕΣΥ	: Εθνικό Σύστημα Υγείας
ΕΣΥΕ	: Εθνική Στατιστική Υπηρεσία Ελλάδος
ΕΥΔΑΠ	: Εταιρεία Ύδρευσης και Αποχέτευσης
Η/Υ	: Ηλεκτρονικοί Υπολογιστές
ΗΠΑ	: Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής
ΙΚΑ	: Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων
κα	: Και άλλα
ΚΑΠΗ	: Κέντρα Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων
ΚΔ	: Κεντρική Διοίκηση
ΚΕΓΥΘΕ	: Κέντρο Έρευνας Γυναικείων Θεμάτων
ΚΕΘΕΑ	: Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης
ΚΕΚ	: Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης
κλπ	: Και λοιπά
ΚΟΚ	: Κώδικας Οδικής Κυκλοφορίας
ΚΠ	: Κοινωνική Πολιτική
ΚΠΣ	: Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης
κτλ	: Και τα λοιπά
ΚΥ	: Κοινωνική Υπηρεσία
μ.Χ	: Μετά Χριστόν
ΜΜΕ	: Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης
Ν	: Νόμος
ΝΠ	: Νομικό Πρόσωπο
ΝΠΔΔ	: Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου
ΝΠΙΔ	: Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου
ΟΑΕΔ	: Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού
ΟΓΑ	: Οργανισμός Γεωργικών Ασφαλίσεων
ΟΕΥ	: Οργανισμός Εσωτερικής Υπηρεσίας
ΟΗΕ	: Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών
ΟΚΑΝΑ	: Οργανισμός Κατά Των Ναρκωτικών
ΟΤΑ	: Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης
ΟΤΕ	: Οργανισμός Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος
ΠΔ	: Προεδρικό Διάταγμα

ΠΕ	: Πανεπιστημιακή Εκπαίδευση
πχ	: Παραδείγματος Χάριν
ΤΑΠ	: Τέλος Ακίνητης Περιουσίας
ΤΑ	: Τοπική Αυτοδιοίκηση
ΤΕ	: Τεχνολογική Εκπαίδευση
ΤΕΙ	: Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα
τμ	: Τετραγωνικά μέτρα
ΥΕ	: Υποχρεωτική Εκπαίδευση
ΥΠΕΣΔΔΑ	: Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης
ΥΠΕΧΩΔΕ	: Υπουργείο Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων
ΥΥΓΚΑ	: Υπουργείο Υγείας, Πρόνοιας και κοινωνικών Ασφαλίσεων
ΦΕΚ	: Φύλλο Εφημερίδος της Κυβερνήσεως
χλμ	: Χιλιόμετρα

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Κοινωνική Πολιτική που ακολουθεί ο κάθε δήμος είναι ο καθρέφτης των αναγκών και των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι κάτοικοι του στην καθημερινότητα τους. Οι ιδιαιτερότητες και οι ανάγκες των δημοτών διαφέρουν κατά πολύ από περιοχή σε περιοχή και εν μέρει αυτό οφείλεται στο μέγεθος του πληθυσμού στο βιοτικό επίπεδο των κατοίκων του κάθε δήμου, αλλά ακόμα και στο μορφωτικό επίπεδο αυτών.

Οι κοινωνικές δραστηριότητες που ασκούνται από τους ΟΤΑ έρχονται να καλύψουν τα κενά και τις ελλείψεις που προέρχονται από την κεντρική εξουσία, η οποία είναι υπεύθυνη αρχικά για την άσκηση των καθηκόντων που αφορούν την Κοινωνική Πρόνοια και Προστασία των πολιτών. Η ευθύνη που βαραίνει την ΤΑ για την άσκηση αυτών των αρμοδιοτήτων είναι μεγάλη και έχει γίνει σαφές πια στις μέρες μας η αναγκαιότητα άσκησης κοινωνικών καθηκόντων από την πλευρά των ΟΤΑ, ως ενδιάμεση και καλύτερα ενημερωμένη αρχή για τα προβλήματα και τις πραγματικές ανάγκες των ανθρώπων που διαμένουν εντός των ορίων τους.

Βασικός στόχος της παρούσας εργασίας είναι η έρευνα και η παρουσίαση των κοινωνικών δομών των δήμων Αχαρνών – Γαλασιού. Παράλληλα προσπαθούμε στο πρώτο μέρος της πτυχιακής μας εργασίας να δώσουμε την εικόνα που ισχύει σήμερα και την άμεση σχέση που έχει η Τοπική Αυτοδιοίκηση με την Κοινωνική Πολιτική.

Κρίθηκε απαραίτητο πριν περάσουμε στην εξέταση της δομής και λειτουργίας των κοινωνικών δραστηριοτήτων των δύο δήμων να κάνουμε μια σύντομη αναφορά στο πρώτο μέρος της, στους όρους Κοινωνική Πολιτική, Κράτος Πρόνοιας και στην ιστορική αναδρομή των όρων αυτών στην Ευρώπη, προκειμένου να κατανοηθεί η μορφή που σήμερα έχουν πάρει οι παραπάνω όροι, και η εξέλιξη που έχει επέλθει σ' αυτούς. Οι έννοιες με το πέρασμα των χρόνων και λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες που εξελίσσονται και αυτές με την σειρά τους όντας στενά συνδεδεμένες με τις οικονομικές, κοινωνικές, τεχνολογικές και πολιτισμικές συνθήκες όπως διαμορφώνονται κάθε φορά σύμφωνα και με τα πολιτικά καθεστώτα κάθε χώρας, έχουν

ξεπεράσει το στάδιο της απλής παροχής από τον κρατικό μηχανισμό παίρνοντας πλέον χαρακτήρα επιτακτικό και αναγκαίο για την ανάπτυξη και αειφορία κάθε χώρας.

Παράλληλα εξετάζεται ο ρόλος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και η σημαντική συμβολή της στην υφιστάμενη κατάσταση του Κοινωνικού Κράτους, καθώς και τα προβλήματα που αντιμετωπίζει στην ανάληψη δραστηριοτήτων κοινωνικού χαρακτήρα. Γίνεται επίσης προσπάθεια να εντοπιστούν οι προϋποθέσεις για την ανάπτυξη της κοινωνικής πολιτικής σε τοπικό επίπεδο, με προγράμματα και δράσεις, κάτι που ενισχύει την άποψη πως η εκάστοτε τοπική κοινωνία δεν μπορεί να βασίζεται στις κρατικές παροχές αλλά πρέπει να παίρνει ρόλο ενεργό και ουσιαστικό αναλαμβάνοντας να ερευνήσει τις πραγματικές ανάγκες του πληθυσμού της και να εφαρμόζει δράσεις που εξυπηρετούν τόσο την τοπική ανάπτυξη όσο και το κοινό όφελος γενικότερα.

Περνώντας τώρα στο κυρίως θέμα της Πτυχιακής μας εργασίας, δίνουμε αρχικά τη γενική εικόνα των χαρακτηριστικών των δύο δήμων και καταγράφουμε τις υπάρχουσες κοινωνικές δομές για τον κάθε ένα ξεχωριστά. Παράλληλα επισημαίνονται οι ελλείψεις αφού ανακαλύπτουμε πως τα πράγματα για τους δύο δήμους που εξετάζουμε δεν είναι και τόσο ευοίωνα τελικά. Το συμπέρασμα αυτό προκύπτει από το ότι δεν έχει υπάρξει ουσιαστική παρέμβαση στις κοινωνικές υπηρεσίες και δομές κάτι που άλλοι δήμοι στην χώρα μας έχουν από καιρό υιοθετήσει και εκμεταλλευτεί με πραγματικά αξιόλογα αποτελέσματα.

Θα πρέπει να αναφέρουμε στο σημείο αυτό τις δυσκολίες που αντιμετωπίσαμε στην συγκέντρωση απαραίτητων στοιχείων, που κατά τη γνώμη μας έπρεπε να συμπεριληφθούν στην παρούσα εργασία, όπως οικονομικά στοιχεία που αφορούν το δήμο Αχαρνών και των ΚΑΠΗ του, τις πράξεις σύστασης τόσο του Δήμου όσο και των ΚΑΠΗ, περαιτέρω οικονομικά στοιχεία για τα ΚΑΠΗ του δήμου Γαλατσίου καθώς και την πράξη σύστασης του δήμου.

Θα λέγαμε λοιπόν πως τόσο ο Δήμος Γαλατσίου όσο και ο Δήμος Αχαρνών «πάσχουν» από σοβαρές ελλείψεις εξειδικευμένου προσωπικού για την άσκηση της Κοινωνικής πολιτικής αλλά και από την συνήθη νοοτροπία που συνάντα κανείς σε πολλούς δήμους της χώρας μας «πέρα από την

αρμοδιότητά μου». Η έλλειψη χρηματικών πόρων είναι ένα άλλο σημαντικό πρόβλημα στην άσκηση ακόμα και των υπάρχοντων κοινωνικών δομών, αλλά δεν αποτελεί την δικαιολογία αφού τουλάχιστον για το Δήμο Γαλατσίου δεν υπάρχουν δημοτικές επιχειρήσεις, κάτι δηλαδή που θα μπορούσε να ενισχύσει τα οικονομικά του δήμου.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ: ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

Κεφάλαιο 1^ο : ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΚΡΑΤΟΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

1.1 ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗ ΤΟΥ «ΚΡΑΤΟΥΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ»

Η έννοια του Κράτους Πρόνοιας δεν είναι σαφής στις μέρες μας και αυτό οφείλεται στις κατά διαστήματα διαφορετικές ερμηνείες και προσεγγίσεις που αποδόθηκαν στον όρο, σύμφωνα με την ιδεολογική και πολιτική σκοπιά που εξεταζόταν κάθε φορά.

Στη μεταπολεμική περίοδο ο όρος αυτός αντιστοιχούσε "στην ανάγκη διερεύνησης της κοινωνικής λειτουργίας του κράτους και κατά την εξέλιξη του Αστικού Κράτους επιφορτίστηκε με ιδέες και αξίες κοινωνικής δικαιοσύνης και αλληλεγγύης"¹. Στις μέρες μας η έννοια του κράτους Πρόνοιας έχει ταυτιστεί με τη σχέση κράτους-αγοράς με τέτοιο όμως τρόπο, που η όποια κοινωνική πολιτική ακολουθείται από το κράτος, θεωρείται όχι απλά αναγκαία αλλά απαραίτητος παράγοντας στήριξης για την λειτουργία της διευρυμένης αγοράς.

Στο δεύτερο σκέλος που συνθέτει την έννοια του παραπάνω όρου και που βασίζεται στο μοντέλο Κοινωνικής Ασφάλισης του *Beverage*, προστίθεται η λογική της αντιμετώπισης των κοινωνικών προβλημάτων και αναγκών, προκειμένου να ρυθμιστούν και να αντιμετωπιστούν οι επιπτώσεις που προκύπτουν απ' αυτά, με σκοπό την οικονομική ανάπτυξη και την προώθηση της κοινωνικής συνοχής. Αναφερόμενοι στην "Πρόνοια" εννοούμε την παροχή φροντίδας μέσα στο ευρύ φάσμα των προσωπικών Κοινωνικών Υπηρεσιών.

Από το 1950 έως και το 1980, διαφορετικές απόψεις και πολιτικές (κοινωνική ασφάλεια, πρόνοια, απασχόληση, υγεία, εκπαίδευση, κατοικία),

---

¹ Ο. Στασινοπούλου, *Κράτος Πρόνοιας-ιδεολογικές αναζητήσεις και ιδεολογικά πρότυπα*, Gutenberg, Αθήνα 1993, σελ 32.

συγκρούονται μεταξύ τους . Κοινωνικό Κράτος Πρόνοιας σημαίνει ένα κράτος το οποίο θα μπορεί να εξασφαλίζει στέγη, περίθαλψη και απασχόληση στους πολίτες που το πλαισιώνουν. Οι κοινωνικές παροχές και τα κοινωνικά δικαιώματα μέσα από την ιστορική τους εξέλιξη, συνέβαλλαν στη διαμόρφωση των κοινωνικών σχέσεων και δομών.

Σαν "κύριος στόχος λοιπόν του κράτους Πρόνοιας σε γενικές γραμμές είναι να αμβλύνει τα κοινωνικά προβλήματα και να δημιουργεί προϋποθέσεις για όσο το δυνατό μεγαλύτερη ισότητα μεταξύ των διαφόρων κοινωνικών τάξεων"². Το κοινωνικό κράτος ακόμα και στις μέρες μας βρίσκεται ακόμα σε μια πορεία αλλαγής και διαμόρφωσης και αυτό επιβάλλεται από συνθήκες όπως : κοινωνικά, δημογραφικά, οικονομικά και πολιτισμικά γεγονότα.

Τέλος, να τονίσουμε πως ακόμα κι αν θεωρητικά με τον όρο "Κράτος Πρόνοιας" αποδεχόμαστε ένα συγκεκριμένο μοντέλο κοινωνικού κράτους, δεν θα πρέπει να ξεχνάμε πως όλες σχεδόν οι χώρες της Ευρώπης έχουν υιοθετήσει το μοντέλο 'Κράτους Πρόνοιας' το οποίο προέκυψε από τις διαφορετικές θρησκευτικές και πολιτιστικές αξίες, την ιστορία, τις δημογραφικές και οικονομικές συνθήκες και ακόμα και αν στις επιμέρους ιδιαιτερότητες υπάρχουν κοινά σημεία αναφοράς, δεν πρέπει να αγνοείται πως το 'Κράτος Πρόνοιας' είναι ένα ιδεολόγημα, ένα πρότυπο, όχι όμως και η ίδια πραγματικότητα.

Όσον αφορά τον όρο 'Κοινωνική Πολιτική' αναφέρουμε πως "Κοινωνική Πολιτική είναι η επιστήμη που αναζητεί τα μέτρα τα οποία θα συντελέσουν στην άμβλυνση των κοινωνικών αντιθέσεων και την άρση των κοινωνικών συγκρούσεων για την διατήρηση και ή την αποκατάσταση της κοινωνικής ειρήνης"³. Ο ορισμός που αποδίδει οικονομική υπόσταση στην ΚΠ δηλαδή : "Η ΚΠ –με την νομοθεσία αρχικά- επιδιώκει την καταπολέμηση των ατελειών στην διαδικασία κατανομής των αποτελεσμάτων που προκύπτουν από την παραγωγική διαδικασία" (Al. Wagner), πλησιάζει πολύ στην ουσία του προβλήματος⁴.

---

² Π. Σταθόπουλος , *Κοινωνική Πρόνοια- μία γενική θεώρηση*, Έλλην, Αθήνα 1997, σελ 97.

³ Θ. Κόνιαρης, *Θέματα Κοινωνιολογίας και κοινωνικής Πολιτικής*, Μ.Γιαπούλης και υιός, Θεσσαλονίκη 1995, σελ. 211.

⁴ Λ. Πάτρας, *Σχεδιασμός Κοινωνικής Πολιτικής*, Αφοί Σακκούλα, Αθήνα 1970, σελ. 24.

Μέσα από έναν άλλο ορισμό η ΚΠ επιδιώκει την ενσωμάτωση μιας κοινωνικής ομάδας στο κοινωνικό σύνολο (*W. Weddinger*). Επίσης, με την διαπίστωση πως στο καπιταλιστικό σύστημα ο καθένας έχει την ευθύνη για την οικονομική του κατάσταση, η ΚΠ προσπαθεί να μεταβιβάσει την ευθύνη αυτή και σε άλλους παράγοντες.

Κατά τον *Günter* η ΚΠ διατηρεί δύο ακόμα καθήκοντα: α) Να προσαρμόσει την κοινωνία στην κοινωνική και τεχνολογική αλλαγή και β) να ενσωματώσει τα άτομα και τις ομάδες στην κοινωνία .

Ειδικότερα στόχος της ΚΠ είναι:

- Η εξασφάλιση ικανοποιητικού επιπέδου παιδείας.
- Η παροχή υψηλής στάθμης υπηρεσιών υγείας.
- Η εξασφάλιση ικανοποιητικού βιοτικού επιπέδου ζωής (τροφή, ενδυμασία, κατοικία, κοινωνικές υπηρεσίες, κοινωνική ασφάλιση και ασφάλεια).
- Η προστασία του θεσμού της οικογένειας (μητρότητα, βρέφη, παιδιά, νεότητας-γήρατος).
- Η εξασφάλιση εργασίας και η προστασία της ελευθερίας της εργασίας.
- Την προστασία του δικαιώματος της συνδικαλιστικής οργάνωσης και απεργίας.
- Την προστασία του δικαιώματος προς ανάπαυση και ψυχαγωγία, και τέλος
- Την προάσπιση όλων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και ελευθεριών.

Συνοψίζοντας, η ΚΠ αποβλέπει στην άρση των κοινωνικών συγκρούσεων για το γενικότερο κοινωνικό συμφέρον και γίνεται μέσο για το σκοπό αυτό η προστασία του ασθενέστερου. "Σχεδόν σε ολόκληρη την ιστορία της ανθρωπότητας υπήρξε κάποιο είδος ή μορφή Κοινωνικής Πολιτικής"⁵ .

1.2 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ

Στην προκαπιταλιστική περίοδο και συγκεκριμένα στη φεουδαρχική περίοδο η ΚΠ σε υποτυπώδη και περιστασιακή μορφή, απασκοπεί στην προστασία και βοήθεια των φτωχών. Πιο συστηματική και οργανωμένη – ως

---

⁵ Σ. Θωδορόπουλος, «Το Κοινωνικό Κράτος σήμερα», [Ίδρυμα Σάκη Καράγιωργα], *Διαστάσεις της κοινωνικής Πολιτικής σήμερα*, Αθήνα 1993, σελ. 319

αποτέλεσμα αντίστασης της εργατικής τάξης απέναντι στην εκμετάλλευση και εξαθλίωση – αρχίζει την εποχή της ανάπτυξης του καπιταλισμού.

Η Μ. Βρετανία, είναι η πρώτη χώρα στην οποία η ΚΠ οργανώθηκε με συστηματικό τρόπο σε μια σειρά νόμων υπέρ των πτωχών:

I. Old Poor Law του 1601

II. Act of Settlement του 1662

Επίσης, η κύρια πράξη του Κοινοβουλίου του Speerhanland του 1795, που εν μέρει καθιερώνει την εξασφάλιση ενός ελάχιστου ζωτικού εισοδήματος.

Στα τέλη του 18^{ου} αιώνα, κρίθηκε αυστηρά η οργανωμένη βοήθεια υπέρ των πτωχών, ενώ ο Adam Smith έβλεπε ως βασικό κοινωνικό εμπόδιο για την ανάπτυξη της αγοράς τον νόμο για την κατοικία και ο Mathus μίλησε για τις οικονομικές ασυνέπειες των νόμων υπέρ των πτωχών.

Διαμάχη υπήρξε και για τους νόμους της κοινωνικής βοήθειας η οποία οφειλόταν στις διαφωνίες αυτοκρατορίας – γαιοκτημόνων και της ανερχόμενης αστικής τάξης. Η μεν αυτοκρατορία και οι γαιοκτήμονες έβλεπαν στους νόμους μια ευκαιρία διάσωσης του παραδοσιακού αγροτικού καθεστώτος, ενώ η δε ανερχόμενη αστική τάξη, είχε ανάγκη από διαθέσιμο και ευκίνητο εργατικό δυναμικό.

Το 1834 με τον νόμο Poor Law Amendment Act, επιτυγχάνεται από τον Βιομηχανικό Καπιταλισμό να καταργηθεί το υπάρχον σύστημα, ενώ επιτρέπεται η δημιουργία ενός προλεταριάτου αναγκασμένου να διαθέτει την εργατική του δύναμη σε χαμηλές τιμές προκειμένου να επιζήσει.

Αντιθέτως στη Γαλλία την περίοδο 1852 - 1870, επικρατεί ο όρος "Etat Providence" και χρησιμοποιείται από τους Φιλελεύθερους Στοχαστές με πνεύμα αρνητικό, όπως αρνητικοί στέκονται και οι ίδιοι απέναντι στις αυξανόμενες παροχές του κράτους, ενώ ταυτόχρονα στη ριζικά ατομική φιλοσοφία του "Individualist".

Στη Γερμανία ο όρος "Wohlfurstaat", που αντιστοιχεί στον όρο "Κράτος Πρόνοιας" χρησιμοποιήθηκε την δεκαετία του 1870 από τους επονομαζόμενους "καθ' έδρας σοσιαλιστές", ενώ ο όρος "Sozialstaat", χρησιμοποιήθηκε για να χαρακτηρίσει τις μεταρρυθμίσεις του Bismark, την δεκαετία του 1880.

Στο τέλος του 19^{ου} αιώνα, η κατάσταση αλλάζει. Το 1881 προτείνεται από τον Bismark, η υποχρεωτική ασφάλιση, ενώ την ίδια περίπου περίοδο η

αναφορά του Beveridge, αποτελεί το υπόστρωμα του σύγχρονου Κράτους Πρόνοιας.

Στην αρχή του 20^{ου} αιώνα, η αγορά εργασίας και τα προβλήματα που δημιουργούνται στα πλαίσια της ελεύθερης αγοράς, αρχίζουν να αποτελούν βασικό σημείο αναφοράς της Κοινωνικής Πολιτικής. Η έννοια του κράτους Δικαίου αρχίζει να συνυφαίνεται με την αντίληψη πως το κράτος πρόνοιας το οποίο στηρίζεται στην αρχή της αλληλεγγύης, είναι φορέας ευθύνης.

Το Κράτος Πρόνοιας αναλαμβάνει την υποχρέωση να εφαρμόζει μέτρα προς την βελτίωση της θέσεως των αναξιοπαθούντων μελών του για να εξασφαλίσει την συμμετοχή τους σε όλα τα αγαθά, καθώς συγχρόνως να τους προφυλάσσει από κάθε μορφή εκμετάλλευσης. Μέχρι τα μέσα του 20^{ου} αιώνα, το μέγεθος των κοινωνικών δαπανών παραμένει χαμηλό.

Η ραγδαία επέκταση των κοινωνικών δαπανών, η ανάπτυξη του Ευρωπαϊκού κράτους που εξαπλώνεται σε όλο τον Ευρωπαϊκό χώρο, αρχίζει μετά τον Β' Παγκόσμιο πόλεμο.

Στη μεταπολεμική περίοδο, το άτομο μέλος της κοινωνίας δεν αρκείται στα ισχύοντα για την εποχή μέτρα – τα οποία λαμβάνει το κράτος ως 'προνοιακά' – αλλά απαιτεί τα μέτρα να είναι προγραμματισμένα για την παροχή υπηρεσιών ώστε να ικανοποιούνται οι οικονομικές, κοινωνικές και πολιτιστικές τους ανάγκες.

Η ολοένα μεγαλύτερη παρέμβαση του κράτους, με διάφορες μορφές στην οικονομία, επιβάλλεται από τις ολοένα αυξανόμενες ανάγκες για διαθέσιμο και ποιοτικά βελτιωμένο εργατικό δυναμικό.

Μετά το 1960, έχουμε ραγδαία αύξηση των δημοσίων δαπανών μέχρι και την δεκαετία του '80, οπότε και ανακόπτεται η τάση συνεχούς αύξησης και παρουσιάζονται συνθήκες οικονομικής στασιμότητας, αλλά και μεγαλύτερη επιρροή των Φιλελεύθερων αντιλήψεων.

Τέλος, παραθέτουμε γεγονότα – σταθμούς στην ιστορία της Κοινωνικής Πολιτικής:

- Δημιουργία Συνδέσμου Κοινωνικής Πολιτικής το 1872.
- Ίδρυση Διεθνούς Οργανώσεως Εργασίας το 1919, που σκοπός της ήταν η απάμβλυνση των κοινωνικών συγκρούσεων.

Από το 1945 και έπειτα, όπου σημειώνεται τεράστια οικονομική ανάπτυξη και τεχνολογική πρόοδος, θέτονται και οι πιο κύριες βάσεις για την κοινωνική πολιτική συμμετοχής.

1.3 Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Μετά το τέλος της Τουρκοκρατίας, η πρώτη Ελληνική Κυβέρνηση, στην προσπάθεια της να αντιμετωπίσει τα προβλήματα φτώχειας, αποφάσισε να διενήμει καλλιεργήσιμες εκτάσεις γης. Δυστυχώς το μέτρο αυτό, όχι μόνο δεν απέφερε τα αναμενόμενα αποτελέσματα, αλλά έγινε και αντικείμενο σφετερισμού από τους ισχυρούς της εποχής. Το κράτος αδυνατούσε να αναλάβει το ρόλο του 'Κράτους Πρόνοιας' για δύο λόγους:

- i. Εξαιτίας των αναγκών για στρατιωτικά κονδύλια, λόγω των συνεχών απελευθερωτικών αγώνων.
- ii. Η διανομή των περιορισμένων οικονομικών μέσων που διέθετε, δε γινόταν με αντικειμενικά και αμερόληπτα κριτήρια.

Για την εκτόνωση στο πρόβλημα της φτώχειας και της επαιτείας, η κυβέρνηση έδρασε με μέτρα καταστολής από την Δημοτική Αστυνομία και στοιχειώδη μέτρα παροχής βοηθημάτων στους ανάκτους για εργασία.

Εκείνη την εποχή δημιουργείται το πρώτο θεσμικό και νομικό πλαίσιο για την λειτουργία των σχολείων, φυλακών, νοσοκομείων, ορφανοτροφείων κλπ. Ειδικότερα στον τομέα της Δημόσιας Υγείας, εφαρμόζει μέτρα για την πρόληψη και την αντιμετώπιση επιδημιών.

Παρόλα τα μέτρα που έλαβε το κράτος, με τις περιορισμένες οικονομικές του δυνατότητες, δεν κατάφερε να αντιμετωπίσει το μέγεθος των κοινωνικών αναγκών. Παρά την προσπάθεια για αναδιάρθρωση της Κοινωνικής Πρόνοιας, από το 1864 έως το 1922, από την πλευρά του Κράτους το βάρος σηκώνει η Εκκλησία και η ιδιωτική φιλανθρωπική πρωτοβουλία και αυτό γιατί το κράτος δρα σπασμωδικά για να αντιμετωπίσει τα επείγοντα προβλήματα που προκύπτουν (στέγαση προσφύγων, σεισμοπαθών, αναπήρων κλπ).

Πριν καλά καλά επουλωθούν οι πληγές από τους Βαλκανικούς Πολέμους, έρχεται η Μικρασιατική καταστροφή. Σε όλη αυτή την περίοδο το στοιχείο του πολέμου επικρατεί στον Ελλαδικό χώρο. Οι προτεραιότητες του

κράτους επικεντρώνονται στη λύση του προβλήματος στέγασης και περίθαλψης εκατομμυρίων ανθρώπων. Όπως επισημαίνει ο Λιάκος⁶ « Η πιεστική παρουσία του προσφυγικού ζητήματος παρά την τεράστια επιβάρυνση του προϋπολογισμού που επέφερε, αλλά και ως ένα βαθμό εξαιτίας της οδήγησε στο άνοιγμα της κρατικής πολιτικής προς κοινωνικά ζητήματα, όπως στέγαση, περίθαλψη, αντιμετώπιση της ανεργίας, έστω και αν οι πρωτοβουλίες αφορούσαν έκτακτες συνθήκες, δημιουργούσαν δυνατότητες κρατικής παρέμβασης στην κοινωνία».

Η παρέμβαση του κράτους, υπό την πίεση των καταστάσεων γίνεται επιτακτική ανάγκη στον τομέα της πρόνοιας αλλά οι συνθήκες πολέμου δεν επέτρεψαν την σωστή ιεράρχηση των κοινωνικών προβλημάτων, την ορθή κατανομή των διατιθέμενων πόρων και κυρίως την δημιουργία ενός δικτύου κοινωνικών υπηρεσιών.

Μετά τις πρώτες επεμβάσεις του κράτους για παροχή κοινωνικών βοηθειών και κάλυψη βασικών αναγκών σε τομείς όπως ένδυση, τροφή, στέγαση, άρχισε η προσπάθεια προγραμματισμού για την συστηματική αντιμετώπιση των πολύπλευρων κοινωνικών προβλημάτων.

Την περίοδο που αρχίζει ο Β' Παγκόσμιος πόλεμος αναστέλλεται κάθε προσπάθεια σχεδιασμού σε μια συστηματική και ολοκληρωμένη βάση . Η καταστροφή που ακολούθησε τον πόλεμο και ο μετέπειτα εμφύλιος σπαραγμός, συνέβαλλαν στον αποπροσανατολισμό των προσπάθειών για την άμβλυνση των προηγούμενων κοινωνικών προβλημάτων, ενώ νέα προβλήματα προστέθηκαν στη λίστα των ήδη υπαρχόντων. Το κράτος αδυνατώντας να ανταποκριθεί στις μαζικές αυτές ανάγκες, παραμένει θεατής, ενώ Διεθνείς Οργανώσεις και η Εκκλησία της Ελλάδος αναλαμβάνουν να ανακουφίσουν τον πάσχοντα ελληνισμό.

Πριν ακόμα την λήξη του Εμφυλίου ξεκινά η ανασυγκρότηση της χώρας. Η Ελλάδα χρηματοδοτείται κυρίως από το σχέδιο Marsal, ενώ το σχέδιο ανασυγκρότησής της εκπονείται από τον ΟΗΕ. Το σχέδιο αναδιάρθρωσης των Διοικητικών Υπηρεσιών στον κοινωνικό τομέα εκπονείται βάση ξένων προτύπων λειτουργίας κοινωνικών οργανώσεων και εξαιτίας αυτού αποτυγχάνει. Στο πλαίσιο ανασυγκρότησης εντάσσονται και οι

---

⁶Μ. Χλέτσος, «Ανάλυση της κρίσης του κράτους πρόνοιας, ως κρίση οργάνωσης του κοινωνικού»

προνοιακές δραστηριότητες. Τα προγράμματα αυτά αποσκοπούν στο να κινητοποιηθεί ο πληθυσμός στα λεγόμενα προγράμματα «αυτοβοήθειας». Εκείνη την περίοδο αρχίζει να διαφαίνεται η ανάγκη για κατάλληλα εκπαιδευμένο προσωπικό. Με την συνειδητοποίηση της ανάγκης αυτής, ιδρύονται σχολές όπως η Σχολή Κοινωνικής Πρόνοιας το 1945, η ΧΕΝ το 1948 που είναι η δεύτερη σχολή Κοινωνικής Εργασίας, η σχολή Διακονισσών που ιδρύθηκε από την Εκκλησία το 1975 κα.

Οι σχολές αυτές λειτούργησαν ως το 1985 με μορφή ΝΠΙΔ υπό την εποπτεία του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας. Ιδρύθηκαν πολλά ιδρύματα ανοικτής και κλειστής περίθαλψης και άλλες προνοιακές υπηρεσίες όπως ο Εθνικός Οργανισμός Πρόνοιας (ΕΟΠ, 1947).

Εφόσον αντιμετωπίστηκαν οι επείγουσες ανάγκες με τα προνοιακής φύσεως προγράμματα, άρχισε ο σχεδιασμός για την μακροπρόθεσμη αντιμετώπιση κοινωνικών προβλημάτων. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην ασφάλιση του αγροτικού πληθυσμού με την ψήφιση του νόμου για την κοινωνική ασφάλιση των αγροτών.

Ακολουθεί η περίοδος της δικτατορίας κατά την οποία η οικονομική και η κοινωνική κατάσταση της χώρας επιβαρύνεται. Ανύπαρκτα είναι τα προνοιακά μέτρα την επτάχρονη αυτή περίοδο, όπως επίσης καμιά μεταρρύθμιση δεν έγινε για την επίλυση της αποδιοργανωμένης λειτουργίας του ασφαλιστικού συστήματος.

Ας σημειωθεί βέβαια ότι κατατέθηκε το πρώτο νομοθετικό διάταγμα το οποίο έθετε τις αρχές για την προστασία των υπερηλίκων, τόσο της ιδρυματικής, όσο και της εξωιδρυματικής φροντίδας. Το 1974 επανέρχεται η Δημοκρατία και ακολουθεί η ένταξη της χώρας στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα και ξεκινάει η καθιέρωση της πολιτικής ισονομίας και η οικοδόμηση ενός κράτους Δικαίου και κοινωνικής προστασίας γενικότερα.

Οι Κυβερνήσεις, ως το 1981, δεν έδωσαν την πρέπουσα σημασία στον τομέα της ΚΠ, ενώ αντίθετα το ενδιαφέρον τους στράφηκε στην ενδυνάμωση των ενόπλων δυνάμεων και την ανάπτυξη της οικονομίας για την επικείμενη ένταξη στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα .

[Ίδρυμα Σάκη Καράγιωργα]. *Διαστάσεις της κοινωνικής Πολιτικής σήμερα*. Αθήνα 1993, σελ. 261.

Στο πλαίσιο της σοσιαλιστικής ιδεολογίας που ακολούθησε η Κυβέρνηση από το 1981, εντάσσεται η υποκατάσταση των προνοιακών φορέων από ιδιωτικούς σε δημόσιους, θεσμοθετείται το ΕΣΥ με το οποίο επιχειρήθηκε η δημιουργία ενός ολοκληρωμένου συστήματος υγείας. Συχνά όμως, καταγγέλλονται από ασθενείς και αρμόδιους φορείς περιπτώσεις δωροδοκίας του ιατρικού προσωπικού και ακόμα ανάπτυξη πελατειακών σχέσεων.

Σε έναν άλλο τομέα της Κοινωνικής Πολιτικής, αυτόν που αφορά τις στεγαστικές ανάγκες του πληθυσμού, η στεγαστική αποκατάσταση γίνεται με μια σύνθετη παροχή, όπου τα χαρακτηριστικά της παρέμβασης αυτής είναι στα πλαίσια της κοινωνικής ασφάλειας και ασφάλισης, με σκοπό να μειωθεί ο κίνδυνος έλλειψης κατοικίας σε ευπαθής ομάδες του πληθυσμού. Δίνονται δάνεια με χαμηλούς τόκους, η κυβέρνηση χτίζει σπίτια τα οποία απευθύνονται σε οικογένειες με χαμηλά εισοδήματα, δίνονται επιδοτήσεις ενοικίων κλπ.

Στο Ελληνικό κράτος παρατηρείται ανεπάρκεια και αναποτελεσματικότητα χρήσης των πόρων και των υπηρεσιών, με αποτέλεσμα να οξύνονται τα προβλήματα του κοινωνικού κράτους. Σε μεγάλο βαθμό παρατηρείται ο ανορθολογισμός στην κατανομή των δαπανών. Οι δαπάνες για κοινωνική πρόνοια / πολιτική ακόμα και αν αυξάνονται δεν έχουν τα θεμιτά αποτελέσματα λόγω ανεπαρκούς απόδοσης και 'επιστροφής', έτσι ώστε να αποτελούν κυριολεκτικά σπατάλη, σε βάρος των αποδεκτών τους (π.χ. εργατική τάξη). Τα αποτελέσματα της ανεπάρκειας αυτής από την πλευρά του προνοιακού συστήματος είναι οι αποδέκτες να στρέφονται ολοένα και πιο συχνά σε αντίστοιχες ιδιωτικές υπηρεσίες.

Η πηγή των προβλημάτων βρίσκεται στην δυσκολία επίλυσης τους από την Κεντρική Διοίκηση, αλλά και την αξεπέραστη - ακόμα και στις μέρες μας - νοοτροπία των πελατειακών σχέσεων. Στην βραδύτητα της Κεντρικής Διοίκησης έρχεται να προστεθεί και η ανικανότητα της να γνωρίζει επακριβώς τις ανάγκες και τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι πολίτες σε όλη την επικράτεια και σ' αυτό το σημείο φαίνεται η σημαντική βοήθεια που καλείται η Τοπική Αυτοδιοίκηση να προσφέρει αναλαμβάνοντας δράση-στο μέτρο που της επιτρέπεται - (νομοθετικά, οικονομικά) στο κοινωνικό σύνολο.

Τα υπαρκτά και οξυμένα προβλήματα του ελληνικού κοινωνικού κράτους - που απαιτούν άμεσες λύσεις και σύγχρονη αντιμετώπιση είναι

σχεδόν σίγουρο πως δεν θα λυθούν διατηρώντας την νοοτροπία της Συγκεντρωτικής Διοίκησης. Η αναγκαιότητα μιας ορθολογικά σχεδιασμένης αποκεντρωτικής πολιτικής καθιστάτε ολοένα περισσότερο επιτακτική. Είναι εμφανέστατες οι επιπτώσεις στην ποιότητα ζωής και αντανακλώνται σε όλο το φάσμα της κοινωνικής δραστηριότητας στην χώρα μας.

1.4 Η ΚΡΙΣΗ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

Το κοινωνικό πρόνοιακό σύστημα στις αρχές τις δεκαετίας του '70 σε πολλές χώρες αρχίζει να αντιμετωπίζει κρίση. Η κρίση αυτή δεν θα πρέπει να εξεταστεί μονοδιάστατα, εξετάζοντας μόνο την οικονομική κατάσταση που επικρατεί, αλλά να γίνει συσχέτιση με την γενικότερη κρίση των αξιών και ιδεολογιών του σύγχρονου πολιτισμού. Όποια κι αν είναι τα αίτια της κρίσης επιβάλλεται ν' αναθεωρηθούν αξίες και να προσδιοριστούν εκ' νέου οι προτεραιότητες.

“Η συνεχής οικονομική μεγέθυνση τις τελευταίες δεκαετίες στις κοινωνίες της «αφθονίας»⁷, συνοδεύεται από φθίνουσα αύξηση της ευζωίας με τάση την απόλυτη μείωση της”. Η κοινωνική πρόνοια, ως τεχνική άσκησης της κοινωνικής πολιτικής, δεν μένει φυσικά ανεπηρέαστη από τις επιδράσεις της γενικότερης κρίσης του κοινωνικού κράτους.

Σχετικά με την κρίση του Κράτους Πρόνοιας το πρόβλημα που τίθεται σε εθνικό και υπερεθνικό επίπεδο είναι ποιος μπορεί να είναι ο ρόλος του σύγχρονου κράτους, σε διαφορετικές συνθήκες συγκρότησης τόσο του κρατικού όσο και του ιδιωτικού, καθώς και να προσδιοριστεί το ατομικό και το συλλογικό στην άσκηση κοινωνικής πολιτικής.

Είναι σημαντικό να συνειδητοποιήσουμε όλοι πως ο ρυθμός αύξησης της κοινωνικής ευημερίας δεν είναι ταυτόσημος με τον αντίστοιχο ρυθμό οικονομικής μεγέθυνσης.

Σύμφωνα με τις νεοφιλελεύθερες αντιλήψεις, θα πρέπει να γίνονται μειώσεις στις κρατικές παροχές και να ενθαρρύνεται η ατομική πρωτοβουλία αυτοβοήθειας . Το φαινόμενο της κρίσης δεν οφείλεται απαραίτητα στη μη ορθολογική διαχείριση των οικονομικών πόρων. Κυρίως οφείλεται στην

---

⁷Θ. Μαλούτας & Δ. Οικονόμου, *Προβλήματα ανάπτυξης του Κράτους Πρόνοιας στην Ελλάδα*, Εξάντας Αθήνα 1988, σελ. 53.

αναποτελεσματικότητα της παρέμβασης του κράτους στην οικονομία και την κοινωνία γενικότερα.

Σήμερα, που οι ρυθμοί αύξησης του Εθνικού Προϊόντος είναι ιδιαίτερα χαμηλοί, ενώ σημειώνονται υψηλά ποσοστά ανεργίας, η χρηματοδότηση των δημοσίων δαπανών αποτελεί βασικό δημοσιονομικό πρόβλημα. Η έννοια της αναποτελεσματικής χρήσης των δημοσίων δαπανών έχει να κάνει με το πώς χρησιμοποιούνται οι δαπάνες (για παραγωγικούς ή για μη παραγωγικούς σκοπούς). Για παράδειγμα, οι δαπάνες για κοινωνική ασφάλιση είναι αναπαραγωγικές, οι δαπάνες για έργα υποδομής είναι παραγωγικές, οι δαπάνες όμως που χρησιμοποιούνται για την αποπληρωμή χρεών, είναι μη παραγωγικές⁸.

Εάν η κύρια πηγή εσόδων είναι οι φόροι, τότε ο χαμηλός ρυθμός αύξησης του προϊόντος και οι δυνατότητες φοροδιαφυγής περιορίζουν δραστικά τα δημοσιονομικά έσοδα και αυξάνουν τα δημοσιονομικά ελλείμματα. "Γι' αυτό και πολλοί υποστηρίζουν πως "ακόμα και αν βρεθεί λύση στο πρόβλημα της δημοσιονομικής κρίσης, αυτό δε σημαίνει πως θα αντιμετωπιστεί απαραίτητα και η κρίση του κράτους πρόνοιας"

Το κυρίαρχο μοντέλο καπιταλιστικής ανάπτυξης αδυνατεί να εξασφαλίσει διευρυμένη αναπαραγωγή του συστήματος και οικονομική ανάκαμψη. Τα επακόλουθα της οικονομικής κρίσης είναι να δημιουργούνται κοινωνικές και ταξικές διαφοροποιήσεις, καθώς κι αντιθέσεις μεταξύ ανέργων κι εργαζομένων, νέες ανισότητες μεταξύ κοινωνικών ομάδων στο σύστημα των δημοσίων παροχών, αποκλεισμός κοινωνικών ομάδων από την αγορά εργασίας κλπ.

Η δημοσιονομική κρίση περιορίζει τα περιθώρια του κράτους πρόνοιας το οποίο γίνεται αντικείμενο διαμάχης μεταξύ κοινωνικών ομάδων προκειμένου να εξασφαλιστούν οι κεκτημένες υπηρεσίες που απειλούνται με υποβάθμιση. Στο πλαίσιο της κρίσης αυτής επικρατούν νεοφιλελεύθερες πολιτικές αντιλήψεις που αμφισβητούν τις αναδιανεμητικές λειτουργίες του κράτους, με συνέπεια να προβάλλεται η ανάδειξη πολιτικών όπως η ιδιωτικοποίηση των κοινωνικών παροχών.

---

⁸ Σ. Ρόμπολης & Μ. Χλέτσος, *Η Κοινωνική Πολιτική μετά την κρίση του Κράτους Πρόνοια*, Παρατηρητής, Θεσσαλονίκη 1995, σελ.95

Η κρίση του οικονομικού συστήματος, τη δεκαετία του '70, οδήγησε στην αναδιοργάνωση της σχέσης κεντρικού-τοπικού. Οι νέες συνθήκες χαρακτηρίζονται από

i. Μείωση των δαπανών για εκπαίδευση, υγεία, πρόνοια, στέγαση, ασφάλιση, και αποπροσανατολισμό των δημοσίων δαπανών προς την κατεύθυνση της στήριξης και συσσώρευσης του κεφαλαίου.

ii. Εγκατάλειψη και υποβάθμιση του αξιακού πλαισίου των κοινωνικών δικαιωμάτων, όπως αυτό διαμορφώθηκε ιστορικά, ως γενικό πλαίσιο κοινωνικών πολιτικών (π.χ. εξασφάλιση ελάχιστου επιπέδου κοινωνικών παροχών για όλους τους πολίτες, μείωση των κοινωνικών ανισοτήτων καθώς και των γεωγραφικών κ.α.)

iii. Επανατοποθέτηση και μετατόπιση της σχέσης κεντρικού-τοπικού. Με τη θεώρηση αυτή ευνοήθηκε η ανάπτυξη του τοπικού, το οποίο θεωρήθηκε προϋπόθεση διεξόδου από την κρίση, μέσω του εντοπισμού προβλημάτων, και τη διατύπωση αιτημάτων για την κάλυψη νέου τύπου αναγκών, διαμέσου τοπικών πολιτικών κοινωνικού χαρακτήρα. Η έμφαση στο ρόλο της τοπικής παρέμβασης συνδέθηκε με την κρίση του παλαιού μοντέλου και με την εμφάνιση νέων τρόπων ανάπτυξης ποιοτικής παραγωγής.

Αργότερα με την ανασυγκρότηση της σχέσης κεντρικού-τοπικού, τη δεκαετία του '80, ενσωματώνονται τόσο τάσεις αποκέντρωσης και αναβάθμισης των τοπικών θεσμών (πχ πηγές εσόδων για τη χρηματοδότηση), όσο και τάσεις αυξανόμενης συγκεντροποίησης (όσον αφορά τον έλεγχο από την κεντρική διοίκηση και την διαμόρφωση προϋποθέσεων για την άσκηση τοπικών πολιτικών). Οι νέοι θεσμοί του σύγχρονου κράτους χαρακτηρίζονται από αντιφατικότητα⁹.

Οι τοπικοί θεσμοί προσανατολίζονται προς την τοπική ανάπτυξη και την επιχειρηματική τοπική δραστηριότητα. Δυστυχώς οι τοπικές αναπτυξιακές πρωτοβουλίες δεν αποτελούν εναλλακτική απάντηση στην οικονομική κρίση.

Από ένα σημείο κι έπειτα οι πολιτικές που ασκούνται από τους τοπικούς θεσμούς βαδίζουν με τη λογική της ιδιωτικής επιχείρησης. Υπερτονίζεται ο «επιχειρηματικός» χαρακτήρας της τοπικής ανάπτυξης και οι

---

⁹ Π. Γετίμης & Δ. Γράβαρης (επιμ.), *Κοινωνικό Κράτος και Κοινωνική Πολιτική – Η σύγχρονη προβληματική*, Θεμέλιο, Αθήνα 1993, σελ. 76.

πολίτες αντιμετωπίζονται ως καταναλωτές. Έτσι υποβαθμίζονται τα κοινωνικά δικαιώματα και παραβλέπεται το γεγονός της διαφορετικότητας των οικονομικών δυνατοτήτων του κάθε ατόμου, με αποτέλεσμα τον αποκλεισμό ορισμένων κοινωνικών ομάδων από τις κοινωνικές υπηρεσίες που καλείται να προσφέρει η ΤΑ.

Τίθεται σήμερα επιτακτικό το αίτημα επαναπροσδιορισμού που θα πρέπει να εξασφαλίσουν οι νέοι πολιτικοί θεσμοί σε τοπικό, εθνικό και υπερεθνικό επίπεδο, ώστε το αναπτυξιακό σύστημα να επεκταθεί στη βάση ενός νέου πλαισίου κοινωνικών δικαιωμάτων, που θα προκύψει μέσα από διαδικασίες πολιτικού διαλόγου και συμμετοχής.

1.5 ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΚΗΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Η παροχή βοήθειας μέσω των υπηρεσιών πρόνοιας δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως σκοπός της αλλά ως μέσω άσκησης κοινωνικής πολιτικής. Στη χώρα μας επικρατεί ένα σύστημα κοινωνικής προστασίας που βασίζεται αφ' ενός στη κοινωνική ασφάλιση, αφ' ετέρου όμως παρουσιάζει έντονα προνοιακά στοιχεία. Η άσκηση κοινωνικής πρόνοιας πρέπει να απασχολεί ειδικούς φορείς, με απαραίτητα συγκεκριμένη οργανωτική υποδομή με ανεξάρτητη χρηματοδότηση και όχι να εξαρτάται από ασφαλιστικούς φορείς που είναι ήδη επιβαρηνμένοι με ελλείμματα.

Κύριο χαρακτηριστικό της ελληνικής κοινωνικής πρόνοιας είναι η έλλειψη κατοχύρωσής της ως σύστημα, οπότε οι πιθανότητες αποτελεσματικής λειτουργίας της περιορίζονται. Ο προγραμματισμός και η έρευνα στο τομέα της κοινωνικής πρόνοιας βρίσκονται σε αρχικά στάδια και σε αυτό οφείλονται τα σημερινά ευκαιριακά και ανεπαρκή μέτρα πρόνοιας. Συνεπώς προτεραιότητα θα πρέπει να δοθεί στο σχεδιασμό, προκειμένου να αναπτυχθεί ο τομέας της πρόνοιας.

Σύμφωνα με τον Diers, η αξία του κοινωνικού σχεδιασμού προκύπτει «από την αναγκαιότητα θέσπισης προτεραιοτήτων και αποτελεσματικής χρησιμοποίησης των διαθέσιμων μέσων». «Ο κοινωνικός σχεδιασμός είναι ένα εργαλείο μέσω του οποίου μελετάται και αναλύεται ο τρόπος με τον οποίο

μία κοινωνική ομάδα προσπαθεί να καθορίσει τη φύση της, τη θεσμική της οργάνωση και την κατανομή του κοινωνικού προϊόντος¹⁰.

1.6 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΕΝΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΜΑΣ

Βασική προϋπόθεση ενός αντικειμενικού σχεδιασμού είναι η συγκέντρωση στοιχείων για τα πραγματικά δεδομένα σε ορισμένο χρόνο και τόπο. Τα στοιχεία που θα παρουσιάσουμε παρακάτω είναι προϊόν, κυρίως, επαφών με υπευθύνους διαφόρων φορέων άσκησης προνοιακής πολιτικής με βάση ένα ερωτηματολόγιο που θίγει κρίσιμες πτυχές της κοινωνικής πρόνοιας στην Ελλάδα, τόσο σε επίπεδο της κεντρικής διοίκησης όσο και στην περιφέρεια. Κρίθηκε σκόπιμο να τονιστούν τα προβλήματα όχι μόνο του επιτελικού σχεδιασμού αλλά και της εκτέλεσης των προνοιακών προγραμμάτων. Τα πρώτα συμπεράσματα από την επεξεργασία των ερωτηματολογίων αποδεικνύουν ότι υφίσταται ανάγκη αναθεώρησης της οργάνωσης και της δομής του «συστήματος».¹¹

Το υπάρχον σύστημα παρουσιάζει κενά σε υπηρεσίες αλλά και σε απόδοση. Οι διάφορες υπηρεσίες δεν είναι πάντοτε προσιτές ή κατανοητές στους αποδέκτες. Υπάρχουν ανισότητες στη στελέχωση αλλά και στη κατανομή των πόρων, μεταξύ κέντρου και περιφέρειας, και σε πολλές περιπτώσεις η γραφειοκρατία γίνεται εμπόδιο στη πρόσβαση ενημέρωσης των δικαιούχων.

Μπορούμε να διακρίνουμε την κοινωνική πρόνοια, από άποψη φορέων που την ασκούν, σε δημόσια και ιδιωτική. Εμάς θα μας απασχολήσει το κομμάτι της δημόσιας πρόνοιας και η εξελικτική του λειτουργία.

1.6.1 ΔΗΜΟΣΙΑ ΠΡΟΝΟΙΑ

Το ΥΥΠΚΑ έχει την κύρια αρμοδιότητα για την χάραξη και την άσκηση προνοιακής πολιτικής. Υπάρχουν και άλλα υπουργεία που προωθούν προνοιακά προγράμματα τα οποία όμως εντάσσονται στα πλαίσια της

---

¹⁰ Δ. Ιατρίδης *Σχεδιασμός Κοινωνικής Πολιτικής – Θεωρία και πράξη του Κοινωνικού Σχεδιασμού*, Gutenberg, Αθήνα 1990, σελ. 67.

¹¹ Θ. Σακελαρόπουλος, *Η Μεταρρύθμιση του Κοινωνικού Κράτους Σήμερα* Κριτική, Αθήνα 1999, σελ.58.

γενικότερης κοινωνικής πολιτικής. Κατά τη διάρκεια εφαρμογής των προγραμμάτων αυτών δε γίνεται πάντα ορθολογικός προγραμματισμός με αποτέλεσμα να παρατηρούνται κενά αλλά και υπερκαλύψεις κατά την παροχή των υπηρεσιών. Παρατηρείται, επίσης, έλλειψη συντονισμού.

1.6.2 ΣΧΕΣΕΙΣ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

Οι σχέσεις αυτές αποτελούν ένα ιδιότυπο ζήτημα. Η προβληματική όλου του θέματος έγκειται, στο αν οι υπηρεσίες υγείας θα παρέχονται αποκλειστικά από τους φορείς Υγείας ή και από φορείς Πρόνοιας.

Πρέπει να επισημάνουμε ότι πολλά ζητήματα Υγείας συνδέονται με κοινωνικά ζητήματα και αντίστροφα, και ότι λόγω της σχέσης αυτής θα πρέπει, ο προγραμματισμός των δύο αυτών τομέων, να συντονίζεται στενά.

Στην Ελλάδα σήμερα είναι χαρακτηριστικό το παράδειγμα του ΕΣΥ όπου «σταματά» μπροστά στις προνοιακές υπηρεσίες, με αποτέλεσμα, οι πιο ευαίσθητες πληθυσμιακές ομάδες (ανάπηροι κλπ) να μην καλύπτονται πλήρως από προληπτικές υπηρεσίες Υγείας.

Βασική προϋπόθεση μιας σωστής οριοθέτησης είναι να αντιληφθούμε ότι η Υγεία σήμερα είναι πολιτικοοικονομικό πρόγραμμα, με ευρύτερες κοινωνικές προεκτάσεις.

1.6.3 ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΥ ΑΦΟΡΟΥΝ ΤΗΝ ΟΡΓΑΝΩΣΗ

Η οργάνωση αποτελεί ένα σύστημα συντονισμένων δράσεων που με βάση την επικοινωνία αποσκοπεί στην πραγμάτωση συγκεκριμένων κοινών στόχων. Το θέμα της οργάνωσης στο πεδίο της κοινωνικής πολιτικής έχει να κάνει με την κοινωνική διοίκηση. Η κοινωνική διοίκηση ασχολείται με την αντιμετώπιση κοινωνικών προβλημάτων. Η κοινωνική διοίκηση αποτελεί εργαλείο για την πραγμάτωση του τελικού σκοπού της κοινωνικής πολιτικής.

Όπως έχουμε αναφέρει ήδη, στην Ελλάδα, υπάρχουν πολλοί οργανισμοί του ευρύτερου δημόσιου τομέα που παρέχουν προνοιακές υπηρεσίες. Όμως, οι οργανισμοί αυτοί παρουσιάζουν έλλειψη συντονισμού των προσπαθειών τους και έλλειψη στην μεταξύ τους συνεργασία με

αποτέλεσμα την μη ορθολογική αξιοποίηση των διαθετιμένων πόρων, καθώς επίσης γίνεται επικάλυψη των δραστηριοτήτων τους.

Κύρια αίτια της έλλειψης αποτελεσματικότητας είναι ο συγκεντρωτισμός και η ιεραρχική υποταγή που επικρατούν στο διοικητικό μας σύστημα. Έτσι λοιπόν εμφανίζονται φαινόμενα αποξένωσης των οργάνων απόφασης από τα όργανα εκτέλεσης σε σημείο να είναι αδύνατο να ελεγχθεί η αποτελεσματικότητα υλοποίησης των προγραμμάτων που έχουν σχεδιαστεί. Ένα άλλο μελανό σημείο στην παροχή προνοιακών είναι η ύπαρξη κενών στην υπάρχουσα νομοθεσία.¹²

Τέλος, οι παραπάνω παράγοντες εμποδίζουν τις σχέσεις των ΝΠΙΔ με τα υπουργεία που τους εποπτεύουν και τους χρηματοδοτούν. Όλα αυτά γίνονται γιατί λείπει ο επιτελικός σχεδιασμός που θα περιόριζε δραστικά τις πιθανότητες «ανεξέλεγκτης» αύξησης των κοινωνικών προβλημάτων.

1.6.4 ΕΛΛΕΙΨΗ ΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Η φύση των υπηρεσιών κοινωνικής πρόνοιας, απαιτεί την ύπαρξη κατάλληλα εκπαιδευμένου επιστημονικού αλλά και βοηθητικού προσωπικού. Από τη σχετική έρευνα προέκυψε πως το υπάρχον προσωπικό στις υπηρεσίες πρόνοιας, δεν μπορεί να ανταποκριθεί ποσοτικά και ποιοτικά στις ανάγκες του τομέα. Αυτό οφείλεται εκτός των άλλων στο γεγονός της μη αναπλήρωσης του μεγαλύτερου μέρους των κενών που δημιουργούνται με την αποχώρηση στελεχών λόγω συνταξιοδότησης.

Εξαιτίας της μόνιμης έλλειψης σε προσωπικό, το υπάρχον προσωπικό απασχολείται πολλές φορές με δραστηριότητες έξω απ' το αντικείμενο ειδίκευσης του με αποτέλεσμα τη σωματική και ψυχική καταπόνηση και τη μη αποτελεσματική κάλυψη των αναγκών που παρουσιάζονται. Επίσης παρατηρείται δυσανάλογα μικρός αριθμός κοινωνικών λειτουργών σε σχέση με τους διοικητικούς υπαλλήλους.

Τέλος, μια άλλη αδυναμία που παρουσιάζει το σύστημα είναι οι περισσότερες κενές θέσεις που παρατηρούνται σε απομακρυσμένες περιοχές καθώς δεν παρέχονται κίνητρα για την πλήρωσή τους. Αυτόματα αυτό δυσχεραίνει την προσπάθεια αντιμετώπισης των προβλημάτων.

---

¹² Σ. Χτούρης, *Θεσμοί και ρυθμίσεις της Κοινωνικής Πολιτικής*, Πράξις, Αθήνα 1993, σελ 67.

1.6.5 ΕΚΤΑΣΗ ΠΡΟΝΟΙΑΚΩΝ ΠΑΡΟΧΩΝ

Την κοινωνική πρόνοια, όπως την εννοούμε σήμερα, μπορούμε να την διακρίνουμε σε δύο τμήματα:

Το πρώτο τμήμα αφορά τη διατήρηση ενός ελάχιστου ορίου επιβίωσης για τον καθένα ενώ το δεύτερο τμήμα αφορά την παροχή βοήθειας σε ιδιαίτερες καταστάσεις ανάγκης. Αυτή η διάκριση δεν έχει επικρατήσει στην καθημερινή πρακτική της χώρα μας. Τα προνοιακά προγράμματα απευθύνονται σ' ένα όλο και μεγαλύτερο μέρος του πληθυσμού αλλά, δεν έχει ακόμα κατανοηθεί το γεγονός ότι υπάρχει και ένα άλλο τμήμα του πληθυσμού που εκτός από την υποστήριξη για την επιβίωσή του έχει ανάγκη διαφορετικής αντιμετώπισης εξαιτίας των διαφορετικών προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι κατηγορίες αυτές αλλά και του διαφορετικού τους ρόλου στην κοινωνία.

Αρχικά οι παροχές της πρόνοιας περιορίζονται σε παροχές σε χρήμα και σε παροχές σε είδος. Με την πάροδο του χρόνου, όμως, και την αλματώδη τεχνολογική εξέλιξη έγινε κατανοητό ότι τα κοινωνικά προβλήματα είχαν μία πιο σύνθετη διάσταση η οποία απαιτούσε διαφορετική αντιμετώπιση. Νέα προβλήματα εξάλλου άρχισαν να δημιουργούνται λόγω της γενικότερης κρίσης αξιών που επικρατεί πλέον στις κοινωνίες.

Όλ' αυτά κατέστησαν την ανάγκη να καθιερωθούν παροχές που θα αποβλέπουν σε όσους έχουν ανάγκη και στην κατάλληλη εκ μέρους τους εκποίηση των παροχών τους σε χρήμα και σε είδος που λαμβάνουν. Σε πολλές περιπτώσεις οι δικαιούχοι όχι μόνο αγνοούν την ύπαρξη προνοιακών προγραμμάτων αλλά διστάζουν να απευθυνθούν στις υπηρεσίες που θα μπορούσαν να τους βοηθήσουν. Δημιουργείται έτσι ζήτημα για κατάλληλη ενημέρωση και πληροφόρηση για τις παρεχόμενες υπηρεσίες.

1.6.6 ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Η πολυσύνθετη και πολυδιάστατη αντιμετώπιση των κοινωνικών προβλημάτων επιβάλλει την συνεργασία πολλών επιστημονικών κλάδων ταυτόχρονα καθώς επίσης καθιστά αναγκαία την ανάπτυξη ερευνητικών προγραμμάτων με βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες προοπτικές.

Η έλλειψη συστηματικής έρευνας και μάλιστα προς δύο κατευθύνσεις: α) την αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας των κοινωνικών υπηρεσιών και, β) τον καθορισμό αρχών και κανόνων λειτουργίας για τις υπηρεσίες αυτές, είναι χαρακτηριστικό του τομέα κοινωνικής πρόνοιας στη χώρα μας. Η αξιολόγηση ως διαδικασία μεθόδων και τεχνικών για την εκτίμηση της επιτυχίας ή της αποτυχίας ενός συγκεκριμένου προγράμματος, παρουσιάζεται ως περισσότερο αναγκαία από τη στιγμή που η οικονομική κρίση επιβάλλει την ορθολογική διαχείριση των δαπανών.

Η αιτία για την μη προώθηση ερευνητικών προγραμμάτων στο χώρο της πρόνοιας είναι η έλλειψη κατάλληλου προσωπικού και η περιορισμένη χρηματοδότηση. Το ΥΠΥΠΚΑ δεν έχει καταφέρει να δημιουργήσει μία τράπεζα στοιχείων έτσι ώστε αυτή ν' αποτελέσει αφετηρία για περαιτέρω έρευνες.

Ιδιαίτερη σημασία στη προσπάθεια επίλυσης των κοινωνικών προβλημάτων έχει η εφαρμογή και προώθηση προγραμμάτων έρευνας - δράσης που ανήκουν στην κατηγορία των προγραμμάτων «πιλότων». Στην Ελλάδα παρόμοια προγράμματα έχουν αναπτυχθεί κυρίως στα πλαίσια του Β' ΚΠΣ, για την καταπολέμηση της φτώχειας και καλύπτει κατηγορίες όπως: μεταναστών, προσφύγων, φτωχών αγροτικών περιοχών, μειονεκτικών αστικών περιοχών.

Όσον αφορά τους εθνικούς προνοιακούς φορείς στην περίπτωση των προγραμμάτων «πιλότων» ενδεικτικά αναφέρουμε:

α) Το Πρόγραμμα «Βοήθεια στο σπίτι», που εφαρμόζεται από το ΥΠΥΠΚΑ σε συνεργασία με την ΤΑ και του ΕΕΣ, το οποίο επιδιώκει την ενίσχυση των ατόμων και των οικογενειών τους, χωρίς να χρειάζεται να απομακρυνθούν από το σπίτι τους ή την γειτονιά τους.

β) Το Πρόγραμμα «κατ' οίκον νοσηλεία» που εφαρμόζεται από διάφορα νοσοκομεία και αποβλέπει στη μείωση ημερών νοσηλείας και στην ψυχολογική τόνωση των ασθενών με ανάλογη απελευθέρωση νοσοκομειακών κλινών.

γ) Η μονάδα «Κ» που έχει συσταθεί από τον Εθνικό Οργανισμό Πρόνοιας και ασχολείται με την προστασία των κακοποιημένων παιδιών καθώς και την παροχή συμβουλών στις οικογένειές τους.

δ) Το πρόγραμμα « Κοινωνικοί Ξενώνες» που στοχεύει στην φιλοξενία και στην ηθική στήριξη ατόμων τα οποία εξαιτίας έκτακτης κοινωνικής ανάγκης απομακρύνονται από το περιβάλλον τους ή αδυνατούν να παραμείνουν σ' αυτό.

Τέτοιου είδους προγράμματα θα μπορούσαν να συμβάλλουν στην αλλαγή της παραδοσιακής μορφής και του ρόλου της κοινωνικής πρόνοιας και κυρίως στη μείωση της κλειστής ιδρυματικής περίθαλψης που τόσο έντονα κατακρίνεται στις μέρες μας.

2° Κεφάλαιο : ΣΧΕΣΗ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

2.1 Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Η τοπική αυτοδιοίκηση μπορεί ν' ανταποκριθεί στις ανάγκες που προκύπτουν για Κοινωνική Πολιτική σε τοπικό επίπεδο, αποτελεσματικότερα και πιο ευέλικτα από την κεντρική Διοίκηση. Γνωρίζοντας τις πραγματικές ανάγκες του τόπου μπορεί να παρέμβει ουσιαστικά υλοποιώντας προγράμματα ΚΠ με πιο ορθολογική κατανομή και διαχείριση των πόρων που διαθέτει, τόσο σε ανθρώπινο όσο και σε χρηματοδοτικό επίπεδο. Μπορεί να αξιοποιεί και να προωθεί συνεργασίες με αποκεντρωμένα παραρτήματα, κοινωνικούς εταίρους, εθελοντικές οργανώσεις ακόμα και πρωτοβουλίες δημοτών.

Ο προγραμματισμός και η ευθύνη διοίκησης υπηρεσιών, όσον αφορά τη λειτουργία, τη συντήρηση, τη κατασκευή, την στελέχωση, μπορεί ν' αποδώσει αποτελέσματα που να απαντούν και να επιλύουν δραστικά τα προβλήματα που συναντούν καθημερινά οι δημότες. Αυτό φαίνεται λογικό αν σκεφτεί κανείς πόσο πιο εύκολο είναι να εντοπισθούν οι ανάγκες για κοινωνικές παροχές και οι ιδιαιτερότητες του πληθυσμού και να αντιμετωπιστούν ανάλογα, αποφεύγοντας έτσι να ξοδευτούν πολύτιμοι χρηματικοί πόροι ή σε μια άλλη συνήθη περίπτωση να καταναλωθούν σε αγαθά και υπηρεσίες λιγότερο «επείγοντα» που δεν ανταποκρίνονται στις πραγματικές ανάγκες των δημοτών. Πόσες φορές δεν συναντάμε (κυρίως στην επαρχία) την ύπαρξη παιδικών σταθμών που παραμένουν κλειστοί λόγω του ότι ο αριθμός των νηπίων δεν είναι αρκετός για να παραμείνουν σε λειτουργία.

Οι πρωτοβουλίες που μπορεί να πάρει η Τοπική Αυτοδιοίκηση πολλές φορές αποδεικνύονται "μοναδικές λύσεις" κυρίως σε περιοχές απομακρυσμένες από τα αστικά κέντρα. Εξασφαλίζουν το επίπεδο ζωής που δικαιούνται οι δημότες των μικρών ΟΤΑ χωρίς να παρουσιάζουν τον ίδιο

βαθμό γραφειοκρατικών κωλυμάτων- όπως θα συνέβαινε αν η απόφαση πχ για ένα έργο κοινωνικής φύσεως ξεκίναγε την πορεία του από το κέντρο, για να φτάσει να υλοποιηθεί σε κάποια απομακρυσμένη επαρχία της χώρας μας.

2.2 ΤΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΚΗΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Σ' όλη τη διαδρομή της ιστορίας της κοινωνικής πολιτικής κύριος φορέας παρέμβασης των εκάστοτε κοινωνικών προβλημάτων υπήρξε το κράτος. Το κράτος όμως σαν κυβερνητικός και ιδιαίτερα σαν διοικητικός μηχανισμός δεν προσφέρεται ούτε μπορεί ν' αναδειχθεί σαν ο καλύτερος φορέας για την ανάπτυξη, την πρόνοια και την άλλη φροντίδα σε τοπικό επίπεδο.

Αφού λοιπόν το κράτος δεν ενδείκνυται ως φορέας της τοπικής ανάπτυξης, κι αν δεχτούμε την άποψη πως « η κοινωνική πρόνοια αποτελεί δημόσια υποχρέωση¹³», αποκλείσουμε και τον ιδιωτικό τομέα, καταλήγουμε στο να υποστηρίξουμε πως η επίλυση των τοπικών προβλημάτων και η τοπική ανάπτυξη πρέπει να προσδιορίζεται, να υπογραμμίζεται και να εκτελείται από την τοπική κοινωνία. Η τοπική κοινωνία γνωρίζει τις ανάγκες της, συμμετέχει σ' αυτήν αλλά αποτελεί και τη βάση πάνω στην οποία θα βασιστεί.

Για να μπορέσει όμως η τοπική ανάπτυξη ν' ανταποκριθεί στα δεδομένα της τοπικής κοινωνίας πρέπει να είναι καλά οργανωμένη και να μπορεί να εξελίσσεται και να διαμορφώνεται. Αυτό επιβάλλει την ενεργοποίηση φορέων της τοπικής κοινωνίας και την ανάθεση σ' αυτούς όσο το δυνατόν περισσότερων και ουσιαστικότερων αρμοδιοτήτων.

Η καταγραφή των αρμοδιοτήτων των ΟΤΑ στους τομείς της κοινωνικής πρόνοιας παραπέμπει στο θεσμικό πλαίσιο της κοινωνικής δράσης των ΟΤΑ. Στην Ελλάδα το ισχύον θεσμικό πλαίσιο είναι επαρκές για την εγκατάσταση φορέων τοπικής εξουσίας, αλλά όσον αφορά την παρέμβαση της τοπικής αυτοδιοίκησης στον τομέα της κοινωνικής πολιτικής είναι πολύ περιορισμένη. Το θεσμικό αυτό πλαίσιο αφορά την τοπική αυτοδιοίκηση όλων βαθμίδων

---

¹³ Σ. Χτούρης, *Θεσμοί και ρυθμίσεις της Κοινωνικής Πολιτικής*, Πράξις, Αθήνα 1993, σελ. 34

χωρίς όμως να της δίνεται η δυνατότητα να παίξει το ρόλο που μπορεί για την κοινωνική πρόνοια σε τοπικό επίπεδο.

Πιο συγκεκριμένα, στο άρθρο 101 του Συντάγματος κατοχυρώνεται και θεσμικά το αποκεντρωτικό, διοικητικό σύστημα με τη γενική όμως αρμοδιότητα στα κρατικά όργανα. Στο άρθρο 102 του Συντάγματος παρέχεται στους ΟΤΑ, η εξουσία να αποφασίζουν και να διοικούν τις τοπικές υποθέσεις με δικά τους όργανα, μέσα στα πλαίσια των κανόνων που διέπουν την οργάνωση και λειτουργία τους, χωρίς όμως να τους δίνεται η δυνατότητα για αυτονομία, παρά μόνο αυτοδιοίκηση.

Με το Ν. 1065/ 80 θεσπίζεται ο ΔΚΚ ο οποίος συμπληρώθηκε και τροποποιήθηκε με το ισχύον μέχρι σήμερα Π.Δ.323/ 89, ο οποίος καθόρισε μεταξύ άλλων τις αρμοδιότητες των πρωτοβάθμιων ΟΤΑ.

Σύμφωνα με το άρθρο 23 Π.Δ.323/ 89 η διοίκηση των τοπικών υποθέσεων είναι πλέον αρμοδιότητα των δήμων και κοινοτήτων. Σύμφωνα με το άρθρο 24 οι ΟΤΑ, έχουν πλέον την αρμοδιότητα να κατασκευάζουν και να συντηρούν δημοτικά ή κοινοτικά κέντρα νεότητας, παιδικές χαρές και κάθε κτιριακό έργο που προορίζεται για κοινωφελή σκοπό. Σύμφωνα με το άρθρο 25 οι ΟΤΑ Α' βαθμίδας μπορούν ν' αναπτύξουν και κάθε άλλη δραστηριότητα που δεν περιλαμβάνεται στην αποκλειστική αρμοδιότητά τους και προάγει τα κοινωνικά, πολιτιστικά, πνευματικά και οικονομικά συμφέροντα των δημοτών αν το αποφασίσει το δημοτικό- κοινοτικό συμβούλιο με απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των μελών του. Ανάμεσα στις δραστηριότητες αυτές προβλέπεται η δυνατότητα να ιδρύει παιδικούς, βρεφικούς, βρεφονηπιακούς σταθμούς και άλλα νομικά πρόσωπα για την παροχή κοινωνικών υπηρεσιών, όπως κέντρα ψυχαγωγίας και αναψυχής για τους ηλικιωμένους, βρεφοκομεία, ορφανοτροφεία, γηροκομεία, κέντρα ανοικτής περίθαλψης ηλικιωμένων, και να φροντίζει για την λειτουργία τους.

Σύμφωνα με το άρθρο 245 ΔΚΚ οι ΟΤΑ, μπορούν, μετά από απόφαση των δημοτικών- κοινοτικών συμβουλίων να παρέχουν, σε περιπτώσεις για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών, χρηματικά ποσά ή είδη διαβίωσης και περίθαλψης σε αδύνατους οικονομικά πολίτες.

Εκτός όμως απ' αυτήν την καταγραφή αρμοδιοτήτων των ΟΤΑ, στους τομείς υγείας και πρόνοιας σύμφωνα με τις διατάξεις του ΔΚΚ ένα σύνολο

από άλλες διατάξεις προβλέπουν κατά καιρούς και άλλες αρμοδιότητες των δήμων και κοινοτήτων.

Με τον Ν. 1727/87 προβλέπεται ότι, για την υποβοήθηση του έργου του Κεντρικού Συμβουλίου για την καταπολέμηση της διάδοσης των ναρκωτικών και την ενεργό συμμετοχή του κοινωνικού συνόλου, συνιστάται Γνωμοδοτικό Συμβούλιο που αποτελείται από εκπροσώπους της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, της Ανώτατης Συνομοσπονδίας Γονέων Μέσης Εκπαίδευσης, των συλλόγων γονέων τοξικομανών, των αποθεραπευμένων τοξικομανών, εκπροσώπους του διδακτικού προσωπικού Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης κλπ

Με το ΠΔ 545/10.10.89 η αρμοδιότητα διορισμού μελών ΔΣ, κρατικών, παιδικών, και βρεφονηπιακών σταθμών μεταβιβάζονται στους ΟΤΑ. Με το Ν 2082/92 δίνεται η δυνατότητα στην τοπική αυτοδιοίκηση να εφαρμόζει προγράμματα κατ' οίκον κοινωνικής προστασίας(απ.5, παρ.1), να ιδρύει και να λειτουργεί με δαπάνες της (αρ.35), και να συνεργάζεται με τις μονάδες Πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας και πρόνοιας για την αποδοτικότερη προσφορά των υπηρεσιών τους.

Αξίζει να σημειώσουμε επίσης πως μια σειρά νόμων και προεδρικών διαταγμάτων καθιερώνουν την συμμετοχή εκπροσώπων της ΤΑ σε κρατικά όργανα.

2.3 ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΠΟΥ ΥΛΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

Τα κοινωνικά προγράμματα που υλοποιούν οι περισσότεροι δήμοι στη χώρα μας (με ελάχιστες εξαιρέσεις κάποιων δήμων που αναπτύσσουν καινοτομικές πρωτοβουλίες) μπορούν να κατηγοριοποιηθούν ως εξής:

Προνοιακά: Τα προγράμματα αυτά ως αποδέκτες - στόχους έχουν άτομα με ειδικές ανάγκες, άπορους, μειονότητες (τσιγγάνους- μετανάστες). Στόχος των προγραμμάτων αυτών είναι η κοινωνική ένταξη των μειονεκτούντων ατόμων με την παροχή υλικών αγαθών (χρήματα, τρόφιμα).

Προγράμματα Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων: Παρέχουν υπηρεσίες σε ηλικιωμένα άτομα, όπως, ιατρική περίθαλψη, βοήθεια στο σπίτι,

φυσιοθεραπείες. Τα περισσότερα ΚΑΠΗ αν και ο βασικός τους σκοπός είναι η κοινωνική ενεργοποίηση των ηλικιωμένων, παρεκκλίνουν απ' αυτόν με αποτέλεσμα πολλές φορές να δίνουν την εικόνα «καφενείου» που απλά οι ηλικιωμένοι περνούν τον χρόνο τους.

Προγράμματα Επαγγελματικής Κατάρτισης: Τέτοιου είδους προγράμματα χρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ με στόχο την ένταξη στην αγορά εργασίας μειονεκτούντων ομάδων(γυναίκες, μετανάστες, πρώην τοξικομανείς) αλλά και νέων ανέργων ή ανειδίκευτων νέων που δεν έχουν ολοκληρώσει κάποιο συγκεκριμένο κύκλο σπουδών ή ακόμα την υποχρεωτική εκπαίδευση.

Προγράμματα Πρόληψης: Αρμόδιοι φορείς εκτέλεσης είναι οι ίδιοι οι Δήμοι με δημοτικά ιατρεία και συμβουλευτικούς σταθμούς. Στα πλαίσια των προγραμμάτων αυτών γίνονται συχνά ενημερώσεις από ειδικευμένο προσωπικό(που δεν ανήκει απαραίτητα στο προσωπικό του Δήμου π.χ. εθελοντές ιατροί, ψυχολόγοι, κ.λ.π.) σε θέματα που αφορούν:

- Πρώτες βοήθειες
- Πρόληψη Ατυχημάτων
- Ναρκωτικές Ουσίες
- AIDS και Αφροδισιακά Νοσήματα
- AIDS και Αφροδισιακά Νοσήματα

Επίσης να επισημάνουμε πως για τα συγκεκριμένα προγράμματα οι Δήμοι συνεργάζονται και με άλλους φορείς όπως το ΚΕΘΕΑ, του Ελληνικός Ερυθρό Σταυρό, και με μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς, κλπ. Η ενημέρωση γίνεται είτε σε σχολεία του Δήμου όπου απευθύνονται σε μαθητές Γυμνασίων-Λυκείων, είτε στο κατάστημα του κάθε Δήμου.

2.4 Η ΑΝΑΓΚΗ ΤΩΝ ΔΗΜΩΝ ΓΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥΣ, ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΜΗ ΚΕΡΔΟΣΚΟΠΙΚΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ.

Για την αναβάθμιση και τον εκσυγχρονισμό των δομών και συστημάτων υποστήριξης για την άσκηση ΚΠ απ' την πλευρά της ΤΑ, σημαντική είναι η συνειδητοποίηση της συνεργασίας με μη κερδοσκοπικές εταιρείες/ οργανισμούς και εθελοντικούς φορείς. Τα διάφορα προγράμματα

που υλοποιούνται από την ΤΑ και προέρχονται από την ΕΕ παρουσιάζουν πληθώρα μηχανισμών, οι οποίοι βασίζονται σε τέτοιου είδους συνεργασίες.

Η ΤΑ καλείται να καθορίσει αρχικά το πεδίο αναγκών της τοπικής κοινωνίας, να προσεγγίσει της ομάδες-στόχους, με τις επιμέρους ιδιαιτερότητες τους, να τους δώσει την δυνατότητα ενεργής συμμετοχής και να αφήσει πεδίο για παρέμβαση και καινοτομία, από την πλευρά των μη κερδοσκοπικών οργανισμών.

Καθώς στο προσωπικό των ΟΤΑ και των φορέων κοινωνικής πρόνοιας της ΤΑ παρατηρείται έλλειψη ειδικευμένου προσωπικού, η ιδιωτική παρέμβαση μπορεί να αποδειχθεί η ιδανική λύση στην προώθηση κοινωνικών ενεργειών, τόσο στον τομέα των προσωπικών υπηρεσιών όσο και της συμβουλευτικής στήριξης τέτοιων δράσεων. Για να δώσουμε ένα παράδειγμα, αναφέρουμε πως με βάση το ισχύον θεσμικό πλαίσιο πέρα από τις νεοσύστατες δομές του ΟΑΕΔ, (το παράδειγμα αναφέρετε στην περίπτωση της απασχόλησης), έχει επιτραπεί η ίδρυση και ήδη λειτουργούν ιδιωτικά γραφεία απασχόλησης, ενώ ως αποτέλεσμα πρωτοβουλιών της ΤΑ και των κοινωνικών εταίρων έχουν δημιουργηθεί μια σειρά από δομές που είτε ως αποκλειστική, είτε ως πρόσθετη λειτουργία, προσφέρουν υπηρεσίες πληροφόρησης και στήριξης, σε ανέργους ή ανέργους που προέρχονται από συγκεκριμένες ομάδες (νέους, γυναίκες, ΑΜΕΑ) .

Από τέτοιου είδους πρωτοβουλίες, φαίνεται πόσο σημαντική είναι η δραστηριοποίηση σε κοινωνικά ζητήματα και η συνεργασία Τοπικής Αυτοδιοίκησης με άλλους φορείς. Έτσι η ευθύνη μοιράζεται και η λειτουργία των δομών γίνεται ολοένα και πιο αποτελεσματική. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί μέσω αλληλοσυμπλήρωσης των παρεχομένων κοινωνικών υπηρεσιών που μπορεί να προσφέρει ο κάθε φορέας από την πλευρά του, για την μεγιστοποίηση της αξιοποίησης τόσο των υποδομών όσο και του προσωπικού τους.

Για ορισμένες κατηγορίες , όπως τα ΑΜΕΑ, η όποια ενέργεια της ΤΑ και μόνο δεν θα μπορούσε να αποφέρει ικανοποιητικό αποτέλεσμα.

Η ευαισθητοποίηση επαγγελματικών φορέων για τα άτομα που ανήκουν σε μειονεκτούντες ομάδες, μπορεί να προωθηθεί από την ΤΑ. Η κατάρτιση και η εκπαίδευσή τους όμως, όπως και η απορρόφησή τους είναι ένα ζήτημα που

μπορεί να επιλυθεί και να εφαρμοστεί μόνο μέσα από στενή συνεργασία της ΤΑ των ιδιωτικών και των εθελοντικών φορέων.

Όσο αφορά το κομμάτι “εθελοντισμός”, στην Ελλάδα βρίσκεται σε πολύ πρώιμο στάδιο. Είναι σημαντικό να κατανοηθεί το πόσο μπορεί να ενισχυθεί η αποδοτικότητα των δομών και των υπηρεσιών, με την βοήθεια εθελοντικών φορέων. Πρόκειται για το “ξύπνημα” συνείδησης και ευαισθητοποίησης, πως όλοι φέρουμε ευθύνη για όλους. Εφόσον λοιπόν αυτό έχει έστω και έμμεσο αντίκτυπο σε μας, τι μπορούμε να κάνουμε όλοι για να δημιουργήσουμε μια στέρεα βάση υλοποίησης κοινωνικών υπηρεσιών; Η συμβολή του εθελοντισμού σε επίπεδο κοινωνικών υπηρεσιών, είναι εξαιρετικά χρήσιμη. Ιδιαίτερα σε δομές που αφορούν ψυχολογική και κοινωνική στήριξη, δεδομένης της έλλειψης εξειδικευμένου προσωπικού από τους κοινωνικούς φορείς της ΤΑ (π.χ. ΚΑΠΗ), ο εθελοντισμός είναι κυριολεκτικά το “φως στο τούνελ”.

Είναι λοιπόν επιτακτική η ανάγκη να αναζητήσουμε νέους δρόμους ώστε οι παραπάνω φορείς να οδηγηθούν σε συνεργασία και αλληλοσυμπλήρωση με σκοπό την δημιουργία ενός μοντέλου “πλουραλιστικής πρόνοιας”¹⁴ που τελικά θα οδηγήσει στην από κοινού ευαισθητοποίηση τόσο των τοπικών φορέων όσο και της “τοπικής” συνείδησης, όπως επίσης και στον καταμερισμό του κόστους (χρηματικού, ανθρώπινου κλπ) για τον προγραμματισμό και την υλοποίηση των παρεχόμενων κοινωνικών υπηρεσιών.

2.5 ΟΙ ΔΥΣΜΕΝΕΙΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΚΑΙ ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ

Η έννοια της τοπικής ανάπτυξης, την περίοδο του '80, στην Ελλάδα, αποκτά κεντρική σημασία, με αποτέλεσμα να δημιουργηθούν νέοι θεσμοί που θα προωθήσουν την αποκέντρωση και την ανασυγκρότηση της ΤΑ αλλά και γενικότερη ανασυγκρότηση του συστήματος προγραμματισμού.

---

¹⁴ Ο. Στασινοπούλου, *Κράτος Πρόνοιας, Ιστορική εξέλιξη- Σύγχρονες θεωρητικές προσεγγίσεις*, Gutenberg, Αθήνα 1990, σελ. 122.

Οι νέες πολιτικές τοπικής ανάπτυξης προβλήθηκαν στην Ελλάδα ως ένα δικαιότερο σχήμα κατανομής της εξουσίας, λόγω του ό,τι επιδίωκαν την κοινωνική συμμετοχή, και μέσα απ' αυτή, την ανάδειξη τοπικών πρωτοβουλιών.

Σοβαρά ήταν τα προβλήματα και τα εμπόδια που συνάντησε η ΤΑ στην προσπάθεια για τοπική ανάπτυξη. Τα κυριότερα απ' αυτά είναι τα εξής:

- Απουσία οικονομικής αυτοδυναμίας
- Περιορισμένο πεδίο παρεμβάσεων, καθώς τα οικονομικά της ΤΑ επιτρέπουν μονάχα μικρής κλίμακας επεμβάσεις
- Έλλιπής πληροφόρηση για προσφερόμενες ευκαιρίες, έλλειψη γνώσης που θα καθοδηγήσει τα τοπικά αιτήματα και την πρόσβαση σε χρηματοδοτήσεις των κοινοτικών ταμείων
- Έλλιπής πληροφόρηση για προσφερόμενες ευκαιρίες, έλλειψη γνώσης που θα καθοδηγήσει τα τοπικά αιτήματα και την πρόσβαση σε χρηματοδοτήσεις των κοινοτικών ταμείων
- Έλλειψη τεχνογνωσίας για τον αναπτυξιακό σχεδιασμό
- Έλλειψη ειδικευμένων στελεχών για τις υπηρεσίες προγραμματισμού αλλά και στις υπηρεσίες υλοποίησης των προγραμμάτων

Τα περισσότερα από τα παραπάνω προβλήματα είναι υπαρκτά ως και τις μέρες μας.

Ακόμα και αν περίμενε κανείς ν' ακούσει, πως η κατάσταση αυτή επικρατεί σε μεγαλύτερο βαθμό στην επαρχία και λιγότερο στα αστικά κέντρα, δυστυχώς, η πραγματικότητα θα τον διέψευδε. Τα ουσιαστικά όρια των νέων τοπικών πολιτικών τοποθετούνται ως προς την ίδια την έννοια της ενδογενούς τοπικής ανάπτυξης, τη δυνατότητα δηλαδή να υπάρξει μια τέτοια είδους ανάπτυξη που να είναι δυναμική και βασικά ικανή να επιβιώσει. Απ' αυτή τη σκοπιά όμως, οι τοπικές πολιτικές βρίσκονται σε αδιέξοδο για δύο λόγους:

1. Γιατί η ενδογενής ανάπτυξη της ΤΑ, σε τέτοιο βαθμό που να στηρίζεται αποκλειστικά στις τοπικές πρωτοβουλίες, είναι από ένα σημείο και μετά μύθος.
2. Γιατί η στήριξη της τοπικής ανάπτυξης στην προσέλκυση μη τοπικών επενδύσεων, είναι δύσκολη και εξαιρετικά αμφίβολη υπόθεση.

Συχνά η προσπάθεια της ΤΑ για την ανάπτυξη στρατηγικών απασχόλησης και την προσέλκυση νέων παραγωγικών επενδύσεων, οδηγεί

σε ανταγωνιστικές σχέσεις μεταξύ αυτής και άλλων τοπικών φορέων, με αποτέλεσμα την προσφορά όλο και περισσότερων κινήτρων και ευκαιριών, που όμως έχουν ιδιαίτερα δυσμενείς όρους. Η δυνατότητα συνδυασμού κεντρικών και τοπικών φορέων, θα επέφερε, σίγουρα, δραστικά αποτελέσματα, αλλά μια τέτοια φόρμουλα δεν έχει βρεθεί ακόμα έτσι ώστε να λυθεί ουσιαστικά το πρόβλημα των κοινωνικών παροχών.

Η κοινωνική πολιτική, με την ευρύτερη έννοια, και ειδικότερα η αντιμετώπιση των κοινωνικών προβλημάτων που δημιουργεί η άνιση ανάπτυξη των περιφερειών, δεν είναι πρώτη προτεραιότητα. Ως «κοινωνικό κόστος», το κόστος μιας ισόρροπης περιφερειακής ανάπτυξης, υφίσταται τις συνέπειες της γενικότερης τάσης περικοπής των κοινωνικών δαπανών. Στο πλαίσιο αυτό η περιφερειακή πολιτική φαίνεται υποχρεωμένη να εγκαταλείψει τις όποιες κοινωνικές πλευρές είχε ο στόχος της περιφερειακής ανάπτυξης. Οι τοπικές πρωτοβουλίες δεν μπορούν από μόνες τους να οδηγήσουν σε μια περιφερειακή ισορροπία.

Η κοινωνική πολιτική δε φαίνεται να έχει ενταχθεί στο σχήμα αποκέντρωσης, που προβλέπουν οι νέες πολιτικές τοπικής ανάπτυξης κι αυτό γιατί οι πολιτικές αυτές, στην υφιστάμενη μορφή τους, εξακολουθούν να λειτουργούν, κυρίως, σε εθνικό επίπεδο και να ελέγχονται από κεντρικούς φορείς. Αν και το νέο θεσμικό πλαίσιο επιδίωξε να αποκεντρώσει το ζήτημα της ανάπτυξης σε τοπικό επίπεδο, κανένας μηχανισμός δεν έχει προβλεφθεί για να συμπληρώνει τις νέες αρμοδιότητες της ΤΑ με δραστηριότητες κοινωνικής πολιτικής.

Για την ΚΠ την κατάσταση δυσκολεύει ο τρόπος που συντάσσονται τα τρέχοντα αναπτυξιακά προγράμματα, που υπάρχουν σαν «κατάλογος έργων», και που σε κάθε περίπτωση προηγούνται «έργα» βασικής υποδομής-ιδίως εκείνα που επιχορηγούνται από την ευρωπαϊκή ένωση-και δύσκολα βρίσκονται άλλοι πόροι για να χρηματοδοτήσουν επενδύσεις εκτός προγράμματος. Τα έργα, λοιπόν, κοινωνικής υποδομής περνάνε σε δεύτερη μοίρα.

Οι πόροι που διατίθενται για κοινωνικούς σκοπούς προέρχονται, κυρίως, από το ΕΚΤ. Όμως οι «κοινωνικές» δράσεις του ΕΚΤ δεν αφορούν την άσκηση κοινωνικής πολιτικής και διοχετεύονται ως προγράμματα

επαγγελματικής κατάρτισης και ενίσχυσης της ένταξης του εργατικού δυναμικού στην αγορά εργασίας.

Αυτό που απαιτείται κυρίως σήμερα είναι να αναπτυχθεί η νοοτροπία εκείνη που θα επιτρέψει την ανασυγκρότηση κεντρικού-τοπικού. Συνέπεια αυτού θα είναι η επαναδιατύπωση των αιτημάτων κοινωνικής πολιτικής, η μετατόπιση αρμοδιοτήτων από κεντρικό σε τοπικό επίπεδο, η επανεξέταση των κενών στο υπάρχον θεσμικό πλαίσιο και η αποβολή ιδεών και φιλοσοφιών περί αποδυνάμωσης της κεντρικής διοίκησης, στις αποφάσεις που αφορούν την ανάπτυξη κοινωνικών δράσεων από την ΤΑ

2.6 ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΣΕ ΤΟΠΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ

Η μέχρι σήμερα εμπειρία από την υλοποίηση κοινωνικών προγραμμάτων από τη Τοπική Αυτοδιοίκηση μας οδηγούν στον προσδιορισμό ορισμένων απαραίτητων προϋποθέσεων για την πιο ουσιαστική και αποτελεσματική συμμετοχή της στην ανάπτυξη της κοινωνικής πρόνοιας σε τοπικό επίπεδο.

Η άσκηση από την τοπική αυτοδιοίκηση μιας επωφελούς κοινωνικά πολιτικής, προϋποθέτει:

α) Την αναδιάρθρωση και τον εκσυγχρονισμό της οργάνωσης και λειτουργίας των Ο.Τ.Α.

Η τοπική αυτοδιοίκηση προκειμένου ν' αντεπεξέλθει στις υποχρεώσεις που δημιουργούνται στα πλαίσια της άσκησης μιας, όσο το δυνατόν, πιο αποτελεσματικής κοινωνικής πρόνοιας, θα πρέπει να σχεδιάσει κάποιους άξονες δράσης οι οποίοι συνίστανται:

- Στον εντοπισμό, διερεύνηση και ιεράρχηση των τοπικών κοινωνικών προβλημάτων και στην καταγραφή των ήδη παρεχόμενων προγραμμάτων από μη κρατικούς φορείς.
- Στον σχεδιασμό και την υλοποίηση ενός προγραμματισμού για την αντιμετώπιση και την κάλυψη των τοπικών αναγκών και προβλημάτων.

Στον έλεγχο και την αξιολόγηση των προγραμμάτων αυτών.

β) Την ενίσχυση της Τοπικής Αυτοδιοίκησης με αρμοδιότητες και

οικονομικούς πόρους.

Είναι καιρός πια να θεσπιστεί τεκμήριο "γενικής αρμοδιότητας" των Ο.Τ.Α. για όλες τις αμφισβητούμενες αρμοδιότητας υποθέσεις τοπικής σημασίας και μεταφορά νέων αρμοδιοτήτων καθώς και των αναγκαίων πόρων για την άσκησή του .

γ) Ποσοτική κάλυψη και ποιοτική αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού. Οι ελλείψεις σε προσωπικό κατάλληλο να στελεχώσει τις κοινωνικές υπηρεσίες είναι πάρα πολλές και συμβάλλουν σε μεγάλο ποσοστό στη μη ικανοποιητική λειτουργία τους. Η κατάλληλη στελέχωση είναι απαραίτητη για την εξασφάλιση της εύρυθμης και αποτελεσματικής λειτουργίας καθώς και της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Οι άνθρωποι που έχουν αναλάβει ή που κατά καιρούς επιφορτίζονται την ευθύνη να συμμετάσχουν στις τοπικές κοινωνικές υπηρεσίες, θα πρέπει να είναι κατάλληλα καταρτισμένοι, εξειδικευμένοι στα ζητήματα κοινωνικού προγραμματισμού, κοινωνικής διοίκησης και διαχείρισης, αλλά και ευαισθητοποιημένοι για τα τοπικά κοινωνικά ζητήματα και ανάγκες.

δ) Την προώθηση και την επίδοση συνεργασιών με άλλους κοινωνικούς φορείς, εθελοντικές οργανώσεις, ιδιωτικές πρωτοβουλίες.

Β΄ ΜΕΡΟΣ: Η ΑΣΚΗΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΔΗΜΟΥΣ ΑΧΑΡΝΩΝ-ΓΑΛΑΤΣΙΟΥ

Κεφάλαιο 1ο: ΓΕΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΔΗΜΟΥ ΑΧΑΡΝΩΝ

1.1 ΓΕΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΔΗΜΟΥ ΑΧΑΡΝΩΝ

Στα βορειοδυτικά της Αθήνας και σε απόσταση 11 περίπου χιλιομέτρων από αυτήν, αναπτύχθηκε κατά τους ιστορικούς χρόνους ένας από τους σπουδαιότερους δήμους της Αττικής, οι Αχαρνές, το σημερινό Μενίδι.

1.1.1 Οριοθέτηση Και Χωροταξική Ένταξη

Η διοικητική περιφέρεια του δήμου Αχαρνών οριοθετείται προς βορρά από το δήμο Αυλώνος και την κοινότητα Μαλακάσας, προς ανατολή από τις κοινότητες Αφιδνών (Κιούρκων), Αγίου Στεφάνου, Κρουονερίου, Εκάλης και τους δήμους Νέας Ερυθραίας, Κηφισιάς και Μεταμόρφωσης, προς νότο από τους δήμους Αγίων Αναργύρων και Καματερού και δυτικά από τους δήμους Ζεφυρίου, Άνω Λιοσίων και Φυλής. Η βόρεια πλευρά της διοικητικής περιφέρειας του δήμου καταλαμβάνεται από τον ορεινό όγκο της Πάρνηθας και η νότια πλευρά από τον οικιστικό ιστό της πόλης.

Η συνολική έκταση του δήμου είναι 4.636,4 he (εκτάρια) από τα οποία 448,6 he καταλαμβάνει ο ορεινός όγκος της Πάρνηθας και ο πρωτογενής τομέας γενικά. 1550 he βρίσκονται εντός ορίου ΓΠΣ, ενώ άλλα 150,7 he για ένταξη στο σχέδιο σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου που τροποποιεί τον νόμο 1337/ 83, για σχεδιασμό, ολοκληρωμένη ανάπτυξη και εκτέλεση Ολυμπιακών Έργων και άλλες διατάξεις.

Με την Υπουργική απόφαση έγκρισης ΓΠΣ του δήμου Αχαρνών (ΦΕΚ 149Δ/89 και 1238Δ/94) στα 3.550 στρέμματα εγκεκριμένου σχεδίου προστέθηκαν 12.500 στρέμματα επεκτάσεων, ενώ πρόσφατα και ενόψει Ολυμπιακών Αγώνων χωροθετήθηκε με νόμο στην έκτασή του και το

Ολυμπιακό Χωριό με 1.507 στρέμματα επιπλέον, τα οποία μεταολυμπιακά θα στεγάσουν περισσότερα από 10.000 περίπου άτομα σε περίπου 2.800 κατοικίες.

Η περιοχή του δήμου Αχαρνών είναι ιδιαίτερα εκτεταμένη και μπορεί να χωριστεί σε δύο ζώνες:

- α) την ορεινή που περιλαμβάνει τον ορεινό όγκο της Πάρνηθας
- β) την πεδινή που περιλαμβάνει το υπόλοιπο τμήμα.

Διοικητικά ο Δήμος Αχαρνών ανήκει στη Νομαρχία Ανατολικής Αττικής ενώ χωροταξικά ανήκει στην ενότητα του Λεκανοπεδίου Αττικής.

1.2 ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ

Ο πληθυσμός του δήμου Αχαρνών, βάση στοιχείων της απογραφής πληθυσμού/ κατοικιών του 1991, ανέρχεται σε 61.352 άτομα. Ωστόσο, ο μόνιμος πληθυσμός του Μενιδίου είναι πολύ υψηλότερος. Υπολογίζεται ότι οι μόνιμοι κάτοικοι της περιοχής φτάνουν τους 120.000. Ενδεικτικό στοιχείο είναι το γεγονός ότι σύμφωνα με στοιχεία της ΔΕΗ και του δήμου υπάρχουν περίπου 35.000 νοικοκυριά.

Πληθυσμιακή Εξέλιξη

- 1951 12.369
- 1961 16.506
- 1971 28.083
- 1981 42.070
- 1991 61.352

Μεταβολή Πληθυσμού %

- 1971-1981 49,8%
- 1981-1991 45,63%

1.2.1 Πληθυσμός Κατά Φύλο Και Ηλικία

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΚΑΤΑ ΦΥΛΟ ΚΑΙ ΗΛΙΚΙΑ

ΗΛΙΚΙΑ	0-14	15-24	25-39	40-54	55-64	65-79	80 +	ΣΥΝΟΛΑ
ΓΥΝΑΙΚΕΣ	7399	5182	7141	5329	2886	2086	585	30608
ΑΝΤΡΕΣ	7597	5808	6904	5659	2809	1615	352	30744
ΣΥΝΟΛΑ	14996	10990	14045	10988	5695	3701	937	61352

Πηγή : Απογραφή πληθυσμού / ΕΣΥΕ 1991

1.2.2 Η Διάρθρωση Της Απασχόλησης Των Κατοίκων Του Δήμου

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΝΕΡΓΟΣ ΚΑΙ ΜΗ ΕΝΕΡΓΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΑΧΑΡΝΩΝ

ΟΜΑΔΕΣ ΗΛΙΚΙΩΝ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΑΝΤΡΕΣ
	ΟΙΚ.ΕΝΕΡΓΟΙ		ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΙ		ΑΝΕΡΓΟΙ		ΟΙΚ.ΜΗ ΕΝΕΡΓΟΙ	
0-14	29	66	12	26	17	40	2784	2806
15-39	4735	9301	3776	8305	959	996	7585	2405
40-64	1882	6535	1721	6226	161	309	6333	1933
65 +	42	103	40	90	2	13	2629	1864
ΣΥΝΟΛΟ:	6688	16005	5649	14647	1139	1358	19331	9008

Πηγή : Απογραφή πληθυσμού / ΕΣΥΕ 1991

ΣΥΝΟΛΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΑΙ ΜΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ

ΟΜΑΔΕΣ ΗΛΙΚΙΩΝ	ΟΙΚ.ΕΝΕΡΓΟΙ	ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΙ	ΑΝΕΡΓΟΙ	ΟΙΚ.ΜΗ ΕΝΕΡΓΟΙ
0-14	95	38	57	5590
15-39	14036	12081	1955	9990
40-64	8417	7947	470	8266
65 +	145	130	15	4493
ΣΥΝΟΛΟ:	22693	20196	2497	28339

Πηγή : Απογραφή πληθυσμού / ΕΣΥΕ 1991

1.3 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΑΝΑΔΡΟΜΗ ΤΩΝ ΑΧΑΡΝΩΝ

Η θέση των αρχαίων Αχαρνών θεωρείται σήμερα βέβαιη. Στον αρχαίο δήμο ανήκαν οι περισσότεροι οικισμοί των νότιων υπωρειών της Πάρνηθας, δυτικά της Δεκέλειας ως τη περιοχή των Άνω Λιοσίων. Ο κεντρικός συνοικισμός της πόλης απείχε 60 στάδια από τη Αθήνα. Η θέση του θεωρείται στρατηγική γιατί είχε τον έλεγχο σε πολλές διαβάσεις. Το έδαφος ήταν εύφορο και οι καλλιεργήσιμες εκτάσεις ονομαστές για την παραγωγικότητά τους. Κυρίως ήταν γνωστοί οι αμπελώνες και οι ελαιώνες. Έτσι η πόλη των Αχαρνών με το πλούσιο έδαφος, έδινε πολλά προϊόντα στους κατοίκους από τα οποία είχαν αποκτήσει πολλά πλούτη. Εξάλλου ένα σημαντικό μέρος του πληθυσμού εργαζόταν στα δάση της Πάρνηθας με το κόψιμο των ξύλων, τα οποία οι Αχαρνεείς μετέφεραν με τους μεγάλους όνους στην πόλη της Αθήνας.

Οι **Αχαρνικοί όνοι** ήταν γνωστοί στην αρχαιότητα για το μεγάλο τους μέγεθος. Οι κάτοικοι θεωρούνταν σκληροί και πεισματάρηδες αλλά και γενναίοι, ρωμαλέοι και μαχητικοί, πιστοί στα ιδανικά της πατρίδας και της δημοκρατίας. Και σαν άμουσοι (απαίδευτοι) αναφέρονται στους αρχαίους χρόνους οι Αχαρνεείς και η φράση «Αχαρνική μούσα» λεγόταν ειρωνικά. Πόσο άμουσοι όμως ήταν, αν σκεφτεί κανείς, ότι η πόλη των Αχαρνών είχε δικό της θέατρο, που εκείνη την εποχή δεν ήταν μέσο ψυχαγωγίας αλλά μέσο μόρφωσης των κατοίκων και ενδεικτικό του πολιτισμού μιας πόλης!

Η Αθήνα κατά ένα μεγάλο μέρος στήριζε τη δύναμή της στην στρατηγική θέση των Αχαρνών και στους Αχαρνεείς οπλίτες και ιππείς. Άλλωστε τόση ήταν η σημασία του δήμου που εκτός του δημοτικού άρχοντα είχε κι άλλους άρχοντες (ταμία, γραμματέα).

Οι Αχαρνεείς στη διάρκεια των Μηδικών πολέμων βοήθησαν τη Αθήνα και την ακολούθησαν σε κάθε επιχείρησή της. Επομένως πρέπει να πήραν μέρος στη μάχη του Μαραθώνα όπου νίκησαν. Άλλωστε στο πλάι του τύμβου υπάρχουν στημένες 10 στήλες, όπου είχαν χαραχτεί τα ονόματα των νεκρών κάθε μιας των 10 φυλών και οι Αχαρνεείς ήταν πολίτες μιας απ' αυτές. Σημαντικό μνημείο επίσης από το δήμο των Αχαρνών είναι και η στήλη με τον όρκο των Αθηναίων εφήβων και επομένως και των Αχαρναίων εφήβων.

Η πίστη των Αχαρνών στα πάτρια πρέπει να ήταν βαθιά ριζωμένη. Ο ιερέας του Άρη και της Αθηνάς Αρείας τον 4^ο αιώνα πΧ, φρόντισε να χαραχτεί

και να στηθεί στο δήμο αυτή η στήλη, η μοναδική που μέχρι στιγμής έχει σωθεί με το γνωστό όρκο.

Ο επαναστατικός ενθουσιασμός επικρατούσε, την άνοιξη του 1821, και στην Αττική, παρόλο που η κατάσταση εκεί, σε σύγκριση με τις γειτονικές περιοχές, ήταν διαφορετική. Ούτε αρματολίκια είχαν ποτέ δημιουργηθεί στην Αττική, ούτε υπήρχαν οργανωμένα ένοπλα σώματα ικανά να την προστατέψουν σε περίπτωση ανάγκης. Επιπλέον, στην Αθήνα, κατοικούσε μεγάλος αριθμός Τούρκων και ήταν σχετικά εύκολο να βοηθηθούν με ενισχύσεις από την Εύβοια, όπου υπήρχαν ισχυρές τουρκικές δυνάμεις. Παρά τις αντίξοες συνθήκες, που αντιμετώπιζαν οι Αθηναίοι και οι υπόλοιποι κάτοικοι της Αττικής, έσπευσαν και αυτοί να ανταποκριθούν στην πρόσκληση της πατρίδας.

Στο χωριό Χασιά, είχε από τις αρχές Απριλίου δημιουργηθεί ένα μικρό σώμα ενόπλων από τον Μελέτη Βασιλείου, που, μνημένος στην Φιλική Εταιρεία, περίμενε τη μεγάλη στιγμή του ξεσηκωμού. Με αυτόν είχαν έρθει σε συνεννοήσεις ο Αναγνώστης Κιουρκατιώτης από το Μενίδι, που κι αυτός ήταν μνημένος στη Φιλική Εταιρεία καθώς και ο Γιάννης Ντάβαρης από το Λιόπεσι. Έτσι μόλις έφτασαν οι ειδήσεις για την επανάσταση στην Πελοπόννησο, αποφάσισαν κι αυτοί να μπουν στον Αγώνα. Στο μεταξύ οι Τούρκοι της Αθήνας, θορυβημένοι από τις αλληπάλληλες ειδήσεις για επαναστατικές κινήσεις των Ελλήνων, συνέλαβαν και φυλάκισαν τη νύχτα της 9ης προς 10ην Απριλίου τους πρόκριτους της Αθήνας, γιατί είχαν πληροφορίες ότι έρχονται σε συνεννοήσεις με τους επαναστάτες.

Από το Μενίδι, που είχε στο μεταξύ γίνει επαναστατικό κέντρο με τη συγκέντρωση χωρικών από τα γύρω χωριά και τα Μεσόγεια, αποφάσισαν οι επαναστάτες να βαδίσουν εναντίον της Αθήνας. Με στοιχειώδη οργάνωση για ένοπλο αγώνα και με τη βοήθεια του Δήμου Αντωνίου, που στάλθηκε από τη Λιβαδειά σαν ειδικός με οργανωτική ικανότητα, οπλισμένοι με κάθε λογής όπλα και γεωργικά εργαλεία, πέρασαν τα χαράματα της 26^{ης} Απριλίου μια πύλη του τείχους, χτύπησαν τους Τούρκους και απελευθέρωσαν την Αθήνα.

Οι Τούρκοι τρομοκρατημένοι, κλείστηκαν στην Ακρόπολη με τις οικογένειές τους και οι επαναστάτες έκαναν δοξολογία και ύψωσαν πανηγυρικά τη σημαία της Ελευθερίας στο διοικητήριο. Έτσι άρχισε η πολιορκία της Ακρόπολης. Δύσκολο βέβαια το εγχείρημα, αλλά καθημερινά

έφταναν ενισχύσεις από τα γειτονικά νησιά.

Μεγάλη η σημασία της νίκης αυτής των Μενιδιατών και των υπολοίπων χωρικών της Αττικής, που αναπτέρωσε το ηθικό των χτεσινών ραγιάδων και πίστεψαν στη δύναμη τους. Χαρακτηριστικά, ο ιστορικός Γιάννης Βλαχογιάννης διηγείται πως με το σύνθημα «στάρι-κριθάρι» άνοιξαν οι Αθηναίοι μια πύλη από την οποία όρμησαν οι επαναστάτες και ελευθέρωσαν την Αθήνα. Στο μεταξύ, οι Τούρκοι της Ακρόπολης είχαν φτάσει σε απελπισία από την έλλειψη τροφίμων, στο ελληνικό στρατόπεδο είχαν ξεσπάσει φιλονικίες για την αρχηγία. Τέλος, στις 29 Ιουνίου έφτασε στο στρατόπεδο της Αθήνας ο διορισμένος από τον Δ.Υψηλάντη Λιβέριος Λιβερόπουλος και ανέλαβε την αρχηγία. Οι Τούρκοι έκαναν εξόδους απελπισίας χωρίς όμως αποτέλεσμα, αλλά και χωρίς να παραδίνονται. Κράτησαν έτσι μέχρι τις 19 Ιουλίου, που έφτασε στην Αθήνα με ισχυρό στρατό ο Ομέρ Βρυώνης από την Εύβοια και οι Έλληνες διαλύθηκαν χωρίς μάχη. Οι Μενιδιάτες αγωνιστές κατέφυγαν στην Αίγινα και τη Σαλαμίνα, όπου σχημάτισαν σώματα ενόπλων με αρχηγούς τον Αναστάσιο Λέκκα από το Μενίδι και τον Δ.Σκευά από τη Χασιά, και από εκεί πραγματοποιούσαν αιφνιδιαστικές επιθέσεις εναντίον των Τούρκων.

Στις αρχές Σεπτεμβρίου 1821 ένα σώμα από 70 στρατιώτες, με αρχηγούς τον Αναστάσιο Λέκκα από το Μενίδι και Δ. Σκευά από τη Χασιά, κατακερμάτισε 60 Αλβανούς στη θέση Δραγουμάνο, που ήταν τότε συνοικισμός και στον οποίο είχαν πάει ν' αρπάξουν το στάρι των κατοίκων. Οι λίγοι Αλβανοί που διασώθηκαν έτρεξαν στον Ομέρ Βρυώνη, του διηγήθηκαν τη συντριβή τους κι εκείνος πήρε όλο το ιππικό του και πήγε να εκδικηθεί.

Στις 2 Νοεμβρίου 1821, δύναμη 250 ελλήνων, με αρχηγό τον Αναστάσιο Λέκκα, συνεπλάκη στο Χαλάνδρι με μεγαλύτερη δύναμη Τούρκων και μετά από πεισματώδη μάχη τους ανάγκασαν να υποχωρήσουν στην Αθήνα με μεγάλες απώλειες. Όμως, κατά την τελευταία φάση της μάχης και ενώ οι Τούρκοι υποχωρούσαν, τραυματίστηκε θανάσιμα ο Αναστάσιος Λέκκας χωρίς να γίνει αντιληπτός από τα παλικάρια του. Οι υποχωρούντες Τούρκοι τον έπιασαν και μετά από φριχτά βασανιστήρια τον θανάτωσαν. Αλλά ο απελευθερωτικός αγώνας συνεχίζεται. Την 13^η Νοεμβρίου 1821 οι Έλληνες καταλαμβάνουν τα 3 πηγάδια Σερπεντζέ (Ωδείο Ηρώδου Αττικού), κατά τη 2^η πολιορκία της Ακρόπολης και τα αχρήστεψαν ρίχνοντας μέσα τα πτώματα

των Τούρκων. Στη μάχη αυτή και την πολιορκία έλαβε μέρος σαν οπλαρχηγός με ομάδα Μενιδιατών ο Μήτρος Λέκκας, αδερφός του Αναστάση.

Στις 27 Αυγούστου του 1823 τούρκικο ιππικό κινήθηκε από τη Θήβα προς Αθήνα για να διαπιστώσει τη δύναμη των Ελλήνων. Ισάριθμη δύναμη Ελληνική με αρχηγό το Μήτρο Λέκκα τους απέκρουσε στην Κάντζα και τους ανάγκασε να επιστρέψουν στη Θήβα με μικρές σχετικά απώλειες.

Στη δεύτερη εκστρατεία του Ομέρ Βρυώνη τον Ιούλιο του 1824, ο Μήτρος Λέκκας μαζί με τον αδερφό του Γιώργο, επικεφαλής των Αθηναίων και με τη συμμετοχή κι άλλων οπλαρχηγών, αντιμετώπισαν 600 ιππείς και πεζικό. Τελικά οι Τούρκοι, σε μάχη που έγινε μεταξύ Ακρόπολης και Λυκαβηττού, αποχώρησαν το απόγευμα αφήνοντας στο πεδίο μάχης 60 νεκρούς ενώ από τους Έλληνες σκοτώθηκε μόνο ένας.

Στις 21 Ιανουαρίου 1827, τα στρατοπεδευμένα στην Ελευσίνα σώματα των Ελλήνων έφτασαν στη Χασιά και αφού χτύπησαν τους Τούρκους στο Μενίδι έφτασαν στο Καματερό, όπου θέλησαν να χτυπήσουν τους Τούρκους, σε θέση όχι κατάλληλη, στηριζόμενοι στη δύναμη των 3500 ανδρών τους και τη φιλοπατρία τους. Το λάθος ήταν του Βούρβαχη και το λάθος αυτό πληρώθηκε με το αίμα 300 Ελλήνων και του ίδιου που σκοτώθηκε.

Σε όλη τη διάρκεια της Επανάστασης του 1821, το Μενίδι υπέφερε τα πάνδεινα όταν ανυπεράσπιστο δεχόταν τις λεηλασίες των Τούρκων στις αμέτρητες επιδρομές τους. Οι κάτοικοι έφευγαν στην Πάρνηθα για να γλιτώσουν τη μανία των Τούρκων. Τα δε παλικάρια του, κάτω από τη σημαία των οπλαρχηγών του και μαζί με τους υπόλοιπους Έλληνες έδωσαν τον οφειλόμενο φόρο αίματος για την απελευθέρωση της πατρίδας.

Αλλά οι θυσίες των Μενιδιατών για τη λευτεριά δε σταματούν εδώ. Μετά την απελευθέρωση οι Μενιδιάτες επιδόθηκαν σε ειρηνικά έργα, ασχολούμενοι κυρίως με τη γεωργία, ταυτόχρονα όμως σε κάθε κάλεσμα της Πατρίδας βρέθηκαν πάντα πρόθυμοι αγωνιστές.

1.3.1 Ετυμολογία Του Ονόματος

Η ονομασία **Αχαρναί** πιθανό να προέρχεται από το όνομα κάποιου ήρωα ή από τοπική επωνυμία. Φαίνεται πολύ λογικό, επίσης, η ονομασία να προκύπτει από τη λέξη αχάρνα και αχάρνις (η) ή άχαρνος, αχαρνώς (ο), που

είναι ένα είδος μεγάλου σχετικά ψαριού, ο γνωστός ροφός. Η εύφορη και παραγωγική πεδιάδα των Αχαρνών μπορεί πολύ καλά να παρομοιαστεί με το παχύ αυτό ψάρι.

Όσον αφορά την ονομασία Μενίδι, κατά καιρούς πολλά έχουν ειπωθεί και αρκετές γνώμες έχουν εκφραστεί. Αλλά ας δούμε τις γνώμες αυτές:

Κατά το πρώτο έτος του Πελοποννησιακού πολέμου, ο βασιλιάς της Σπάρτης Αρχίδαμος, γιος του Ζευξιδάδου, κατέστρεψε σχεδόν τελείως τις Αχαρνές. Τότε κάποιος κωμικός της αρχαιότητας, του οποίου το όνομα δεν αναφέρεται, είπε: «ουκ εστί ήδη Αχάρνα αλλά Μαινίδιον». Η φράση εξηγείται «δεν είναι πια μεγάλο ψάρι, ροφός, αλλά μαρίδα».

Δεύτερη εκδοχή είναι ότι ο τόπος πήρε την ονομασία Μενίδι από μία φράση του Περικλή, που ειπώθηκε και αυτή κατά τους χρόνους της Σπαρτιατικής εισβολής. Οι Αχαρνείς παραπονέθηκαν στον Περικλή, για την αδιαφορία του να τους βοηθήσει να σώσουν τον τόπο τους και τον παρακινούσαν να βγει απ' τα τείχη και να πολεμήσει τους Σπαρτιάτες. Τότε ο Περικλής είπε: «Δεν θα υπολογίσω μια μαινίδα», δηλαδή ένα μικρό ψάρι.

Τρίτη γνώμη είναι ότι η ονομασία Μενίδι, οφείλεται στον γειτονικό δήμο των Παιωνιδών. Ο δήμος αυτός βρισκόταν στα βόρεια της σημερινής πόλης, πιθανόν στην θέση Αμυδαλέζα.

Ο Άμαντος προχώρησε στην εξήγηση του ονόματος Μενίδι λέγοντας, ότι το Μενίδι της Αττικής, καθώς και το Μενίδι της Ακαρνανίας, πήραν τ' όνομά τους από το κύριο όνομα Μενίδης που το βρήκε στο συναξαριστή, στο βίο του Οσίου Λεοντίου του εν Αχαΐα. Αυτή είναι μια τέταρτη άποψη για την ονομασία.

Μία πέμπτη εκδοχή, είναι ότι, την ονομασία Μενίδι, τη πήρε ο τόπος από μεγαλοϊδιοκτήτη της περιοχής, που ονομαζόταν Μενίδης, μετά την εγκατάσταση των Αρβανιτών. Κάτι ανάλογο που έγινε στα Λιόσια με την εγκατάσταση εκεί της Μεσαιωνικής φάρας των Λιόσιδων.

Πρέπει να πούμε, ότι σ' ένα κατάλογο κτημάτων, που αναφέρει σε επίσημο έγγραφο του ο Πάπας Ιννοκέντιος Γ' το 1209, για να ορίσει πια από αυτά θα ανήκουν στην λατινική τότε αρχιεπισκοπή των Αθηνών, αναφέρεται και το χωριό Μενίδι και ο Άγιος Νικόλαος του Μενιδίου. Αυτό σημαίνει ότι το όνομα Μενίδι υπήρχε πριν από την κατάκτηση των Φράγκων, αν λάβει κανείς υπόψη, ότι ο κατάλογος είχε παρθεί απ' το αρχείο της ορθόδοξης αρχιεπισκοπής.

Από τα ανωτέρω συμπεραίνεται ότι το όνομα Μενίδι δεν επικράτησε μετά την εγκατάσταση των Αρβανιτών στην περιοχή. Είναι ονομασία που φαίνεται να έχει τις ρίζες τις σε χρόνους πολύ πιο μακρινούς.

Κεφάλαιο 2ο : ΔΟΜΗ- ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΧΑΡΝΩΝ

2.1 ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΧΑΡΝΩΝ

Για την πληρέστερη εικόνα της διάρθρωσης των υπηρεσιών στο δήμο Αχαρνών, παραθέτουμε απόσπασμα από την υπ' αριθμό 1475 ΔΑΑ, απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Περιφέρειας Αττικής, όπου δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ 931/22-10-97, "Τροποποίηση του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας Δήμου Αχαρνών".

Ο Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας Αττικής, έχοντας υπ' όψη :

1. Τις διατάξεις του άρθρου 12 του Ν. 1188/81, όπως αντικαταστάθηκαν με τις διατάξεις του άρθρου 26 του Ν. 1832/89 και της παρ. 5 του άρθρου 8 του Ν. 2307/95.
2. Την 547/97 απόφαση του δημοτικού Συμβουλίου Αχαρνών, περί τροποποίησης του ΟΕΥ του Δήμου.
3. Την σύμφωνη γνωμοδότηση του αρμόδιου Υπηρεσιακού Συμβουλίου, που διατυπώθηκε στο 18/24-7-97 πρακτικό του, αποφασίζουμε:

Εγκρίνουμε την 547/97 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου, ως εξής:

ΑΡΘΡΟ 1^ο

Διάρθρωση Υπηρεσιών

Τις Υπηρεσίες του Δήμου συγκροτούν:

1. Το Γραφείο Δημάρχου
2. Η Δ/ση Δ/κών Υπηρεσιών
3. Η Δ/ση Κοινωνικών Υπηρεσιών
4. Η Δ/ση Οικονομικών Υπηρεσιών
5. Η Δ/ση Πολεοδομίας
6. Η Δ/ση Τεχνικών Έργων και Μελετών

7.Η Δ/ση Περιβάλλοντος

ΑΡΘΡΟ 2^ο

Το Γραφείο του Δημάρχου, η Δ/ση Δ/κών Υπηρεσιών, η Δ/ση Κοινωνικών Υπηρεσιών, η Δ/ση Οικονομικών Υπηρεσιών, η Δ/ση Πολεοδομίας, η Δ/ση Τεχνικών Έργων και Μελετών, η Δ/ση Περιβάλλοντος διαρθρώνονται με τα πιο κάτω τμήματα και υπηρεσίες που για διευκόλυνση της Υπηρεσίας αριθμούνται με Κωδικό Αριθμό.

1. Το Γραφείο Δημάρχου διαρθρώνεται ως εξής:

11. Ιδιαίτερο Γραμματέα Δημάρχου
12. Ιδιαίτερο Γραφείο Δημάρχου : Γραφείο Γραμματείας, Υποδοχής πολιτών, Συν/κών Σ/λίων και Φορέων, Τύπου και Δημοσίων Σχέσεων
13. Γραφείο Αντιδημάρχων
14. Γραφείο Ειδικών Συνεργατών ή Ειδικών Συμβούλων ή Επιστημονικών Συνεργατών
15. Γραφείο Γενικού Γραμματέα
16. Γραφείο Αναπτυξιακών Προγραμμάτων και Αναπτυξιακών Έργων

2. Στη Δ/ση Διοικητικών Υπηρεσιών υπάγονται τα εξής τμήματα και γραφεία:

20. Γραφείο Διευθυντή

Ιδιαίτερος Γραμματέας

21. Τμήμα Διοικητικό

210. Γραφείο Προϊσταμένου
211. Γραφείο Γραμματείας (Πρωτοκόλλου, Διεκπεραιώσεως, Αρχείου Δαχτυλογραφήσεως Η/Υ)
212. Γραφείο Προσωπικού Δημοσίου και Ιδιωτικού Δικαίου
213. Γραφείο Νομικών Προσώπων και Επιχειρήσεων
214. Γραφείο Νομικής Υπηρεσίας
215. Γραφείο Εκμισθώσεως και Μισθώσεως Ακινήτων
216. Γραφείο Ειδικής Υπηρεσίας (Δημοτικής Αστυνομίας)
217. Γραφείο Οδηγών, Κλητήρων, Φυλάκων, Τηλεφωνητών και Καθαριστριών

22. Τμήμα δημοτικού Συμβουλίου-Δημαρχιακής Επιτροπής-Επιτροπών ΔΣ

220. Γραφείο Προϊσταμένου

221. Γραφείο Δημοτικού Συμβουλίου

222. Γραφείο Δημαρχιακής Επιτροπής-Επιτροπών ΔΣ

23. Τμήμα Μηχανογράφησης και Μηχανοργάνωσης

230. Γραφείο Προϊσταμένου

231. Γραφείο Ανάπτυξης και Εκμετάλλευσης μηχανογραφικών εφαρμογών

232. Γραφείο Οργάνωσης και Εκμετάλλευσης Εξοπλισμού

233. Γραφείο Εισαγωγής Στοιχείων

234. Γραφείο Έρευνας και Εφαρμογών Νέων Τεχνολογιών GIS

24. Τμήμα Δημοτικής Κατάστασης

240. Γραφείο Προϊσταμένου

241. Γραφείο Δημοτολογίου- Ιθαγένειας

242. Γραφείο Μητρώου Αρρένων και Στρατολογίας

243. γραφείο Εκλογικών Βιβλιαρίων –Καταλόγων- Εκλογών

244. Γραφείο Στατιστικής-Πληροφοριών

245. Γραφείο Ενημέρωσης Παλιννοστούντων – Αποδήμων

246. Γραφείο Ληξιαρχείου

247. Γραφείο Πολιτικών Γάμων

3.Στη Δ/νση Κοινωνικής Πολιτικής υπάγονται τα εξής τμήματα και γραφεία:

30. Γραφείο Δ/ντή

Ιδιαίτερος Γραμματέας

31. Τμήμα Πολιτισμού και Νεολαίας

310. Γραφείο Προϊσταμένου

311. Γραφείο Πνευματικού Κέντρου

312. Γραφείο Αθλητισμού

313. Γραφείο Προγραμμάτων Επιμορφωτικών-Εκπαίδευσης ΕΚΤ

314. Γραφείο Ωδείου, Δημοτικής Φιλαρμονικής, Παραδοσιακών χορών

315. Γραφείο Πολιτισμού

316. Γραφείο Παιδείας και Σχολικών Επιτροπών

32. Τμήμα Κοινωνικής Πρόνοιας και Υγείας

- 320. Γραφείο Προϊσταμένου
- 321. Γραφείο Παιδικών και βρεφονηπιακών Σταθμών
- 322. Γραφείο ΚΑΠΗ
- 323. Γραφείο Ιατρικών Θεμάτων
- 324. Γραφείο Απασχόλησης
- 325. Γραφείο Πρόνοιας και Μέριμνας Κοινωνικών Ομάδων

4.Στη Δ/ση Οικονομικών Υπηρεσιών υπάγονται τα εξής:

40. Γραφείο Δ/ντή

Ιδιαίτερος Γραμματέας

41. Τμήμα Εξόδων

- 410. Γραφείο Προϊσταμένου
- 411. Γραφείο Εξόδων
- 412. Γραφείο Λογιστηρίου
- 413. Γραφείο Μισθοδοσίας
- 414. Γραφείο Προμηθειών με Διαγωνισμό
- 415. Γραφείο προμηθειών με Ανάθεση
- 416. Γραφείο Διαχείρισης υλικών Αποθήκης (Αναλώσιμα και μή)

42. Τμήμα Εσόδων

- 420. Γραφείο Προϊσταμένου
- 421. Γραφείο Ανταποδοτικών Τελών-Φορολογικών διαφορών
- 422. Γραφείο Φόρων-Δικαιωμάτων κλπ
- 423. Γραφείο Εισπράξεως οίκοθεν εσόδων
- 424. Γραφείο Διαχείρισης Δημοτικής Περιουσίας
- 425. Γραφείο Νεκροταφείου
- 426. Γραφείο Παρανόμων Σταθμεύσεων Παραβάσεων κοκ
- 427. Γραφείο ΤΑΠ
- 428. Γραφείο Τελών Καθαριότητας, Φωτισμού – Ελέγχου και Κοινοποιήσεων

43. Τμήμα Ειδικής Ταμειακής Υπηρεσίας

- 430. Γραφείο Προϊσταμένου
- 431. Γραφείο Ελέγχου
- 432. Γραφείο Είσπραξης Εσόδων
- 433. Γραφείο Διαχείρισης Εξόδων

5. Δ/νση Πολεοδομίας

50. Γραφείο Δ/ντή

Ιδιαίτερος Γραμματέας

51. Τμήμα Πολεοδομικών Εφαρμογών

510. Γραφείο Προϊσταμένου

511. Γραφείο Κτηματολογίου

512. Γραφείο ΕΠΑ

513. Γραφείο Πράξεων Εφαρμογής

52. Τμήμα Εκδόσεως Οικονομικών Αδειών

520. Γραφείο Προϊσταμένου

521. Γραφείο Τοπογραφικό

522. Γραφείο Στατικού Ελέγχου Επικινδύνων

523. Γραφείο Αρχιτεκτονικού Ελέγχου

524. Γραφείο Φορολογικό

525. Γραφείο Μηχανολογικού Ελέγχου

526. Γραφείο Αυθαιρέτων

6.Δ/νση Τεχνικών Μελετών και Επιβλέψεων

60. Γραφείο Δ/ντή

61. Ιδιαίτερος Γραμματέας

610. Γραφείο Προϊσταμένου

611. Γραφείο Μελετών Αποχέτευσης

612. Γραφείο Μελετών Οδοποιίας

613. Γραφείο Μελετών Οικοδομικών Έργων

614. Γραφείο Μελετών Σχολικών Κτηρίων

615. Γραφείο Τοπογραφικών Εργασιών

616. Γραφείο Μελετών Διαμόρφωσης Κοινοχρήστων και Κοινοφελών Χώρων

617. Γραφείο Διαγωνισμών Ανάθεσης Έργων και Μελετών

62. Τμήμα Συντήρησης Κατασκευών – Κυκλοφοριακό

620. Γραφείο Προϊσταμένου

621. Γραφείο Συντήρησης και Κατασκευών

622. Γραφείο Συγκοινωνιών

623. Γραφείο Κυκλοφοριακής Οργάνωσης , Σήμανσης, Ονοματοθεσίας και Αρίθμησης Οδών

63. Τμήμα Ηλεκτρομηχανολογικό

630. Γραφείο Προϊσταμένου

631. Γραφείο Ηλεκ/σμού και Ηλεκ/κών Εγκαταστάσεων

632. Γραφείο Μελετών Προμηθειών με διαγωνισμό

633. Γραφείο Ύδρευσης –Άρδευσης Υδρογεωτρήσεων

634. Γραφείο Έρευνας και Εναλλακτικών μορφών Ενέργειας , (φυσικό αέριο κλπ).

7.Δ/ση Περιβάλλοντος

70. Γραφείο Δ/ντή

Ιδιαίτερος Γραμματέας

71. Τμήμα Καθαριότητας Κοινοχρήστων Χώρων κλπ

710. Γραφείο Προϊσταμένου

711. Γραφείο Παρέμβασης εκτάκτων αναγκών

712. Γραφείο Καθαριότητας Οδών Κοινοχρήστων Χώρων κλπ

713. Γραφείο Κίνησης και Επισκευής Μηχανημάτων

72. Τμήμα Εξωραϊσμού Πόλης κλπ

720. Γραφείο Προϊσταμένου

721. Γραφείο Εξωραϊσμού κοινοχρήστων χώρων και συντήρησης πρασίνου

722. Γραφείο Εξωραϊσμού Νεκροταφείων

723. Γραφείο Δασικών Δημοτικών Κτημάτων

724. Γραφείο Παιδικών Χαρών

725. Γραφείο Αδειών Καταστημάτων

726. Γραφείο Περιπτέρων – Μικροπωλητών

727. Γραφείο Λαϊκών Αγορών

2.2 ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΧΑΡΝΩΝ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΧΑΡΝΩΝ

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΜΟΝΙΜΟΙ	ΑΟΡΙΣΤΟΥ	ΣΥΝΟΛΑ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΙ	65	1	66
ΕΦΟΡΟΙ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ	1	0	1
ΠΟΛΙΤΙΚΟΙ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ	10	0	10
ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΟΙ- ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΟΙ	2	0	2
ΔΑΣΟΛΟΓΟΙ	1	0	1
ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΙ	1	0	1
ΓΕΩΠΟΝΟΙ	1	0	1
ΛΟΓΙΣΤΕΣ	5	0	5
ΕΡΓΟΔΗΓΟΙ	3	0	3
ΣΧΕΔΙΑΣΤΕΣ	2	0	2
ΕΛΕΓΚΤΕΣ ΕΣΟΔΩΝ ΕΞΟΔΩΝ	4	0	4
ΕΙΣΠΡΑΚΤΟΡΕΣ	3	0	3
ΕΙΔΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	3	0	3
ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΟΙ	7	0	7
ΧΕΙΡΙΣΤΕΣ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ	2	0	2
ΟΔΗΓΟΙ	29	4	33
ΤΕΧΝΙΤΕΣ	28	0	28
ΚΗΠΟΥΡΟΙ	2	8	10
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ Η/Υ	3	0	3
ΚΛΗΤΗΡΕΣ	5	0	5
ΕΠΙΣΤΑΤΕΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ	3	0	3
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ	62	21	83
ΕΙΔΙΚΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ	0	3	3
ΜΟΥΣΙΚΟΙ	0	1	1
ΥΔΡΟΝΟΜΕΙΣ	0	1	1
ΕΡΓΑΤΕΣ ΝΕΚΡΟΤΑΦΕΙΟΥ	0	1	1
ΣΥΝΟΛΑ	242	40	282

Πηγή : Δήμος Αχαρνών / Γραφείο Προσωπικού

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΠΙΠΕΔΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΧΑΡΝΩΝ

ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΟΝΙΜΟΙ	ΑΟΡΙΣΤΟΥ	ΣΥΝΟΛΑ
Π.Ε	12	4	16
Τ.Ε	12	0	12
Δ.Ε	148	5	163
ΥΕ	70	31	101
ΣΥΝΟΛΑ	242	40	282

Πηγή : Δήμος Αχαρνών / Γραφείο Προσωπικού

Κεφάλαιο 3^ο : ΔΟΜΕΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΧΑΡΝΩΝ

3.1 Η ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΧΑΡΝΩΝ

Η κεντρική κοινωνική υπηρεσία του δήμου Αχαρνών έχει συσταθεί με βάση υπ' Αριθμ. 545/97 Απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου Αχαρνών που αφορά την τροποποίηση του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας του Δήμου. Η εποπτεία και ο έλεγχος του έργου της ασκείται από τον Διευθυντή της Διεύθυνσης Κοινωνικής Πολιτικής. Ο Διευθυντής συνεργάζεται με τους Προϊσταμένους των τμημάτων της Διεύθυνσης, ενημερώνεται από αυτούς για την υπηρεσιακή κατάσταση των τμημάτων και επιλύει τα αναφερόμενα ζητήματα. Εγκρίνει τις κανονικές άδειες και έκτακτες εξόδους του προσωπικού της Διεύθυνσης, εισηγείται για την δημιουργία βρεφονηπιακών σταθμών, δημοτικού θεάτρου, οίκου ευγηρίας κλπ. Παρακολουθεί την νομοθεσία και νομολογία καθώς και τα διάφορα προγράμματα της Ε.Ε – ΕΚΤ και ενημερώνει της υπηρεσίες.

Η Δ/ νση Κοινωνικής Πολιτικής στεγάζεται σε γραφεία εντός του νέου δημοτικού καταστήματος, από τον Μάρτιο του 2000, ενώ πριν στεγαζόταν στο παλιό δημαρχιακό κτίριο στην Κεντρική Πλατεία Αχαρνών (Αγ. Νικολάου). Η στέγαση της στο Δημαρχιακό Μέγαρο κρίθηκε απαραίτητη προκειμένου για την καλύτερη οργάνωση των υπηρεσιών της αλλά και την ταχύτερη και ευκολότερη εξυπηρέτηση των δημοτών.

Είναι στελεχωμένη με μια διευθύντρια και μια προϊσταμένη, μόνιμοι διοικητικοί υπάλληλοι. Δύο ακόμη υπάλληλοι στελεχώνουν το γραφείο της κοινωνικής πολιτικής, οι οποίοι παρέχουν κυρίως γραμματειακή υποστήριξη και είναι συμβασιούχοι, καθώς και μία κοινωνική λειτουργός η οποία είναι υπάλληλος του 1^{ου} ΚΑΠΗ Αχαρνών και λόγω έλλειψης προσωπικού μετατάχθηκε προσωρινά στην κοινωνική υπηρεσία, ώστε να καλύψει τις ανάγκες της σε ειδικευμένο προσωπικό.

Καθήκοντα του γραφείου κοινωνικής υπηρεσίας, είναι η καταγραφή των κοινωνικών αναγκών που προκύπτουν στις περιοχές του Δήμου και μεριμνά

για την επίλυση των προβλημάτων αυτών. Διακινεί αλληλογραφία για την εξεύρεση χρηματικών πόρων, αναλαμβάνει την διοργάνωση διαφόρων δραστηριοτήτων πχ ψυχαγωγικές αθλητικές συναντήσεις, που απευθύνονται στη νεολαία κλπ. Μεριμνά για την παροχή βοήθειας στους απόρους δημότες και κατοίκους του δήμου, φροντίζει για την εισαγωγή των απόρων και των ηλικιωμένων σε ιδρύματα και οίκους ευγηρίας, υλοποιεί κοινωνικά προγράμματα όπως εξοχικές παιδικές κατασκηνώσεις. Εισηγείται για την λήψη μέτρων της εύρυθμης λειτουργίας των Παιδικών Σταθμών, των ΚΑΠΗ κλπ.

Σκοπός της είναι η υλοποίηση κάθε έργου που αναβαθμίζει την ποιότητα κοινωνικών αγαθών και παρεχόμενων υπηρεσιών στα όρια του Δήμου.

3.1.1 Η Συνάψη Συνεργασιών

Η κοινωνική υπηρεσία του δήμου των Αχαρνών, στα πλαίσια της λειτουργίας της συνεργάζεται με Ευρωπαϊκά Δίκτυα, Ελληνικές Επιστημονικές Εταιρείες, στο χώρο της Υγείας και με Εθνικά διαδημοτικά δίκτυα. Συγκεκριμένα συνεργάζεται με τους ακόλουθους φορείς:

- ▣ NOW
- ▣ Εθνικό Δίκτυο για την προστασία των Ελλήνων τσιγγάνων(ROM)
- ▣ Κέντρο Ψυχικής Υγιεινής
- ▣ Κέντρο Κακοποιημένων Γυναικών
- ▣ Στα πλαίσια της λειτουργίας του Γραφείου Ισότητας και πληροφόρησης γυναικών, με το διαδημοτικό ΚΕΚ «ευτυρίδες», με την ΕΓΕ, με το ΚΕΓΥΘΕ, το ΚΕΠΥΠ, το ΓΓΛΕ.
- ▣ Στα πλαίσια του προγράμματος κατά της εξάρτησης, συνεργάζεται με τον ΟΚΑΝΑ
- ▣ Επίσης, στα πλαίσια του προγράμματος για την αποκατάσταση των σεισμόπλήκτων συνεργάζεται με το ΥΠΕΧΩΔΕ, το ΥΥΠΚΑ, το ΥΠΕΣ.

Εκτός των παραπάνω φορέων, η κοινωνική υπηρεσία του δήμου Αχαρνών συνεργάζεται με όλες τις υπηρεσίες της Πολιτείας(τόσον σε επίπεδο Νομαρχίας όσο και σε Κεντρικό επίπεδο), με συλλόγους της περιοχής (γυναικών, ποντίων, πολιτιστικών, κα), καθώς και με άλλους ΟΤΑ.

3.1.2 Η Επικοινωνία Με Τους Πολίτες

Η κοινωνική υπηρεσία ενημερώνει τους κατοίκους του Μενιδίου για τα προγράμματα που προσφέρει με Δελτία Τύπου και Ανακοινώσεις μέσω των τοπικών ΜΜΕ (εφημερίδες, με φυλλάδια που εκδίδει και τα οποία παρέχονται στα γραφεία της, μέσω εκδηλώσεων που διοργανώνει σε συνεργασία με άλλους αρμόδιους φορείς κα) και πολλές φορές αν όχι τις περισσότερες, οι δημότες ενημερώνονται μέσω άτυπων δικτύων επικοινωνίας όπως συζητήσεις, προσωπικές επαφές κ.λ.π.

Η ΚΥ ενημερώνεται για τις ανάγκες των πολιτών μέσω των ΜΜΕ διάφορους συλλόγους και σωματεία, όπως και από τους ίδιους τους δημότες μέσω επισκέψεών τους στα γραφεία της και στο δήμο ή μέσω τηλεφωνημάτων τους, όπου εκθέτουν τα προβλήματά τους.

Πάντως απ' ότι μας εξομολογήθηκαν οι υπάλληλοι της ΚΥ αλλά κι απ' ότι εμείς σαν κάτοικοι του δήμου αντιλαμβανόμαστε, δεν υπάρχει επαρκής πληροφόρηση για τα λιγοστά αλλά άκρως σημαντικά προγράμματα που παρέχονται. Αυτό οφείλεται κυρίως, στην ελλιπή οργάνωση της υπηρεσίας, στην έλλειψη προσωπικού, στην παντελή έλλειψη εξειδικευμένου προσωπικού, στο γεγονός ότι ο δήμος έχει ν' αντιμετωπίσει πολλά κοινωνικά προβλήματα, πολλών και διαφορετικών ευπαθών ομάδων.

3.2 Α΄, Β΄, Γ΄, ΚΑΠΗ ΔΗΜΟΥ ΑΧΑΡΝΩΝ

Στην περιοχή του δήμου Αχαρνών λειτουργούν τρία Κέντρα ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων. Περισσότερα στοιχεία για το κάθε ΚΑΠΗ το προσωπικό και τα προγράμματα που εφαρμόζονται σ' αυτά, δίνονται παρακάτω.

3.2.1 Πόροι Των ΚΑΠΗ

Οι πόροι των Α΄ Β΄ Γ΄ ΚΑΠΗ Αχαρνών είναι σύμφωνα με τα ΦΕΚ ίδρυσης και λειτουργίας τους :

Α. Ετήσια επιχορήγηση του Δήμου

- Β. Επιχορήγηση και κάθε άλλη παροχή του κράτους, είτε απ' ευθείας στο νομικό πρόσωπο, είτε προς το δήμο για το νομικό πρόσωπο
- Γ. Κάθε είδους συνδρομές, εισφορές, δωρεές, κληρονομίες, κληροδοσίες
- Δ. Έσοδα από την συμβολική χρηματική συμμετοχή μελών που έχουν ανάγκη προστασίας
- Ε. Εισπράξεις από το αντίτιμο των πραγμάτων και των υπηρεσιών που παρέχονται από το νομικό πρόσωπο
- Στ. Πρόσοδοι από την ίδια αυτού περιουσία
- Ζ. Κάθε άλλη νόμιμη πρόσοδος.

3.2.2. Οικονομικά Στοιχεία Των ΚΑΠΗ

Την ταμειακή υπηρεσία των Α, Β, και Γ ΚΑΠΗ του Δήμου Αχαρνών διεκπεραιώνει το ταμείο του Δήμου και εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις περί οικονομικής διοίκησης και λογιστικού των δήμων και κοινοτήτων .

Τα ποσά που είναι στη διάθεση των ΚΑΠΗ κατατίθεται στο ταμείο του Δήμου κατά τα νομικά πρόσωπα και αναλαμβάνονται με εντάλματα που εκδίδονται με εντάλματα του Προέδρου των ΚΑΠΗ μέσα στα πλαίσια των αποφάσεων του ΔΣ.

Ο Προϋπολογισμός/ Απολογισμός του κάθε ΚΑΠΗ καταρτίζεται από το ΔΣ του κέντρου και εγκρίνεται από το Δημοτικό Συμβούλιο. Σε κάθε ΚΑΠΗ ο προϋπολογισμός του επόμενου έτους συντάσσεται με βάση τα στοιχεία που συγκεντρώνονται από την λειτουργία του μέχρι το τέλος του τρέχοντος έτους. Τέτοια στοιχεία είναι τα βεβαιωθέντα και εισπραχθέντα έσοδα, οι γενόμενες δαπάνες καθώς επίσης και ο αριθμός των μελών και των εργαζομένων του κέντρου.

Συγκεκριμένα οικονομικά στοιχεία των τριών ΚΑΠΗ Αχαρνών προκειμένου να τα ερευνήσουμε δεν μας δόθηκαν παρά τις έντονες προσπάθειες μας. Η απάντηση των αρμοδίων όταν τους ζητήθηκαν, ήταν πως είναι επίσημα έγγραφα και «απαγορεύεται να τα δημοσιεύσουν»!

3.2.3 Σκοπός Των Α΄, Β΄, Γ΄, ΚΑΠΗ

Σκοπός των Α΄, Β΄, Γ΄ ΚΑΠΗ είναι η παροχή εξωιδρυματικής ιατροκοινωνικής προστασίας στα ηλικιωμένα άτομα της περιοχής, όπως αυτή

διαμορφώνεται σύμφωνα με τις ανάγκες και τις συνθήκες της περιοχής, προκειμένου αυτά να παραμένουν στην οικογένεια. Πιο συγκεκριμένα:

- Η πρόληψη βιολογικών, ψυχολογικών και κοινωνικών προβλημάτων των ηλικιωμένων ώστε να παραμείνουν αυτόνομα, ισότιμα και ενεργά μέλη του κοινωνικού συνόλου.
- Η διαφώτιση και συνεργασία του ευρύτερου κοινού και των ειδικών φορέων σχετικά με τα προβλήματα και τις ανάγκες των ηλικιωμένων.
- Η έρευνα σχετικών θεμάτων με τους ηλικιωμένους.

3.2.4 Γεωγραφική Θέση Α', Β', Γ' ΚΑΠΗ - Κτιριακή Κατανομή

3.2.4.1 Γεωγραφική Θέση Α' ΚΑΠΗ- Κτιριακή Κατανομή

Το Α ΚΑΠΗ Αχαρνών στεγάζεται σε κτίριο 200 τμ² περίπου, υπό ενοικίαση, στην κεντρική πλατεία Αχαρνών (Αγίου Νικολάου). Στο κτίριο αυτό παλαιότερα στεγαζόταν το Δημαρχείο. Εξυπηρετεί μία ευρεία περιοχή που περιλαμβάνει όλο το κέντρο του Μενιδίου και τα προάστια σε ακτίνα περίπου 2χλμ. απ' αυτό. Παρ' όλο που βρίσκεται στο κέντρο της πόλης δεν βρίσκεται πολύ κοντά σε σταθμό συγκοινωνίας, με αποτέλεσμα να μην εξυπηρετεί την άνετη προσέγγισή του από τα μέλη του.

Το κέντρο διαθέτει όλους τους απαιτούμενους χώρους που πρέπει να έχει ένα ΚΑΠΗ. Αποτελείται από δύο επίπεδα, το ισόγειο κι έναν ημιώροφο, τα οποία συνδέονται μεταξύ τους με εσωτερική σκάλα. Στο ισόγειο βρίσκεται η κουζίνα, το εντευκτήριο, το ιατρείο μ' έναν μικρό προθάλαμο για την αναμονή των μελών του κατά τη διάρκεια της εξέτασης, το φυσιοθεραπευτήριο, και οι χώροι υγιεινής. Στον ημιώροφο στεγάζονται το γραφείο γραμματειακής υποστήριξης και το γραφείο της κοινωνικής λειτουργού. Τέλος, θα μπορούσαμε να πούμε ότι ο χώρος είναι αρκετά λειτουργικός αλλά όχι ιδιαίτερα μεγάλος.

3.2.4.2 Γεωγραφική Θέση Β' ΚΑΠΗ- Κτιριακή Κατανομή

Το Β' ΚΑΠΗ Αχαρνών στεγάζεται σε κτίριο 100 τμ² περίπου, υπό ενοικίαση, στη περιοχή Άγιος Πέτρος στη βορειοδυτική πλευρά του δήμου. Εξυπηρετεί μια ευρεία περιοχή που περιλαμβάνει όλο το βορειοδυτικό Μενίδι σε ακτίνα 4 χλμ.

Η περιοχή στην οποία βρίσκεται είναι αραιοκατοικημένη και σταθμός συγκοινωνίας δεν υπάρχει πολύ κοντά, ώστε να μην γίνεται προσιτό στα μέλη του.

Το κέντρο στεγάζεται σε προκατασκευασμένη μονοκατοικία και διαθέτει όλους τους απαιτούμενους χώρους, κουζίνα, εντευκτήριο, ιατρείο, χώρους υγιεινής, αλλά δεν στεγάζει φυσιοθεραπευτήριο. Επίσης διαθέτει ένα γραφείο στο οποίο εξυπηρετούνται και η κοινωνική λειτουργός και η γραμματεία.

Ο χώρος είναι αρκετά μεγάλος και λειτουργικός αλλά η τοποθεσία του είναι δυσπρόσιτη και προκαλεί την ταλαιπωρία των ηλικιωμένων.

3.2.4.3 Γεωγραφική Θέση Γ' ΚΑΠΗ- Κτιριακή Κατανομή

Το Γ' ΚΑΠΗ Αχαρνών στεγάζεται σε κτίριο 1000 τμ² περίπου, υπό ενοικίαση, στη περιοχή Κόκκινος Μύλος στη νότια πλευρά του δήμου. Στο κτίριο αυτό επίσης στεγάζεται κι ένα Πολιτιστικό Κέντρο Νεότητας καθώς και μία από τις Μονάδες Κοινωνικής Μέριμνας. Εξυπηρετεί μια ευρεία περιοχή που περιλαμβάνει όλο το νότιο Μενίδι σε ακτίνα 4 χλμ.

Η πρόσβαση στο Κέντρο γίνεται πολύ εύκολα επειδή βρίσκεται πάνω στον κεντρικό δρόμο και έχει πολύ συχνή συγκοινωνία. Η πιο κοντινή στάση βρίσκεται μόλις στα 10 μέτρα.

Το κέντρο διαθέτει ιατρείο, κουζίνα, εντευκτήριο, χώρους υγιεινής, φαρμακείο, βιβλιοθήκη, και φυσιοθεραπευτήριο το οποίο εξυπηρετεί όλα τα μέλη και των τριών ΚΑΠΗ. Επίσης διαθέτει κι ένα γραφείο για την γραμματεία και την κοινωνική λειτουργό.

Θα μπορούσαμε να πούμε πως το τρίτο ΚΑΠΗ είναι το πιο οργανωμένο, το πιο κατάλληλα εξοπλισμένο, το πιο ευρύχωρο και το πιο προσβάσιμο απ' τα τρία ΚΑΠΗ του Μενιδίου.

3.2.5 Οι Υπηρεσίες Που Παρέχονται Από Τα ΚΑΠΗ

Οι υπηρεσίες που παρέχονται από τα ΚΑΠΗ είναι οι εξής:

- Κοινωνική Εργασία
- Φυσικοθεραπεία
- Έργοθεραπεία

- Βοήθεια Στο Σπίτι για τα άτομα που ζουν μόνα τους ή για αυτούς που έχουν ιδιαίτερες ανάγκες εξυπηρέτησεως μέσα κι έξω απ' το σπίτι (π.χ. ελαφρύ μαγείρεμα, μικροθελήματα κ.λ.π.)
- Φροντίδα και οδηγίες για ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη
- Οργανωμένη Ψυχαγωγία (εκδρομές με πούλμαν κ.α.) και επιμόρφωση (διαλέξεις, μελέτη θεμάτων, εργασία με ομάδες κ.λ.π.Ο
- Συμμετοχή στις θερινές κατασκηνώσεις
- Εντευκτήριο, στο οποίο λειτουργεί καντίνα που προσφέρει ρόφημα, αναψυκτικά, κλπ και βρίσκουν συντροφιά και απασχόληση τα μέλη του.

3.2.6 Μέλη Των Α΄, Β΄, Γ΄, ΚΑΠΗ Του Δήμου Αχαρνών

3.2.6.1 Κριτήρια εγγραφής

Μέλη των ΚΑΠΗ μπορούν να γίνουν άτομα ηλικίας άνω των 60 ετών άνδρες κι γυναίκες που κατοικούν στην περιοχή που λειτουργεί το Κέντρο, χωρίς διάκριση οικονομικών δυνατοτήτων.

Ο αριθμός των μελών του κέντρου δεν μπορεί να ξεπερνάει τους 300 και να είναι μικρότερος από 50. Ο αριθμός αυτός αναφέρεται στην ενεργό συμμετοχή και όχι στα εγγεγραμμένα μέλη εφ' όσον δεν έχει συμπληρωθεί ο αριθμός των μελών, μπορούν να εγγραφούν στα κέντρα και νεότερης ηλικίας μέλη.

Τα μέλη για την εγγραφή τους πληρώνουν συνδρομή η οποία είναι συμβολική και ανέρχεται στις 500 δρχ. ετησίως. Ανάλογη οικονομική ενίσχυση καταβάλλουν τα μέλη για τις συμμετοχή τους στις εκδηλώσεις και στα διάφορα προγράμματα που οργανώνει το κέντρο. Επίσης προκειμένου να ψωνίσουν στην καντίνα προμηθεύονται 10 κουπόνια των 50 δρχ. έκαστο κάθε φορά, και για κάθε αγορά τους προσκομίζουν ένα τέτοιο κουπόνι.

Προκειμένου να εγγραφούν τα μέλη, θα πρέπει να προσκομίσουν μια φωτογραφία τους και την αστυνομική τους ταυτότητα, ώστε να τα χρησιμοποιήσει η κοινωνική λειτουργός για να φτιάξει την καρτέλα του μέλους. Στην καρτέλα αυτή περιλαμβάνονται εκτός από τα βασικά στοιχεία και κάποια που αφορούν το ιστορικό κάθε μέλους. Η καρτέλα του κάθε μέλους είναι απόρρητη και τηρείται σε αρχείο στο γραφείο της κοινωνικής λειτουργού. Σε κάθε μέλος χορηγείται και ταυτότητα μέλους που δηλώνει σε ποιο κέντρο

είναι εγγεγραμμένο αυτό.

3.2.6.2 Γενικά στοιχεία μελών των Α΄, Β΄, Γ΄, ΚΑΠΗ Αχαρνών

Το Α΄ ΚΑΠΗ Αχαρνών έχει 4500 εγγεγραμμένα μέλη χωρίς να είναι ακριβείς ο αριθμός των ενεργών μελών. Εικάζεται πως τα ενεργά μέλη είναι πάνω από 2000. Λέγοντας ενεργά μέλη εννοούμε τα μέλη τα οποία κρατούν επαφή με το Κέντρο και συμμετέχουν στα προγράμματα και τις εκδηλώσεις.

Στο Β΄ ΚΑΠΗ είναι εγγεγραμμένα 300 άτομα. Τα περισσότερα μέλη είναι συνταξιούχοι του ΙΚΑ, λιγότερα είναι του ΟΓΑ. Σημαντικός είναι και ο αριθμός των απόρων που εξυπηρετούνται στο κέντρο.

Στο Γ΄ ΚΑΠΗ είναι εγγεγραμμένα 1000 μέλη από τα οποία 400 είναι γυναίκες και 600 άνδρες. Οι 213 απ' τις γυναίκες και 60 απ' τους άνδρες είναι μοναχικά άτομα χωρίς κάποιον συγγενή και η μόνη τους συντροφιά είναι η συμμετοχή τους στα προγράμματα και στις εκδηλώσεις του Κέντρου.

3.2.7 Η Διοίκηση Των Α΄, Β΄, Γ΄, ΚΑΠΗ Αχαρνών

Τα ΚΑΠΗ διοικούνται από επταμελές Διοικητικό Συμβούλιο και ισάριθμα αναπληρωματικά μέλη.

Έτσι το Διοικητικό Συμβούλιο απαρτίζεται από :

- Ο κάθε φορά Δήμαρχος ή Αντιδήμαρχος που ορίζει ο Δήμαρχος, ως πρόεδρος.
- Ένας Δημοτικός Σύμβουλος, που ορίζεται με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου.
- Ένα αιρετό μέλος του ΚΑΠΗ, που εκλέγεται ανάμεσα στα μέλη του απ' αυτά.
- Ένας κοινωνικός λειτουργός, υπάλληλος του ΥΥΠΚΑ, που ορίζεται από το Υπουργείο.
- Ένας δημότης, που προτείνει ο Δήμαρχος ανάμεσα σε πρόσωπα τα οποία ασχολούνται με ανθρωπιστικά επαγγέλματα και ορίζεται με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου.
- Ένας αιρετός εκπρόσωπος των εργαζομένων στο ΚΑΠΗ.
- Ένας εκπρόσωπος των τοπικών συλλόγων των συνταξιούχων.

Από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, εκλέγονται στην αρχή κάθε δημοτικής περιόδου, ο Αντιπρόεδρος και ο Γραμματέας αυτού. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου αποτελούνται από κατοίκους του δήμου, με μόνη εξαίρεση την κοινωνική λειτουργό. Το αιρετό μέλος του ΚΑΠΗ και ο εκπρόσωπος των εργαζομένων εκλέγονται ύστερα από εκλογές που γίνονται παράλληλα με τις δημοτικές κάθε τέσσερα χρόνια.

3.2.7.1 Αρμοδιότητες Του Διοικητικού Συμβουλίου Των ΚΑΠΗ

Το Διοικητικό Συμβούλιο φροντίζει για να επιτευχθεί ο σκοπός του ΚΑΠΗ, διαχειρίζεται την περιουσία του και γενικά τα συμφέροντά του και διοικεί, εποπτεύει και ελέγχει όλη τη λειτουργία του που την καθορίζει το πρόγραμμα εξωιδρυματικής προστασίας και οι σχετικές διατάξεις του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα όπως ισχύουν κάθε φορά σχετικά με τα δημοτικά και κοινοτικά πρόσωπα καθώς και τα διατάγματα και οι υπουργικές αποφάσεις που εκδίδονται σε εκτέλεσή τους και ο παρών κανονισμός του.

Το Δ.Σ. με απόφαση του μπορεί να αναθέτει σε μέλη του τη φροντίδα και επιμέλεια ορισμένων τομέων της δραστηριότητάς του. Μπορεί επίσης να συγκροτεί επιτροπές στις οποίες θα μετέχουν και ιδιώτες εθελοντές που δεν είναι μέλη του, με σκοπό να φροντίζουν και να επιμελούνται συγκεκριμένους τομείς της δραστηριότητάς του.

3.2.7.2 Αρμοδιότητες Του Προέδρου Του ΔΣ

Ο Πρόεδρος του ΔΣ συγκαλεί το ΔΣ σε συνεδρίαση και προεδρεύει αυτού, προϊστανται στις υπηρεσίες του ΚΑΠΗ και ασκεί τη γενική εποπτεία και τον έλεγχο της λειτουργίας του, εκπροσωπεί το κέντρο νομικά και φροντίζει για τα συμφέροντα αυτού, σύμφωνα με τις διατάξεις των νόμων και με τις αποφάσεις του Δ.Σ. Εισηγείται στο Δ.Σ. τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για την άριστη εκτέλεση, λειτουργία και πρόοδο του κέντρου.

Συντάσσει μαζί με το Δ.Σ. τον προϋπολογισμό κάθε χρόνο του κέντρου, καθώς και τον απολογισμό του και παραγγέλλει την πληρωμή των εξόδων του προϋπολογισμού και κάθε άλλη έκτακτη δαπάνη και φροντίζει για την τήρηση ακριβώς των διατάξεων που ισχύουν κάθε φορά και αναφέρονται στα δημοτικά και κοινοτικά νομικά πρόσωπα.

Εισηγείται στο Δ.Σ. τα θέματα που πρέπει να συζητηθούν και να

ληφθούν πάνω σ' αυτά αποφάσεις, και εκτελεί αυτές. Θεωρεί και υπογράφει όλα τα έγγραφα που εξέρχονται, τα αποδεικτικά στοιχεία των εισπράξεων, τα εντάλματα πληρωμών και τις μισθοδοτικές καταστάσεις του προσωπικού. Υπογράφει επίσης τα πρακτικά των συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου μαζί με το γραμματέα.

3.2.8 Η ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ Α΄,Β΄,Γ΄, ΚΑΠΗ

Οι υπηρεσίες των ΚΑΠΗ διαρθρώνονται ως εξής:

A. Διοικητική Υπηρεσία

1. Γραφείο Κοινωνικής Πρόνοιας

B. Υγειονομική Υπηρεσία

1. Γραφείο Ιατροφαρμακευτικής Περιθαλψης

2. Γραφείο Φυσιοθεραπείας

3. Γραφείο Εργοθεραπείας

3.2.9 Το προσωπικό Α΄,Β΄,Γ΄, ΚΑΠΗ Αχαρνών

Το προσωπικό που στελεχώνει τα ΚΑΠΗ κατατάσσεται σε δύο κατηγορίες:

- Το Διοικητικό προσωπικό
- Το Υγειονομικό προσωπικό

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζεται το Προσωπικό των Α΄ Β΄ και Γ΄ ΚΑΠΗ.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ Α΄ Β΄ Γ΄ ΚΑΠΗ ΑΧΑΡΝΩΝ

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	Α΄ ΚΑΠΗ		Β΄ ΚΑΠΗ		Γ΄ ΚΑΠΗ	
	ΜΟΝΙΜΟΙ	ΣΥΜΒ/ΧΟΙ	ΜΟΝΙΜΟΙ	ΣΥΜΒ/ΧΟΙ	ΜΟΝΙΜΟΙ	ΣΥΜΒ/ΧΟΙ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ	1					1
ΓΙΑΤΡΟΣ		1		1		1
ΦΥΣΙΟΘ/ΤΕΣ	1					
ΚΟΙΝ. ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΙ	1		1		1	
ΝΟΣ/ΤΕΣ		1	1		1	
ΟΙΚ.ΒΟΗΘΟΙ	2		2		1	
ΣΥΝΟΛΑ	5	2	4	1	3	2

Πηγή: Ιδία Έρευνα

- Παρατηρούμε έλλειψη σε Διοικητικό προσωπικό στο Β΄ ΚΑΠΗ, γεγονός που συνεπάγεται την κάλυψη των αναγκών σε γραμματειακή υποστήριξη, από την Κοινωνική Λειτουργό, με αποτέλεσμα να επιβαρύνονται με επιπλέον ευθύνες αφήνοντας κενά στις δικές του υποχρεώσεις.
- Η έλλειψη εργοθεραπευτών και φυσιοθεραπευτών επιβαρύνει το έργο του ενός φυσιοθεραπευτή που καλείται να καλύψει το κενό και στα τρία ΚΑΠΗ.
- Το σύνολο των μελών των ΚΑΠΗ επιβάλλει την παρουσία δύο Κοινωνικών λειτουργών (στο Α΄ και Β΄ ΚΑΠΗ), κάτι που προβλέπεται από τις ισχύουσες διατάξεις για το προσωπικό των ΚΑΠΗ .
- Θετικό κρίνεται το γεγονός ύπαρξης τριών γιατρών διαφορετικών σε κάθε ένα ΚΑΠΗ.
- Επίσης η παρουσία των πέντε Οικογενειακών Βοηθών διευκολύνει το έργο τόσο των νοσηλευτών όσο και των μελών των ΚΑΠΗ.

3.2.9.1 Τα Καθήκοντα Του Προσωπικού

Ο τρόπος πρόσληψης και τα τυπικά προσόντα του προσωπικού που στελεχώνει τα ΚΑΠΗ ρυθμίζονται από τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.

Οι αρμοδιότητες του προσωπικού των Α΄, Β΄, Γ΄ ΚΑΠΗ είναι:

Αρμοδιότητες κοινωνικού λειτουργού

Γενική διοικητική ευθύνη της εύρυθμης λειτουργίας του ΚΑΠΗ θα έχει η αρχαιότερη κοινωνική λειτουργός. Οι κοινωνικοί λειτουργοί θα:

A. Συνεργάζονται με τα μέλη με σκοπό να συμβάλλουν στην αντιμετώπιση τυχόν ψυχολογικών, ατομικών ή οικογενειακών προβλημάτων σεβόμενοι την προσωπικότητα και την αξιοπρέπεια του κάθε μέλους.

B. Συνεργάζονται με το υπόλοιπο προσωπικό του κέντρου και έχουν την διοικητική ευθύνη της εύρυθμης λειτουργίας των υπηρεσιών του κέντρου που αποσκοπούν στην καλύτερη εξυπηρέτηση των προστατευόμενων μελών.

Γ. Συνεργάζονται με τη διοίκηση του κέντρου και έχουν την ευθύνη για την οργάνωση, εκπαίδευση και αξιοποίηση των εθελοντών καθώς και τη διοικητική παρακολούθηση της πρακτικής άσκησης των σπουδαστών των παράϊατρικών επαγγελματιών που τυχόν θα εκπαιδεύονται στο κέντρο.

Δ. Έχουν την ευθύνη της επικοινωνίας με τους τοπικούς παράγοντες και της

κοινότητας που λειτουργεί το κέντρο με σκοπό τη διαφώτιση και συμμετοχή στο πρόγραμμα.

Ε. Οργανώνουν τις διάφορες εκδηλώσεις ψυχαγωγικές, μορφωτικές κ.λ.π., στα πλαίσια καλής συνεργασίας με τους δημότες ή ιδιώτες εθελοντές εφόσον υπάρχουν ή τα μέλη και γενικά αντιμετωπίζουν κάθε έκτακτο θέμα που αφορά τη λειτουργία του κέντρου.

Αρμοδιότητες Ιατρού

Ο ιατρός επισκέπτεται μια- δυο φορές την εβδομάδα, ανάλογα με τον αριθμό και τις ανάγκες των μελών του κέντρου. Συνήθως είναι παθολόγος. Η κύριες αρμοδιότητές του είναι, η παροχή ιατρικής φροντίδας, η παραπομπή μελών σε άλλες ειδικότητες, σύσταση για παρακλινικές εξετάσεις και οδηγίες για φαρμακευτική αγωγή καθώς και η επίσκεψη στο σπίτι σε έκτακτες περιπτώσεις.

Αρμοδιότητες νοσηλεύτριας

- A. Να βοηθά το γιατρό τις ημέρες και τις ώρες που λειτουργεί το ιατρείο.
- B. Μαζί με το γιατρό έχει την ευθύνη για τη φύλαξη και διαχείριση του φαρμακευτικού και υγειονομικού υλικού του κέντρου.
- Γ. Επισκέπτεται με εντολή γιατρού μέλη στο σπίτι τους και παρέχει νοσηλευτικές φροντίδες και οδηγίες.
- Δ. Επισημαίνει τις περιπτώσεις των μελών που χρειάζονται οδηγίες και παρέχει πληροφορίες σχετικά με θέματα ατομικής και δημόσιας υγείας.

Αρμοδιότητες φυσιοθεραπευτή

Ο φυσιοθεραπευτής, μετά από γραπτή εντολή του γιατρού, εφαρμόζει φυσιοθεραπευτική αγωγή στα μέλη του κέντρου που έχουν ανάγκη από αυτήν. Φυσιοθεραπευτική αγωγή μπορεί να εκτελεστεί στο σπίτι των μελών σε έκτακτες και ειδικές ανάγκες που κρίνει ο γιατρός.

Αρμοδιότητες οικιακών βοηθών

Οι οικιακοί βοηθοί προσφέρουν τις υπηρεσίες τους κυρίως στο σπίτι των μελών, για τις περιπτώσεις που ζουν μόνοι τους κι έχουν ιδιαίτερες ανάγκες βοήθειας. Η βοήθεια συνίσταται στην παροχή υπηρεσιών μέσα στο σπίτι, όπως μαγείρεμα κλπ. Επίσης μεριμνούν για την καθαριότητα και τον ευπρεπισμό των χώρων του ΚΑΠΗ, καθώς και την λειτουργία της καντίνας.

Αρμοδιότητες γραμματέων

α) Η διεξαγωγή της εν γένει γραφικής υπηρεσίας του Κέντρου, όπως τη

τήρηση πρωτοκόλλου αλληλογραφίας, των πρακτικών του Δ Σ.

β) Η διεξαγωγή της ταμειακής εργασίας και εν γένει της οικονομικής διοικήσεως κι διαχειρίσεως του κέντρου.

3.2.10 Τα Προγράμματα Λειτουργίας Για Το Κάθε ΚΑΠΗ Ξεχωριστά

3.2.10.1 Προγράμματα Λειτουργίας Α΄ ΚΑΠΗ

Για την πραγματοποίηση των στόχων και την παροχή όσο το δυνατόν περισσότερων υπηρεσιών στα μέλη του, το κέντρο εφαρμόζει πολλά προγράμματα που σαν στόχο έχουν την ψυχαγωγία, την ενεργό συμμετοχή και προσφορά των μελών στο κοινωνικό σύνολο καθώς και την επιμόρφωσή τους.

Τα σπουδαιότερα προγράμματα που εφαρμόζει το Α΄ΚΑΠΗ Αχαρνών είναι:

1. Πρόγραμμα προληπτικής Ιατρικής

Το πρόγραμμα προληπτικής ιατρικής στοχεύει στη συντήρηση και μακροζωία των ηλικιωμένων καθώς και στη διαφώτισή τους γύρω από χρόνιες παθήσεις και γενικότερα γύρω από προβλήματα που τους απασχολούν. Στα πλαίσια αυτά, το ιατρικό προσωπικό του Α΄ ΚΑΠΗ εκτός από τις προκαθορισμένες εξετάσεις που πραγματοποιούνται κάθε φορά (όπως μέτρηση της πίεσης, καρδιογραφήματα κτλ), δίνει την ευκαιρία σ' όποιο μέλος του επιθυμεί και για συμπληρωματικές προληπτικές εξετάσεις όπως τεστ σακχάρου, οφθαλμολογικές εξετάσεις, γυναικολογικές εξετάσεις. Επίσης ανά τακτά χρονικά διαστήματα πραγματοποιούνται ομιλίες από ιατρούς όλων των ειδικοτήτων, προκειμένου να ενημερώνονται οι ηλικιωμένοι για τα συμπτώματα, τις θεραπείες, την αντιμετώπιση της κάθε πάθησης. Μεγάλη σημασία δίνεται εξίσου και στην ψυχική υγεία των ηλικιωμένων, γι' αυτό τακτικά επισκέπτονται το κέντρο ψυχολόγοι, οι οποίοι ενημερώνουν και συζητούν με τα μέλη για κάθε είδους προβλήματος που τους αφορά και τους απασχολεί.

2. Πρόγραμμα χορωδίας-χορού

Στο Α΄ ΚΑΠΗ έχει δημιουργηθεί, από τα πρώτα χρόνια της λειτουργίας του, μια χορωδία, η οποία αριθμεί πάνω από 200 μέλη. Μια φορά την εβδομάδα, κάθε Τετάρτη, επισκέπτεται το κέντρο μουσικός, ο οποίος εθελοντικά βοηθά τα μέλη της χορωδίας. Η χορωδία έχει τη δυνατότητα να

αναδεικνύει τις ικανότητές της σε κάθε εορταστική εκδήλωση.

Μεγάλη συμμετοχή μελών, κυρίως από τη μεριά των γυναικών, έχει και η ομάδα χορού του κέντρου. Οι ηλικιωμένοι ασχολούνται με την εκμάθηση παραδοσιακών χορών, στην οποία τους βοηθά μία δασκάλα χορού επίσης μία φορά την εβδομάδα. Όπως λένε και οι ίδιοι οι ηλικιωμένοι τα χρόνια που πέρασαν από πάνω τους, τους δίδαξαν να παλεύουν στη ζωή και να χαίρονται κάθε στιγμή της δίχως να το βάζουν κάτω.

3. Πρόγραμμα ζωγραφικής, χειροτεχνίας

Είναι το πρόγραμμα που προσφέρει στους ηλικιωμένους τη χαρά της δημιουργίας. Μέσα από αυτό αισθάνονται χρήσιμα και ενεργά μέλη της κοινωνίας. Τα έργα τους είναι πολύ όμορφα και τουλάχιστον μία φορά το χρόνο τα εκθέτουν στους χώρους του ΚΑΠΗ, ώστε ν' απολαύσει και ο υπόλοιπος κόσμος τις δημιουργίες τους και να τους υπενθυμίσει πως οι ηλικιωμένοι είναι «ζωντανοί» άνθρωποι. Επίσης οργανώνονται και ομαδικές εκθέσεις με έργα μελών από διάφορα ΚΑΠΗ, καθώς και εκθέσεις σε συνεργασία με κεντρικούς ή τοπικούς αρμόδιους φορείς. Πολλά από αυτά διακοσμούν τους τοίχους του ΚΑΠΗ και οι εργαζόμενοι σ' αυτό με περηφάνια τα υποδείχνουν.

4. Πρόγραμμα γυμναστικής

Η άσκηση δεν είναι προνόμιο των νέων και οι ηλικιωμένοι του Α' ΚΑΠΗ δημιουργώντας ομάδα γυμναστικής το αποδεικνύουν. Παρόλο που το πρόγραμμα άρχισε να λειτουργεί με αρκετές επιφυλάξεις, η ανταπόκριση ήταν αρκετά μεγάλη κι έτσι σήμερα πολλά μέλη έχουν τη δυνατότητα να διατηρήσουν τη φόρμα τους ή και να την καλυτερεύσουν.

5. Ομάδα τάβλι

Για τους άνδρες, κυρίως, μέλη του κέντρου, έχει δημιουργηθεί ομάδα τάβλι με μεγάλες μάλιστα αξιώσεις, αφού σε διάφορους διαγωνισμούς, όπου συμμετέχει, καταφέρνει να διακριθεί σχεδόν πάντα. Διαγωνισμοί τέτοιοι διοργανώνονται συχνά μεταξύ των τριών ΚΑΠΗ του δήμου Αχαρνών, μεταξύ όλων των ΚΑΠΗ Αττικής, αλλά και πανελλήνιοι.

6. Πολιτιστικά προγράμματα

Το κέντρο διοργανώνει επιτυχημένες εορταστικές εκδηλώσεις, όπως την 28^η Οκτωβρίου, τα Χριστούγεννα, την 25^η Μαρτίου, το Πάσχα, το καλοκαίρι κ.α. Στις γιορτές αυτές δίνεται η ευκαιρία στις οικογένειες των μελών

του κέντρου αλλά και σ' όποιον άλλον επιθυμεί, να θαυμάσει και να χειροκροτήσει τις προσπάθειες των ηλικιωμένων που δηλώνουν παρόντες στη ζωή. Ποιήματα, τραγούδια, εκθέσεις των δημιουργιών τους είναι μερικές από τις δραστηριότητες που πλαισιώνουν τις εκδηλώσεις αυτές.

7. Ψυχαγωγικά προγράμματα

Στα πλαίσια των ψυχαγωγικών προγραμμάτων διοργανώνονται μία φορά το μήνα ημερήσιες εκδρομές, επισκέψεις σε ναούς , μοναστήρια, διάφορα ιδρύματα καθώς και σε άλλα ΚΑΠΗ. Επίσης σε συνεργασία με το ΥΥΠΚΑ και τις κατά τόπους Νομαρχίες, παίρνουν μέρος κάθε καλοκαίρι σε δεκαήμερες κατασκηνώσεις. Εκεί οι ηλικιωμένοι επιμορφώνονται αλλά και διασκεδάζουν αφού ξεφεύγουν από την καθημερινότητα.

8. Άλλες δραστηριότητες

Μέσα στα πλαίσια του κέντρου υπάρχουν αρκετές επιτροπές αλληλοβοήθειας.

3.2.10.2 Προγράμματα Λειτουργίας Β' ΚΑΠΗ

Ο κύριος στόχος του κέντρου, που είναι η ψυχαγωγία, η επιμόρφωση και η συμμετοχή των ηλικιωμένων στα κοινά, επιτυγχάνεται μέσα απ' τα προγράμματα που υλοποιεί. Τα κυριότερα από αυτά είναι:

1. Πρόγραμμα προληπτικής ιατρικής

Στα πλαίσια της προληπτικής ιατρικής, το ιατρικό προσωπικό του Β' ΚΑΠΗ, πραγματοποιεί δύο φορές την εβδομάδα εξετάσεις, προκειμένου να διαπιστώνεται η κατάσταση της υγείας των μελών του αλλά και να προλαμβάνονται τυχόν παθήσεις αυτών. Τέτοιες εξετάσεις είναι η μέτρηση της πίεσης, τεστ σακχάρου, καρδιογραφήματα, γυναικολογικές εξετάσεις κ.ο.κ. Επίσης συχνά ειδικοί ιατροί επισκέπτονται το κέντρο και ενημερώνουν τους ηλικιωμένους για διάφορες παθήσεις, τόσο σωματικές όσο και ψυχικές, και πώς να αντιμετωπίζονται.

2. Πρόγραμμα χορωδίας

Στο δεύτερο ΚΑΠΗ Αχαρνών λειτουργεί ένα τμήμα χορωδίας στην οποία συμμετέχουν πολλά από τα μέλη του. Η χορωδία αυτή λαμβάνει μέρος σε όλες τις εκδηλώσεις που διοργανώνει το κέντρο και καταχειροκροτείται.

3. Τμήμα γυμναστικής

Προκειμένου για τη διατήρηση της φυσικής κατάστασης των ηλικιωμένων, στο κέντρο έχει δημιουργηθεί ένα τμήμα γυμναστικής. Ανά τακτά χρονικά διαστήματα τους επισκέπτεται ένας εθελοντής γυμναστής που τους εκγυμνάζει.

4. Ψυχαγωγία- Επιμόρφωση

Σε κάθε εορτή, όπως Πάσχα, Χριστούγεννα κ.λ.π., το κέντρο διοργανώνει εκδηλώσεις στις οποίες μετέχουν τα μέλη με ποιήματα, τραγούδια, θεατρικά σκετς, τις οποίες μπορούν να παρακολουθήσουν οι συγγενείς, ή όποιος άλλος επιθυμεί, για να χειροκροτήσει τις αξιόλογες και εντυπωσιακές προσπάθειές τους.

Επίσης, συχνά διοργανώνονται επισκέψεις και εκδρομές επιμορφωτικού χαρακτήρα, σε αρχαιολογικούς χώρους, μονές, διάφορα ιδρύματα, αλλά και ψυχαγωγικού.

3.2.10.3 Προγράμματα Λειτουργίας Γ' ΚΑΠΗ

Στο Γ' ΚΑΠΗ εφαρμόζεται μια σειρά προγραμμάτων που σκοπός τους είναι να προσφέρουν υπηρεσίες που θα καλυτερεύσουν και θα κάνουν πιο ευχάριστη τη ζωή των ηλικιωμένων. Τα πιο σημαντικά απ' αυτά είναι:

1. Ομάδα Χορωδίας

Όπως και στα άλλα δύο ΚΑΠΗ, έτσι και στο τρίτο, έχει δημιουργηθεί από τα πρώτα χρόνια λειτουργίας του, μια ομάδα χορωδίας. Η συμμετοχή είναι μεγάλη και οι επιδόσεις άριστες, αν κρίνει κανείς από τα λεγόμενα αυτών που έτυχε να παρακολουθήσουν τις διάφορες εκδηλώσεις που διοργανώνονται κατά καιρούς.

2. Ομάδα χειροτεχνίας

Η ομάδα χειροτεχνίας είναι από τις αγαπημένες ομάδες των μελών του Γ' ΚΑΠΗ, γι' αυτό και συμμετέχουν σ' αυτή πάρα πολλά άτομα. Στα πλαίσια της ομάδας αυτής τα μέλη ζωγραφίζουν, φτιάχνουν διάφορα αντικείμενα με πηλό, χαρτί κοκ, τα οποία ύστερα είτε πωλούνται σε διάφορες εκθέσεις, είτε χρησιμοποιούνται ως διακοσμητικά στους χώρους του Κέντρου. Τα μέλη της ομάδας είναι στο σύνολό τους αυτοδίδακτα και μόνο λίγες φορές τους έχει επισκεφτεί κάποιος ειδικός για να τους δώσει συμβουλές ή να τους διδάξει.

3.Επιμορφωτικές και Ψυχαγωγικές εκδηλώσεις

Πολύ συχνά το Κέντρο διοργανώνει επισκέψεις αλλά και εκδρομές σε άλλα ΚΑΠΗ, σε μουσεία κλπ, για την επιμόρφωση αλλά και την ψυχαγωγία των μελών του. Οι επισκέψεις αυτές πραγματοποιούνται με ένα πούλμαν που έχει παραχωρήσει ο Δήμος στο Κέντρο για την μεταφορά των ηλικιωμένων. Επίσης με διάφορες αφορμές διοργανώνονται εορταστικές εκδηλώσεις (πχ 28^η Οκτωβρίου, γιορτή Χριστουγέννων κλπ), τις οποίες αναλαμβάνει να οργάνωση η ομάδα χορωδίας και συμμετέχει παράλληλα και η ομάδα χειροτεχνίας με εκθέσεις από με τα αντικείμενα που έχουν κατασκευαστεί από τους ηλικιωμένους.

4. Ομάδα Αλληλοβοήθειας

Τέλος στο Κέντρο έχει δημιουργηθεί από τα ίδια τα μέλη μια ομάδα αλληλοβοήθειας που απσκοπεί στην οποιαδήποτε μορφή βοήθειας (μικροθελήματα, δουλειές του σπιτιού ψώνια, κλπ), σε μέλη που πραγματικά την έχουν ανάγκη, είτε γιατί η υγεία τους δεν τους επιτρέπει να αναλάβουν τέτοιου είδους δραστηριότητες, είτε ως συμπάρσταση και εκδήλωση ενδιαφέροντος σε απομονωμένα και μοναχικά μέλη.

3.3 1^{ος} – 6^{ος} ΒΡΟΦΕΝΗΠΙΑΚΟΙ ΣΤΑΘΜΟΙ ΔΗΜΟΥ ΑΧΑΡΝΩΝ

3.3.1 Σκοπός Των Βρεφονηπιακών Σταθμών

Σκοπός των Παιδικών και βρεφονηπιακών σταθμών είναι να παρέχουν «αγωγή» στα παιδιά προσχολικής ηλικίας ώστε:

- A) Να τα βοηθήσει να ενταχθούν ομαλά στο δημοτικό σχολείο.
- B) Να τα βοηθήσει να αναπτυχθούν ολόπλευρα σωματικά, νοητικά, συναισθηματικά και κοινωνικά.
- Γ) Να εξαλείψουν, κατά το δυνατό, τις διαφορές που προκύπτουν από το πολιτιστικό, οικονομικό, μορφωτικό επίπεδο των γονέων τους. Δηλαδή να παρέχουν «Αντισταθμιστική Αγωγή».
- Δ) Να εξυπηρετήσει τους εργαζόμενους γονείς και να αποτελέσει Κέντρο Κοινωνικής Πολιτικής και Βοήθειας (να ευαισθητοποιεί, ενημερώνει και προβληματίζει τους γονείς των παιδιών σε θέματα παιδαγωγικής και παιδικής ψυχαγωγίας).

Ε) Να αποκτήσουν τα παιδιά γνώση και τρόπους συμπεριφοράς ζωής και σκέψεις για να μπορέσουν έτσι μέσα από το περιβάλλον του σταθμού να επιλέξουν ένα τρόπο ύπαρξης που θα τους επιτρέψει να βρουν τη θέση τους στη κοινωνία των ανθρώπων και να εξασφαλίσουν τη δυνατότητα, βασιζόμενα στη προσωπικότητά τους, για να είναι υπεύθυνα και κοινωνικοποιημένα στο περιβάλλον που ζουν.

3.3.2 Η Διοίκηση Των Σταθμών

Οι Παιδικοί - Βρεφονηπιακοί σταθμοί διοικούνται από το Διοικητικό Συμβούλιο, που αποτελείται από πέντε μέλη. Μέλη του Συμβουλίου είναι δύο δημοτικοί σύμβουλοι, τρεις δημότες ή κάτοικοι που έχουν σχέση με το αντικείμενο των Νομικών Προσώπων επαγγελματικής και κοινωνικής δράσης ή ειδικές γνώσεις.

Η θητεία των μελών του ΔΣ του νομικού προσώπου, ορίζεται με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου. Λήγει πάντοτε με την εγκατάσταση του νέου ΔΣ. Ο πρόεδρος του ΔΣ είναι ο δήμαρχος ή άλλο αιρετό ή μη μέλος, που ορίζεται από αυτόν. Ο αντιπρόεδρος εκλέγεται ανάμεσα από τα μέλη του ΔΣ απ' αυτό.

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου φέρουν συνολικά την ευθύνη της εποπτείας του Παιδικού Σταθμού και επισκέπτονται τον σταθμό κατά τις ώρες της λειτουργίας του και συμμετέχουν στις προγραμματισμένες εκδηλώσεις του (συγκεντρώσεις γονέων, εορτές κλπ). Μέχρι να εκλεγούν τα αιρετά μέλη ή μέχρι να πληρωθεί οποιαδήποτε θέση, το ΔΣ λειτουργεί με την ελλιπή σύνθεσή του εφόσον ο αριθμός των μελών δεν είναι κατώτερος αυτού που απαιτείται για το σχηματισμό απαρτίας.

Στις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου μπορεί να συμμετέχει και ένας εκπρόσωπος των εργαζομένων που θα εκλέγεται από τους εργαζομένους του σταθμού καθώς και ένας γονέας που θα εκλέγεται ανάμεσα από τους γονείς των παιδιών του σταθμού. Οι ανωτέρω μπορούν να συμμετέχουν στις συνεδριάσεις του ΔΣ χωρίς δικαίωμα ψήφου.

3.3.2.1 Αρμοδιότητες Και Συνεδριάσεις Του Διοικητικού Συμβουλίου

Οι κύριες αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου είναι οι εξής:

1. Το Διοικητικό Συμβούλιο κατευθύνει τη δράση αυτού για την εκπλήρωση της αποστολής του, διοικεί και διαχειρίζεται την περιουσία και τους πόρους του νομικού προσώπου, εγκρίνει και υποβάλλει τον ετήσιο προϋπολογισμό, απολογισμό και ισολογισμό, εκπονεί επενδυτικά προγράμματα και προγράμματα ανάπτυξης των δραστηριοτήτων του νομικού προσώπου και εν γένει αποφασίζει για κάθε θέμα που είναι αρμόδιο από το νόμο.
2. Αποφασίζει για την επιλογή και την εγγραφή των παιδιών ύστερα από έλεγχο των υποβληθέντων δικαιολογητικών.
3. Αποφασίζει για την έκτακτη εγγραφή παιδιών σε εντελώς εξαιρετικές περιπτώσεις καθώς επίσης και για την διαγραφή αυτών.
4. Αποφασίζει για τον καθορισμό των κομίστρων των παιδιών προς και από τον παιδικό σταθμό με μεταφορικό μέσο, που διατίθεται για το σκοπό αυτό.
5. Αναθέτει σε παιδίατρο την ιατρική παρακολούθηση των παιδιών του σταθμού.
6. Το Διοικητικό Συμβούλιο συνεδριάζει τακτικά μια φορά το μήνα ή συχνότερα εφόσον αυτό κριθεί αναγκαίο από τον πρόεδρο ή το ζητήσει εγγράφως το ένα τρίτο των μελών του. Στην τελευταία αυτή περίπτωση, ο πρόεδρος ή κωλυομένου αυτού ο αντιπρόεδρος, υποχρεούται να συγκαλέσει το ΔΣ σε συνεδρίαση εντός έξι ημερών από την υποβολή της σχετικής αίτησης.
7. Το Διοικητικό Συμβούλιο συγκαλείται σε συνεδρίαση από τον πρόεδρο ή εφόσον αυτός κωλύεται, από τον αντιπρόεδρο, με γραπτή πρόσκληση στην οποία αναγράφονται ο τόπος, ο χρόνος και τα θέματα της ημερήσιας διάταξης της συνεδρίασης. Η πρόσκληση επιδίδεται στους συμβούλους τρεις τουλάχιστον ολόκληρες μέρες πριν από την ημέρα που ορίζεται η συνεδρίαση. Επίσης πρόσκληση δεν απαιτείται εφόσον έχουν καθορισθεί με απόφαση του ΔΣ, τακτές ημέρες συνεδριάσεων γνωστές στα μέλη. Η πρόσκληση κοινοποιείται και στον οικείο ΟΤΑ.
8. Μέλη του ΔΣ που αδυνατούν να συμμετάσχουν στη συνεδρίαση υποχρεούνται να ενημερώσουν άμεσα την γραμματεία του ΔΣ με ευθύνη της

οποίας ειδοποιούνται τα αντίστοιχα αναπληρωματικά μέλη προκειμένου να παρευρεθούν στη συνεδρίαση.

9. Τα θέματα που συζητούνται στις συνεδριάσεις είναι τα προβλεπόμενα στην ημερήσια διάταξη, την οποία καταρτίζει ο πρόεδρος. Ο πρόεδρος περιλαμβάνει στην ημερήσια διάταξη και θέματα που τυχόν έχει ζητήσει κάποιος από τους μετέχοντες στη συνεδρίαση, με αίτηση του προς αυτόν πριν από την κατάρτιση της ημερήσιας διάταξης. Συζήτηση και λήψη απόφασης σε θέμα μη προβλεπόμενο στην ημερήσια διάταξη μπορεί να γίνει μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις και κατεπείγουσες και εφόσον συμφωνεί την διενέργεια της συζήτησης η απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού μελών του.

10. Το ΔΣ βρίσκεται σε απαρτία όταν οι παρόντες αποτελούν την απόλυτη πλειοψηφία του συνολικού αριθμού των μελών του και αποφασίζει με την απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων μελών του. Σε περίπτωση ισοψηφίας επικρατεί η ψήφος του προέδρου του ΔΣ. Η ψηφοφορία ενεργείται φανερά εκτός από τις περιπτώσεις που ο νόμος ρητά ορίζει να είναι μυστική, δεν επιτρέπεται διακοπή ψηφοφορίας για να δικαιολογήσει ο σύμβουλος τη ψήφο του, παρά μόνο μετά τη ψηφοφορία με δήλωσή του.

11. Κατά τις συνεδριάσεις του ΔΣ τηρούνται πρακτικά στα οποία καταχωρούνται υποχρεωτικά οι γνώμες της πλειοψηφίας και της μειοψηφίας. Τα πρακτικά κάθε συνεδρίασης προσυπογράφονται υποχρεωτικά απ' όλα τα παρόντα στη συνεδρίαση μέλη.

12. Οι αποφάσεις του ΔΣ είναι εκτελεστές από τη λήψη τους και κοινοποιούνται άμεσα στον οικείο ΟΤΑ και όπου αλλού από το νόμο ορίζεται.

3.3.2.2 Οι Αρμοδιότητες Του Προέδρου

Οι αρμοδιότητες του προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου του κάθε σταθμού είναι:

1. Να συνεργάζεται άμεσα με το δήμαρχο (όταν πρόεδρος έχει οριστεί άλλο πρόσωπο). Ο πρόεδρος συγκαλεί το ΔΣ σε συνεδρίαση και προεδρεύει αυτού, προϊστάται όλων των υπηρεσιών του σταθμού εκδίδει τις πράξεις που αφορούν το προσωπικό του και είναι πειθαρχικά προϊστάμενος αυτού, ασκεί τη διοίκηση, τη γενική εποπτεία και τον έλεγχο της λειτουργίας του νομικού προσώπου.

2. Εκπροσωπεί το νομικό πρόσωπο ενώπιον των πάσης φύσεως, βαθμού και δικαιοδοσίας εν γένει δικαστηρίων και δημοσίων και διοικητικών αρχών, καθώς και στις συναλλαγές του με φυσικά και παντός είδους νομικά πρόσωπα δημοσίου και ιδιωτικού δικαίου, οργανισμούς πάσης φύσεως και φροντίζει για τα συμφέροντα του νομικού προσώπου σύμφωνα με τις διατάξεις των νόμων και τις αποφάσεις του ΔΣ.
3. Συντάσσει μαζί με τη διευθύντρια και τη διαχειρίστρια του σταθμού, κάθε χρόνο, τον προϋπολογισμό του καθώς και τον απολογισμό του και παραγγέλλει την πληρωμή των εξόδων του προϋπολογισμού και κάθε άλλη έκτακτη δαπάνη που θα εγκρίνει το Διοικητικό Συμβούλιο και φροντίζει για την ακριβή τήρηση των διατάξεων που ενισχύονται κάθε φορά και αναφέρονται στα Δημοτικά και Κοινοτικά Νομικά Πρόσωπα.
4. Διευθύνει τη συζήτηση και παίρνει κάθε κατάλληλο μέτρο για την καλή λειτουργία του ΔΣ, υπογράφει τα αποδεικτικά στοιχεία των εισπράξεων, τα εντάλματα των πληρωμών και τις μισθοδοτικές καταστάσεις του προσωπικού, τα πρακτικά των συνεδριάσεων του ΔΣ, καθώς και κάθε άλλο έγγραφο που αφορά το σταθμό και γενικά όλες τις αρμοδιότητες που προβλέπονται από το Δημοτικό και Κοινοτικό Κώδικα.
5. Είναι προϊστάμενος των υπηρεσιών του παιδικού σταθμού και τις διευθύνει. Είναι επίσης προϊστάμενος όλου του προσωπικού του σταθμού.
6. Συνεργάζεται με το Δήμαρχο για την από κοινού εξέταση κοινών προβλημάτων για θέματα προσωπικού, χωροταξική κατανομή των παιδιών στους παιδικούς σταθμούς κλπ.
7. Συγκαλεί γενική συνέλευση γονιών για οποιοδήποτε θέμα κρίνει απαραίτητο.
8. Ασκεί ουσιαστική εποπτεία στους σταθμούς με τακτικές επισκέψεις κατά τις εργάσιμες ημέρες.
9. Εγκρίνει για τη δυναμικότητα του σταθμού εφόσον υπάρχουν προϋποθέσεις όπως προσωπικό, χώρο κλπ.
10. Τον πρόεδρο εφόσον απουσιάζει αναπληρώνει ο αντιπρόεδρος.

3.3.3 Οι Αρμοδιότητες Και Τα Καθήκοντα Του Προσωπικού

Όλο το προσωπικό του παιδικού σταθμού είναι υποχρεωμένο:

- Να γνωρίζει τα άρθρα και τις διατάξεις του κανονισμού λειτουργίας των σταθμών.
- Κάθε παράβαση των διατάξεων θεωρείται πειθαρχικό αδίκημα.
- Να αφιερώνει στα καθήκοντα που του αναθέτουν όλη του τη δραστηριότητα για την καλύτερη εκτέλεση και απόδοσή τους.
- Να εξυπηρετεί ευσυνειδήτα τα συμφέροντα του παιδικού σταθμού και να συμβάλλει με όλες τις δυνάμεις και τις γνώσεις του για τη σωστότερη λειτουργία του.
- Να συμπεριφέρεται με ευγένεια και κατανόηση στους γονείς και κηδεμόνες των παιδιών, με τους οποίους διατηρεί σχέσεις που δε ξεπερνούν τα όρια της δεοντολογίας του χώρου και του επαγγέλματος.
- Να σέβεται τη δομή της ιεραρχίας και να συνεργάζεται αρμονικά με τους προϊσταμένους του, καθώς και το υπόλοιπο προσωπικό.
- Να εμπλουτίζει τις γνώσεις του σχετικά με τις αρχές της παιδαγωγικής και ψυχολογίας του παιδιού.

Πιο αναλυτικά οι αρμοδιότητες κάθε μίας από τις ειδικότητες του προσωπικού είναι:

Αρμοδιότητες διευθυντού

1. Προΐσταται όλων των υπαλλήλων του παιδικού σταθμού.
2. Είναι αρμόδιος για την εύρυθμη λειτουργία του σταθμού και για την τήρηση των κανονισμών του.
3. Εποπτεύει και συντονίζει το παιδαγωγικό έργο, την συνεργασία του προσωπικού με τους γονείς, την καθαριότητα των χώρων και τον τρόπο σερβιρίσματος και διανομής του φαγητού.
4. Είναι υπεύθυνος και εισηγείται στο ΔΣ κάθε θέμα που σχετίζεται με τη λειτουργία, το προσωπικό, τους γονείς και την υλικοτεχνική υποδομή του σταθμού όπως:

- Τον αριθμό και τις ειδικότητες του προσωπικού που είναι αναγκαίο να προσληφθεί στο σταθμό, προκειμένου να διασφαλισθεί η εύρυθμη λειτουργία του.
  - Τις μετακινήσεις του προσωπικού.
  - Το παιδαγωγικό υλικό και τον πάσης φύσεως εξοπλισμό.
  - Τις απαραίτητες εργασίες για την επισκευή και την συντήρηση των κτιρίων.
  - Τις συγκεντρώσεις των γονέων.
5. Συμμετέχει στο ΔΣ χωρίς δικαίωμα ψήφου.
  6. Εγκρίνει και υπογράφει:
    - Τα αιτήματα των υπαλλήλων του παιδικού σταθμού για τη χορήγηση πάσης φύσεως αδειών.
    - Την καταβολή υπερωριακής απασχόλησης του προσωπικού του σταθμού.
  7. Συντάσσει το μηνιαίο δισαιολόγιο σε συνεργασία με τους παιδαγωγούς.
  8. Είναι αρμόδιος για την αλληλογραφία με δημόσιες υπηρεσίες, φορείς και δημότες για θέματα που αφορούν τον παιδικό σταθμό.
  9. Συμμετέχει στην επιτροπή εκλογής νέων κτιρίων που πρόκειται να στεγάσουν νέο παιδικό σταθμό.
  10. Εποπτεύει το προσωπικό για τη σωστή εκτέλεση των καθηκόντων του.
  11. Προτείνει στο ΔΣ το ωράριο εργασίας του προσωπικού και παρακολουθεί την πιστή τήρησή του.
  12. Συγκεντρώνει και μελετά τις αιτήσεις εγγραφής και εισηγείται αιτιολογημένα στο ΔΣ αυτά που θα γίνουν δεκτά, βάσει των κριτηρίων που ορίζονται.
  13. Προτείνει αιτιολογημένα στο ΔΣ τις διαγραφές των νηπίων κλπ.
  14. Παρέχει συμβουλές σε όσους από τους γονείς αντιμετωπίζουν προβλήματα συνεργαζόμενος με τον πρόεδρο, τον παιδοψυχολόγο και άλλους ειδικούς.
  15. Δίνει κατευθύνσεις στους παιδαγωγούς και σε όλο το προσωπικό για το χειρισμό των παιδιών που παρουσιάζουν αποκλίσεις στη συμπεριφορά τους.
  16. Συνεργάζεται με τους παιδαγωγούς για την εκπόνηση των εβδομαδιαίων παιδαγωγικών προγραμμάτων και εποπτεύει την εφαρμογή τους.
  17. Φροντίζει και επιβλέπει για την υγιεινή κατάσταση των παιδιών και του χώρου και συνεργάζεται με τον παιδίατρο όταν χρειαστεί.

18. Αξιολογεί τις υπηρεσιακές εκθέσεις όλου του προσωπικού σαν Α΄ κριτής και υποβάλλει στον πρόεδρο για υπογραφή σαν Β΄ κριτής.
19. Είναι υπεύθυνος για την καλή συνεργασία του παιδικού σταθμού με τους γονείς, τους δημότες, τις υπηρεσίες του δήμου και άλλους φορείς της κοινότητας.
20. Τηρεί όλα τα απαραίτητα και προβλεπόμενα βιβλία για τη λειτουργία του παιδικού σταθμού:
- Ατομικούς Φακέλους εγγραφής – διαγραφής παιδιών.
  - Ατομικούς Φακέλους προσωπικού.
  - Βιβλίο παρουσίας προσωπικού.
  - Βιβλίο παρουσίας παιδιών.
21. Συντάσσει την αλληλογραφία του παιδικού σταθμού και τις ανακοινώσεις προς τους γονείς σε συνεργασία με τον πρόεδρο.
22. Σε περίπτωση απουσίας του διευθυντή, τον αντικαθιστά ο αρχαιότερος υπάλληλος παιδαγωγός.

Παιδαγωγικό προσωπικό

1. Αναλαμβάνουν διαδοχικά όλα τα τμήματα-τάξεις.
2. Καταρτίζουν το ετήσιο, το μηνιαίο και το εβδομαδιαίο παιδαγωγικό πρόγραμμα του τμήματος που αναλαμβάνουν και το υποβάλλουν στο διευθυντή.
3. Ασκούν το παιδαγωγικό έργο καθ' όλη τη διάρκεια της σχολικής περιόδου.
4. Οργανώνουν για τα βρέφη και τα νήπια παιδαγωγικά προγράμματα, κύκλους παιδαγωγικών δραστηριοτήτων, παιδαγωγικά εργαστήρια και άλλες παιδαγωγικές δραστηριότητες και εκδηλώσεις σύμφωνα με τα επιστημονικά δεδομένα.
5. Σέβονται απαρέγκλιτα το αναπτυξιακό στάδιο των παιδιών του τμήματός τους, τις ανάγκες των παιδιών που προκύπτουν και τους ατομικούς ρυθμούς του κάθε παιδιού, την ιδιαίτερη ψυχοσύνθεσή του και τα χαρακτηριστικά της προσωπικότητάς του.
6. Προωθούν την ολόπλευρη ψυχοσωματική και ψυχοκινητική εξέλιξη και υγεία των παιδιών καθώς και την ομαλή κοινωνικοποίησή τους.

7. Είναι προμηθευτές υλικού και ερεθισμάτων για τα παιδιά, δηλαδή αρμόδιοι για την χωροοργάνωση του τμήματός τους με βάση τα επιστημονικά δεδομένα, έτσι ώστε να καλύπτονται οι ανάγκες των παιδιών και να εξασφαλίζεται η ασφάλεια και η υγιεινή τους.
8. Φροντίζουν για την ύπαρξη του αναγκαίου παιδαγωγικού εξοπλισμού και υλικού και είναι υπεύθυνοι για τη συντήρησή του και την απώλεια ή αδικαιολόγητη καταστροφή του.
9. Ασκούν καθ' όλη τη διάρκεια της ημέρας το παιδαγωγικό έργο, εντάσσοντας τους σκοπούς αγωγής σ' όλες τις δραστηριότητες των παιδιών.
10. Ενημερώνουν τους γονείς για τη γενική-σφαιρική εξέλιξη του παιδιού τους και διατηρούν αρμονική σχέση με αυτούς.
11. Συμμετέχουν στις συγκεντρώσεις γονέων.
12. Προετοιμάζουν τα παιδιά για το πρωινό και μεσημεριανό γεύμα και τα ενθαρρύνουν να αυτοεξυπηρετούνται.
13. Είναι υπεύθυνοι για την υποδοχή και παράδοση των παιδιών.
14. Ενθαρρύνουν τους γονείς να συμμετέχουν σε προγραμματισμένες κοινές δραστηριότητες.

Βοηθός παιδαγωγικού προσωπικού

Βοηθάει το παιδαγωγικό προσωπικό σε όλα τα καθήκοντά του και εκτελεί τις οδηγίες που παίρνει από αυτόν. Στην περίπτωση απουσίας του παιδαγωγικού προσωπικού, αντικαθιστά αυτό στον υπεύθυνο του σταθμού για βοήθεια και υποστήριξη.

Μάγειρας

1. Είναι υπεύθυνος για το μαγειρείο και για την επιμελημένη και έγκαιρη παρασκευή φαγητού, σύμφωνα με το διαίτολόγιο.
2. Παραλαμβάνει καθημερινά τις αναγκαίες ποσότητες υλικών για το ημερήσιο φαγητό από το διευθυντή και υπογράφει σχετικό δελτίο.
3. Διανέμει δίκαια το φαγητό σε μερίδες ισάριθμες με τον αριθμό των βρεφών, των νηπίων και του προσωπικού και συμμετέχει στο σερβίρισμα εφόσον δεν υπάρχει βοηθός μάγειρα.

4. Μεριμνά για την απόλυτη καθαριότητα του μαγειρείου και της τραπεζαρίας (εφόσον δεν υπάρχει βοηθός μάγειρα) και των διαφόρων σκευών και μηχανημάτων για τα οποία είναι υπεύθυνος και υπόλογος.

Βοηθός μάγειρα

1. Βοηθά τον μάγειρα στην προετοιμασία και παρασκευή του φαγητού, στη διανομή του, στη συγκέντρωση και καθαριότητα των ειδών εστίασης καθώς και στη καθαριότητα του μαγειρείου και της τραπεζαρίας.
2. Με τις υποδείξεις των παιδαγωγών βοηθά τα παιδιά την ώρα του φαγητού, σεβόμενο τους ατομικούς τους ρυθμούς.
3. Εκτελεί κάθε άλλη βοηθητική εργασία με υπόδειξη του διευθυντού.

Βοηθητικό προσωπικό

1. Εκτελεί καθημερινά τις εργασίες καθαριότητας όλων των εσωτερικών και εξωτερικών χώρων.
2. Χρεώνεται τα είδη καθαριότητας από τον διευθυντή.
3. Είναι υπεύθυνος για το γενικό ιματισμό και μεριμνά για την καλή συντήρηση, καθαριότητα και φύλαξή του.
4. Φροντίζει για το στρώσιμο των κρεβατιών.
5. Έχει την ευθύνη της καθαριότητας των χώρων που λερώνονται από παιδαγωγικές δραστηριότητες.
6. Βοηθά τον μάγειρα σε περίπτωση που δεν υπάρχει βοηθός μάγειρα στην προετοιμασία φαγητού των παιδιών. Φροντίζει για τη διανομή του φαγητού, παρευρίσκεται στο χώρο της τραπεζαρίας. Σε περίπτωση απουσίας και του μάγειρα τα καθήκοντα αυτού αναλαμβάνει το βοηθητικό προσωπικό.

Υπάλληλοι διοικητικού-λογιστικού

1. Είναι υπεύθυνοι για την προμήθεια και τον έγκαιρο εφοδιασμό του παιδικού σταθμού με τα αναγκαία τρόφιμα και λοιπά υλικά που είναι απαραίτητα για την εύρυθμη λειτουργία του.

2. Συντάσσουν τις μισθοδοτικές καταστάσεις του προσωπικού και φροντίζουν για την εκκαθάριση μισθών, επιδομάτων, προσαυξήσεων κλπ.
3. Τηρούν όλα τα βιβλία διαχείρισης στα οποία καταχωρούν όλες τις από το νόμο απαιτούμενες εγγραφές.
4. Πραγματοποιούν τις πληρωμές και εισπράξεις και συνυπογράφουν με τον πρόεδρο του ΔΣ και το διευθυντή, τα εντάλματα πληρωμών.
5. Είναι υπεύθυνοι για την τήρηση των λογαριασμών του σταθμού, τη συγκέντρωση των παραστατικών στοιχείων της διαχείρισης και τη φύλαξη και ταξινόμηση όλων των δικαιολογητικών εισπράξεων και πληρωμών.
6. Συνεργάζονται με το διευθυντή για την κατάρτιση του προϋπολογισμού, απολογισμού και ισολογισμού, εισηγούμενοι εγκαίρως τυχόν αναμόρφωσή του.
7. Εκτελεί χρέη γραμματείας και τηρεί τα πρακτικά του ΔΣ και εάν δεν υπάρχει γραμματέας ή απουσιάζει τα καθήκοντα αυτά εκτελεί η διευθύντρια του σταθμού.

Οδηγός

1. Επιλαμβάνεται για την ασφαλή μεταφορά των παιδιών προς και από το σταθμό και οφείλει να τηρεί σχολαστικά τον Κ.Ο.Κ. και τους όρους ασφαλούς μεταφοράς παιδιών.
2. Είναι υπεύθυνος για την καλή συντήρηση και για την καθαριότητα του αυτοκινήτου.
3. Εκτελεί εξωτερικές εργασίες του παιδικού σταθμού στο μεσοδιάστημα των μεταφορών.

Παιδίατρος

1. Εξετάζει κατά διαστήματα και κατ' ελάχιστο όριο δύο φορές το μήνα όλα τα παιδιά του παιδικού σταθμού και παρακολουθεί την ανάπτυξή τους, σημειώνοντας τις παρατηρήσεις του στην ατομική καρτέλα κάθε παιδιού.
2. Εισηγείται για τη δυνατότητα επιστροφής στο σταθμό παιδιού που απουσίασε από σοβαρή ασθένεια, με βάση το ιατρικό πιστοποιητικό που προσκομίζεται από τους γονείς και την προσωπική του εξέταση.

3. Υποδεικνύει τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για την υγιεινή των παιδιών και για την υγειονομική κατάσταση του παιδικού σταθμού.
4. Διατηρεί στο σταθμό πρόχειρο φαρμακείο.
5. Συμβουλεύει και ευαισθητοποιεί τους γονείς σε θέματα της επιστήμης του.

Παιδοψυχολόγος

1. Παρέχει συμβουλευτικές υπηρεσίες σε θέματα ψυχολογικής υποστήριξης των παιδιών και των γονιών.
2. Βοηθά και συμβουλεύει το παιδαγωγικό προσωπικό για την καλύτερη απόδοση στην εργασία τους.
3. Επισκέπτεται μία φορά την εβδομάδα το σταθμό και προσφέρει τις υπηρεσίες του.

3.3.3.1. Το Προσωπικό Των Βρεφονηπιακών Σταθμών Του Δήμου Αχαρνών

Στους βρεφονηπιακούς σταθμούς του δήμου Αχαρνών απασχολούνται ένας παιδαγωγός σε κάθε τμήμα και από ένας βοηθός. Οι παιδαγωγοί είναι απόφοιτοι της σχολής Νηπιαγωγών ενώ οι βοηθοί είτε απόφοιτοι του τμήματος Βρεφονηπιοκόμων των Τ.Ε.Ι. είτε απόφοιτοι λυκείου ή άλλης σχολής μέσης ή μεταλυκειακής εκπαίδευσης της ίδιας ειδικότητας.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΑΚΩΝ ΣΤΑΘΜΩΝ

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ	1 ^{ος} ΣΤΑΘΜΟΣ	4 ^{ος} ΣΤΑΘΜΟΣ	6 ^{ος} ΣΤΑΘΜΟΣ
ΒΡΕΦΟΝΗΠΙΟΚΟΜΟΙ	9	9	8
ΝΗΠΙΑΓΩΓΟΙ	4	3	5
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΕΣ	1	1	1
ΔΙΕΥΘΥΝΤΕΣ	0	1	1
ΜΑΓΕΙΡΟΙ	1	1	1
ΒΟΗΘΟΙ	1	2	1
ΠΑΙΔΙΑΤΡΟΙ	1	0	0
ΚΑΘΑΡΙΣΤΡΙΕΣ	3	3	3
ΣΥΝΟΛΑ	20	20	20

ΠΗΓΗ : Ίδια Έρευνα

3.3.4 Οι Προϋποθέσεις Εγγραφής Τους Στους Σταθμούς

3.3.4.1 Δικαίωμα Εγγραφής Των Παιδιών

Δικαίωμα εγγραφής στους παιδικούς και βρεφονηπιακούς σταθμούς έχουν τα παιδιά που είναι σωματικά, πνευματικά και ψυχικά υγιή, καθώς και αρτιμελή, απαγορευμένης απολύτως της εγγραφής παιδιών που πάσχουν από μεταδοτικά νοσήματα. Παιδιά που πάσχουν από σωματικές, πνευματικές ή ψυχικές παθήσεις ή δεν είναι αρτιμελή, εγγράφονται στο σταθμό εφόσον υπάρχει πιστοποίηση ειδικού γιατρού κρατικού νοσηλευτικού ιδρύματος ή ασφαλιστικού οργανισμού ότι τούτο είναι ωφέλιμο για το παιδί και ότι δεν υπάρχει κίνδυνος δημιουργίας ιδιαίτερων προβλημάτων στη λειτουργία του σταθμού. Ειδικότερα στους βρεφονηπιακούς σταθμούς γίνονται δεκτά παιδιά ηλικίας από 6 μηνών έως την ηλικία εγγραφής στο δημοτικό σχολείο.

Τα εγγραφόμενα στους σταθμούς παιδιά προέρχονται κατά κύριο λόγο από το δήμο Αχαρνών, χωρίς να αποκλείεται και η περίπτωση εγγραφής παιδιού που διαμένει σε όμορη περιοχή και η εγγραφή είναι εφικτή λόγω της ύπαρξης κενής θέσης ή με την εγγραφή εξυπηρετείται ιδιαίτερα οξυμένη κοινωνική ανάγκη των γονέων, η οποία αιτιολογεί ειδικά στη σχετική απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου.

Κατά την εγγραφή επιλέγονται τα παιδιά εργαζόμενων γονέων και τα παιδιά οικονομικά αδυνάτων οικογενειών, προτιμώμενων εκείνων που έχουν ανάγκη φροντίδας από διάφορα κοινωνικά αίτια (όπως π.χ. παιδιά ορφανά, άγαμων μητέρων κλπ).

Για την εγγραφή των παιδιών στους σταθμούς απαιτούνται τα εξής δικαιολογητικά:

- Αίτηση-συμπληρωμένο ερωτηματολόγιο της μητέρας ή του πατέρα ή του κηδεμόνα του παιδιού.
- Ληξιαρχική πράξη γέννησης του παιδιού.
- Βεβαίωση του εργοδότη ότι και οι δύο γονείς είναι εργαζόμενοι, με προσδιορισμό του ύψους των αποδοχών τους και επικυρωμένο αντίγραφο βιβλιαρίου ενσήμων των γονέων.
- Βεβαίωση γιατρού για την καλή σωματική και πνευματική υγεία του παιδιού.

- Αντίγραφο της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος του τρέχοντος οικονομικού έτους και αντίγραφο εκκαθαριστικού σημειώματος.
- Υπεύθυνη δήλωση για την οικογενειακή κατάσταση των γονέων του παιδιού.

Οι αιτήσεις εγγραφής υποβάλλονται από 20 Μαΐου μέχρι 15 Ιουνίου κάθε έτους και σε όλη τη διάρκεια του έτους εφόσον υπάρχουν κενές θέσεις. Μέσα στο πρώτο δεκαήμερο του μήνα Ιουλίου συνέρχεται Διοικητικό Συμβούλιο και αφού προβεί σε καταρχήν εξέταση των αιτήσεων, συγκροτεί ειδική επιτροπή επιλογή στην οποία μετέχει και το παιδαγωγικό προσωπικό. Η επιτροπή επιλογής αφού πραγματοποιήσει και κοινωνική έρευνα όπου κατά την κρίση της αυτό απαιτείται, συντάσσει έκθεση προς το ΔΣ το οποίο σε ειδική συνεδρίασή του, αποφασίζει για την επιλογή των φιλοξενούμενων παιδιών η οποία αναρτάται στον οικείο βρεφονηπιακό σταθμό.

Τέλος, στις οικογένειες των φιλοξενούμενων παιδιών επιβάλλεται μηνιαία οικονομική εισφορά που ανέρχεται από 7000 δρχ έως 20000 δρχ ανάλογα με την οικονομική τους κατάσταση. Το ΔΣ ορίζει με απόφασή του τις περιπτώσεις των οικογενειών χαμηλού εισοδήματος που θα απαλλάσσονται της εισφοράς αυτής. Αιτήσεις απαλλαγής γίνονται δεκτές και εξετάζονται κατά περίπτωση από το ΔΣ.

3.3.4.2 Διαγραφή των παιδιών

Η διαγραφή βρεφών και νηπίων από τον παιδικό σταθμό γίνεται, μετά από εισήγηση του προϊστάμενου με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου και εφόσον συντρέχουν οι παρακάτω λόγοι:

- Όταν τα παιδιά συμπληρώσουν τη σχολική ηλικία.
- Με αίτηση του γονέα ή κηδεμόνα.
- Όταν ο γονιός ή κηδεμόνας του παιδιού δεν καταθέσει αίτηση επανεγγραφής του.
- Όταν απουσιάζει αδικαιολόγητα πάνω από είκοσι εργάσιμες ημέρες και μετά από έγγραφη ειδοποίηση του γονέα από τον παιδικό σταθμό.
- Όταν κατ' εξακολούθηση οι γονείς αυτού δε μεριμνούν για την έγκαιρη προσέλευση το πρωί και αποχώρησή του το απόγευμα και δημιουργούν ανωμαλία στη λειτουργία του σταθμού.

Η διευθύντρια του σταθμού πρέπει να είναι πολύ προσεκτική και αντικειμενική στις σχετικές εισηγήσεις και να κάνει αυτές μετά από συνεργασία με την παιδαγωγική ομάδα.

Δε διαγράφεται ποτέ παιδί για λόγους συμπεριφοράς. Είναι ευθύνη του παιδαγωγικού προσωπικού, με τη συνδρομή των γονιών, να εντάξουν το παιδί στη ζωή του παιδικού σταθμού και να το βοηθήσουν να κοινωνικοποιηθεί.

3.3.5 Τα Τμήματα Και Οι Αναλογίες Παιδιών Προσωπικού

Ο 1^{ος} σταθμός έχει ένα προνηπιακό τμήμα, τρία νηπιακά, και τέσσερα παιδικά. Ο 4^{ος} έχει ένα βρεφικό, δύο προνηπιακά και ένα νηπιακό και τέλος ο 6^{ος}, έχει δύο βρεφικά, ένα προνηπιακό και ένα νηπιακό.

Κάθε βρεφικό τμήμα με βρέφη από έξι μηνών – ενάμισι ετών εξυπηρετεί οχτώ έως δώδεκα βρέφη, ενώ κάθε τμήμα βρεφών από ενάμισι ετών έως δύομισι εξυπηρετεί 10 με 14 βρέφη.

Κάθε νηπιακό τμήμα με ηλικίες δύομισι ετών ως τρεισήμισι, τμήματα με ηλικίες από τρεισήμισι έως τεσσερισήμισι ετών, τμήματα με νήπια από τεσσερσήμισι έως έξι ετών εξυπηρετούν έως 25 παιδιά.

Σε κάθε ένα από τα παραπάνω τμήματα υπηρετούν ένας (1) παιδαγωγός και ένας (1) βοηθός παιδαγωγού, επίσης ένας (1) μάγειρας – ανεξάρτητα από την δυναμικότητα-ένας βοηθός μάγειρου βοηθητικό προσωπικό για δυναμικότητα πάνω από 70 παιδιά, δύο (2) υπάλληλοι προσωπικού καθαριότητας για δυναμικότητα έως 70 παιδιά και έναν Διαχειριστή ΔΕ (Διοικητικού-Λογιστικού).

Σε κάθε Παιδικό Σταθμό υπάρχουν δυο τρεις κενές θέσεις παιδιών προκειμένου να εξυπηρετούνται έκτακτα κοινωνικά περιστατικά κατά τη διάρκεια του έτους.

3.3.6. Τα Προγράμματα Δράσης Που Εφαρμόζουν Οι Σταθμοί

3.3.6.1 Βασικές Αρχές Παιδαγωγικής Δράσης

Στόχος λειτουργίας των παιδικών – βρεφονηπιακών σταθμών είναι η εφαρμογή αντιαυταρχικής, παιδοκεντρικής, ενιαίας προσχολικής αγωγής, σύμφωνα με τα πλέον σύγχρονα επιστημονικά δεδομένα.

Προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος και ο σκοπός των σταθμών, υλοποιούνται μία σειρά προγραμμάτων, που αφορούν είτε κάθε τμήμα χωριστά (βρεφικό, νηπιακό), είτε όλα τα παιδιά που είναι εγγεγραμμένα στους σταθμούς ανεξαρτήτως ηλικίας.

Βρεφικά τμήματα

Η ραγδαία σωματική και κινητική εξέλιξη των παιδιών της ηλικίας αυτής προϋποθέτει χώρους ελεύθερους, καλυμμένους με μοκέτα και εφοδιασμένους με υλικά όπως μαξιλάρια, αφρώδη στρώματα, γωνίες για κρύψιμο κλπ.

Η σημασία της συναισθηματικής ασφάλειας και σιγουριάς για τη σταδιακή κατάκτηση της αυτογνωσίας και αυτονομίας είναι μεγάλη και για το λόγο αυτό πρέπει να υπάρχουν στο χώρο αντικείμενα όπως εικόνες προσώπων, άθραυστοι καθρέφτες, μαλακά ζωάκια κλπ.

Το βρεφικό τμήμα οργανώνεται σε γωνίες ενδιαφέροντος. Τα παιχνίδια και τα βιβλία τοποθετούνται χαμηλά για να είναι προσιτά στα παιδιά.

Στην ηλικία 8-18 μηνών, βαρύνουσα σημασία έχει η ψυχοσυναισθηματική και ψυχοκινητική εξέλιξη των παιδιών. Η ομαλή και υγιής εξέλιξή τους στους παραπάνω τομείς, γίνεται εφικτή με την έγκαιρη κάλυψη των σωματικών τους αναγκών (άλλαγμα, αίσημα), την κάλυψη των συναισθηματικών τους αναγκών (ανάπτυξη δυαδικής σχέσης με τον παιδαγωγό) και την αυτονόμησή τους (ελεύθερη κίνηση και πρόσβαση στο υλικό, ώστε σταδιακά να ορίσουν και να ελέγχουν το σώμα τους, περνώντας από το μπουσούλημα στο βάδισμα και τρέξιμο).

Ενδεικτικές δραστηριότητες είναι "παιχνίδι με το τηλέφωνο", "κούκου-τα", "βάζω-βγάζω", "κρύβω-φανερώνω", "προσπαθώ να φάω", "προσπαθώ να βγάλω τα παπούτσια μου", "πετάω τα σκουπίδια στο καλάθι", "ακούω μουσική", "ακούω τραγουδάκια και τραγουδώ", "διαβάζω-ξεφυλλίζω βιβλίο με

γνωστά αντικείμενα-θέματα", "παίζω μπροστά στο καθρέφτη-μαθαίνω το σώμα μου" κλπ.

Στην ηλικία 18 μηνών έως 2 ½ χρονών βαρύνουσα σημασία έχει η ψυχοκινητική και ψυχοσυναισθηματική ανάπτυξη των παιδιών και ειδικότερα η ανεξαρτησία και αυτονόμησή τους που σχετίζεται άμεσα με τον έλεγχο των σφιγκτήρων. Απαραχή λοιπόν, του παιδαγωγικού έργου η εκπαίδευση στο δοχείο και στην ατομική καθαριότητα. Πρέπει ο παιδαγωγός να δίνει αρκετό χρόνο στα παιδιά να μάθουν να τρώνε, να πλένουν τα χέρια τους, να ντύνονται-ξεντύνονται κλπ.

Ενδεικτικές δραστηριότητες είναι: ασκήσεις χώρου (να περάσουν μέσα από στεφάνια, να μπουν και να βγουν σε χαρτόκουτα, παιχνίδι με την μπάλα κλπ.), ζωγραφική (δακτυλομπογιές, κηρομπογιές με ρολά, φελλούς κλπ.), σφραγίδες με φελλούς, να σκίσουν χαρτιά και να τα κολλήσουν σε μεγάλη επιφάνεια, παιχνίδι με την άμμο (αμμοδόχος), "διάβασμα" στη γωνιά βιβλίου, αναπαραγωγή ήχων, "γύρω-γύρω όλοι", παιχνίδια μίμησης, παιχνίδια με το νερό (έννοιες), αναφορά πρώτων μεγεθών, χρωμάτων, σχημάτων, αυτογνωσία (παιχνίδια στον καθρέφτη όταν μεταμφιέζονται) κλπ.

Νηπιακά τμήματα

Η μετάβαση των παιδιών της ηλικίας αυτής από το στάδιο του μιμητισμού στο στάδιο του συμβολισμού κατά το οποίο αναπαράγουν ρόλους και κοινωνικά πρότυπα, οδηγεί στην ανάγκη της οργάνωσης των νηπιακών τμημάτων με γωνιές δραστηριοτήτων (π.χ. βιβλιοθήκης, κουκλόσπιτου, πειραματισμού, μεταμφίεσης, ιατρείου, μπακάλικου, ταχυδρομείου, κηπουρικής κλπ.).

Η ανάγκη των παιδιών να πειραματιστούν, να δημιουργήσουν, να εκφραστούν και να μάθουν, σε συνδυασμό με την ικανότητά τους να δουλεύουν σε μικρές ομάδες, οδηγεί στην οργάνωση των παιδαγωγικών εργαστηρίων (π.χ. μαγειρικής-ζαχαροπλαστικής, ζωγραφικής, πηλού, ρυθμικής, θεατρικού παιχνιδιού, νερού, λογικομαθηματικών εννοιών, προγραφής κλπ.).

Στα τμήματα αυτά εφαρμόζονται και ειδικά προγράμματα όπως κυκλοφοριακής, μουσειακής, διαπολιτισμικής, περιβαλλοντικής αγωγής κλπ.

Οι παιδαγωγοί ενθαρρύνουν τα παιδιά της ηλικίας αυτής να αυτοεξυπηρετούνται (στο τμήμα, στην τουαλέτα, στην τραπεζαρία, στην αυλή κλπ.).

Το πρόγραμμα των νηπίων προσαρμόζεται στις ιδιαιτερότητες της κάθε επιμέρους ηλικίας. Για παράδειγμα τα παιδιά ηλικίας 2 ½ χρόνων – 3 ½ χρόνων έχουν ανάγκη περισσότερων ψυχοκινητικών δραστηριοτήτων και γενικά δραστηριοτήτων μικρότερης διάρκειας, ή τα παιδιά άνω των 4 ½ χρόνων πρέπει να συμμετέχουν σε κύκλους προαναγνωστικών – προγραφικών - προμαθηματικών ασκήσεων.

Ενδεικτικές δραστηριότητες είναι: έννοιες χώρου, χρόνου (το σώμα στο χώρο και στο χρόνο). Μεγέθη, σχήματα, χρώματα. Προγραφή, προανάγνωση, λογικομαθηματικές έννοιες, αντιστοιχίες, "διαδρομές", "αγώνες", "μουσική-ρυθμική", παραμυθοσαλάτα, μυθοπλασία, εικαστικά (πηλοκατασκευές, ζωγραφική, κόλλα, ψαλίδι), θέατρο σκιών, χορός, "παιχνίδι" με τη γραμματική.

Στα παιδιά όλων των ηλικιών παρέχονται, σε ημερήσια βάση, πρωινό, μεσημεριανό, απογευματινό, ανάπαυση σε όσα παιδιά το επιθυμούν (περίπου 1 ½ ώρας).

3.3.6.2 Πρότυπες Παιδαγωγικές Δραστηριότητες Και Εκδηλώσεις-Ειδικά Παιδαγωγικά Θέματα

Σε συνεργασία με τον Πρόεδρο και με τη σύμφωνη γνώμη των γονέων, καθώς και την συνυπευθυνότητά τους θεσπίζονται οι έξοδοι των παιδιών από τον Παιδικό Σταθμό. Οι έξοδοι αυτοί έχουν παιδαγωγικό χαρακτήρα και σκοπό, προβλέπονται στα ετήσια παιδαγωγικά προγράμματα και μεταξύ των άλλων μπορούν να λάβουν τις εξής μορφές:

- Κοντινές επισκέψεις στη γειτονιά (στο φούρνο, στο μπακάλη στο φαρμακείο)
- Επισκέψεις σε Μουσεία
- Επισκέψεις σε παιδικές βιβλιοθήκες
- Επισκέψεις στο ζωολογικό κήπο

Στις κοντινές επισκέψεις στη γειτονιά, τα παιδιά βγαίνουν κατά ομάδες και με προγραμματισμό. Μπορούν δε σ' αυτές, να συμμετάσχουν και κάποιοι

γονείς ή παππούδες και γιαγιάδες. Στις μακρινές επισκέψεις (μουσεία, θέατρα κλπ), κάθε παιδί συνοδεύεται από το γονιό του και προσέρχεται με αυτόν στο χώρο της εκδήλωσης – επίσκεψης σε ορισμένη ώρα.

Στους Παιδικούς Σταθμούς εκτελούνται πρότυπα παιδαγωγικά προγράμματα και ενδεικτικά αναφέρουμε τα εξής:

A) Λειτουργία Κεντρικής Δανειστικής Βιβλιοθήκης.

B) Εργαστήρι λαϊκής παράδοσης και κατασκευής λαϊκών παραδοσιακών παιχνιδιών

Γ) Γνωστικό εργαστήρι με Μουσειοσκευές (πχ “βαλιτσάκι καρέτα-καρέτα”).

Τέλος, οι Παιδικοί Σταθμοί μπορούν να συμμετέχουν σε ερευνητικά προγράμματα που εκπονούν τα Ερευνητικά Κέντρα ή οι σχολές της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

3.3.7 Η Διατροφή Βρεφών Και Νηπίων

Στα βρέφη και στα νήπια παρέχεται πρωινό ρόφημα, μεσημεριανό φαγητό και απογευματινό. Το απογευματινό παρέχεται στα βρέφη και τα νήπια που παραμένουν μέχρι τη λήξη λειτουργίας του Παιδικού Σταθμού.

Το διαιτολόγιο επικυρώνεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου και έχει σα γνώμονα τα κάτωθι:

1. Το διαιτολόγιο των παιδιών πρέπει να είναι υγιεινό (να τηρεί τους κανόνες υγιεινής διατροφής).
2. Το περιεχόμενο του διαιτολογίου πρέπει να είναι σύμφωνο με τα στάδια ανάπτυξης των παιδιών.
3. Ο τρόπος κατασκευής των γευμάτων πρέπει να τηρεί τους κανόνες υγιεινής.
4. Το περιεχόμενο του διαιτολογίου πρέπει να προσαρμόζεται στις εποχές και στις καιρικές συνθήκες (πχ δεν δίνονται σούπες τους καλοκαιρινούς μήνες).
5. Πρέπει να εξασφαλίζεται η καλύτερη ποιότητα των τροφίμων, με προτίμηση στα φρέσκα είδη εποχής και όχι στα κατεψυγμένα.
6. Πρέπει να προβλέπεται η ποικιλία των φαγητών και η ποικιλία στον τρόπο παρασκευής τους ώστε τα παιδιά να τρώνε ευχάριστα.

Ιδιαίτερη μέριμνα λαμβάνεται για την χορήγηση νωπών φρούτων και λαχανικών, νωπού κρέατος και ψαριών, γαλακτοκομικών προϊόντων κλπ σε επαρκής ποσότητες για τις ανάγκες τους, όπως επίσης, και μη χορήγηση

ειδών τροφίμων που περιέχουν συντηρητικές, χρωστικές, τεχνητά γλυκαντικές κλπ ουσίες.

Το εβδομαδιαίο διαιτολόγιο των παιδιών συντάσσεται από την Δ/ντρια του Σταθμού σύμφωνα με την εκάστοτε απόφαση του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας και πρέπει να είναι αναρτημένο σε εμφανές σημείο του Παιδικού Σταθμού και να ενημερώνονται σχετικά οι γονείς.

Σημειώνουμε τέλος, πως το παιδαγωγικό προσωπικό τρώει μαζί με τα νήπια, χωρίς όμως να υπάρχει διαφορετικό διαιτολόγιο. Το φαγητό του προσωπικού δεν θεωρείται παροχή προς αυτό αλλά αποβλέπει στην ομαλή λειτουργία του Σταθμού και στην αγωγή και μάθηση των παιδιών.

3.3.8 Σχέσεις Με Τους Γονείς Συγκεντρώσεις Γονέων

Είναι δεδομένη η παρουσία των γονέων στα δρώμενα του Παιδικού Σταθμού. Η παρουσία αυτή λαμβάνει χώρα ως εξής:

- Την ώρα υποδοχής και αναχώρησης των παιδιών
- Στις εορταστικές εκδηλώσεις
- Στις εξόδους των παιδιών
- Στις παιδαγωγικές δραστηριότητες έξω από το χώρο του παιδικού Σταθμού.

Οι συγκεντρώσεις γονέων αποφασίζονται από τον Πρόεδρο του Σταθμού και γίνονται με την συμμετοχή και την προετοιμασία από όλο το παιδαγωγικό προσωπικό. Είναι το λιγότερο δύο στην διάρκεια του έτους. Οι παιδαγωγοί ορίζουν τακτά επικοινωνία με τους γονείς κατ' άτομο για να συζητούν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και πιθανά προβλήματα των παιδιών τους.

Οι συγκεντρώσεις των γονέων στοχεύουν στο να ενημερώνονται για διάφορα θέματα, να ευαισθητοποιούνται σε θέματα παιδαγωγικής και να υιοθετούν κοινή στάση απέναντι στο παιδί στο σπίτι κλπ. Ο ρόλος των γονέων είναι συμμετοχικός με προσφορά εργασίας, δωρεές παιδαγωγικού υλικού κλπ. Οι συνολικές συγκεντρώσεις γονέων γίνονται μετά από εισήγηση της Δ/ντριας για συγκεκριμένο θέμα πέραν του ωραρίου λειτουργίας του Παιδικού Σταθμού.

3.3.9 Πόροι-Χρηματοδότηση Των Σταθμών

Πόροι των σταθμών είναι:

1. Η ετήσια επιχορήγηση από την Περιφερειακή Διοίκηση, μέσω των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, για την κάλυψη των αναγκών λειτουργίας, τη συντήρηση των εγκαταστάσεών του, την αγορά εξοπλισμού καθώς και τη μισθοδοσία του προσωπικού του σταθμού.
2. Επιχορηγήσεις και κάθε είδους παροχή από το κράτος ή από οποιοδήποτε άλλο οργανισμό, νομικό ή φυσικό πρόσωπο, απευθείας προς τους σταθμούς.
3. Κάθε είδους προσφορές, δωρεές, κληρονομίες και κληροδοσίες.
4. Από το Δημοτικό προϋπολογισμό.
5. Πρόσοδοι από την περιουσία του.
6. Εισπράξεις από το αντίτιμο των παρεχόμενων υπηρεσιών του.

3.4 ΚΕΝΤΡΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗΣ ΔΗΜΟΥ ΑΧΑΡΝΩΝ (ΚΕΚΔΑ)

3.4.1 Σύσταση

Σύμφωνα με το άρθρο 784 του Αστικού Κώδικα συστήνεται η ΚΕΚΔΑ και μέλη της Αστικής Εταιρείας με νομική προσωπικότητα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα και με την επωνυμία «Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης Δήμου Αχαρνών (ΚΕΚΔΑ), είναι :

1. Η Δημοτική Επιχείρηση Ανάπτυξης Δήμου Αχαρνών (ΔΕΑΔΑ)
2. Η Δημοτική Επιχείρηση Τεχνικών Έργων Δήμου Αχαρνών (ΔΕΤΕΔΑ)
3. Ο Οργανισμός Άθλησης Δήμου Αχαρνών (ΟΑΑΔΑ)
4. Ο Δήμος Αχαρνών.

Ως έδρα της εταιρείας έχει οριστεί ο Δήμος Αχαρνών.

3.4.2 Σκοποί Της Εταιρείας

Οι Σκοποί της εταιρείας είναι οι εξής:

1. Η υλοποίηση προγραμμάτων άτυπης συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης.
2. Η συμβολή στη βελτίωση της παρεχόμενης επαγγελματικής κατάρτισης και εκπαίδευσης διαμέσου ερευνών / μελετών και προγραμματισμού της εκπαιδύσεως, εκπονήσεως αναπτυξιακών μελετών και σύνδεση της επαγγελματικής κατάρτισης με την οικονομία και την παραγωγή.
3. Η οργάνωση και διενέργεια συνεδρίων και σεμιναρίων με σκοπό την επιμόρφωση, κατάρτιση και εξειδίκευση.
4. Η συμμετοχή σε ολοκληρωμένα προγράμματα που στόχο έχουν την επαγγελματική κατάρτιση και την δημιουργία προϋποθέσεων για την ανάπτυξη νέων θέσεων εργασίας.
5. Η συμβολή στη Λαϊκή επιμόρφωση με διαλέξεις και ειδικά επιμορφωτικά προγράμματα, προγράμματα διαδόσεως νέων τεχνολογιών και γενικά άλλων γνώσεων διαμέσου προγραμμάτων ή μέσων που είναι πρόσφορα για την επίτευξη των προαναφερόμενων σκοπών.
6. Η εταιρεία για την υλοποίηση των προαναφερομένων σκοπών, μετά από σχετική απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, μπορεί να συνεργάζεται με εταιρείες, οργανισμούς και υπηρεσίες του ιδιωτικού και δημοσίου τομέα, του εσωτερικού ή του εξωτερικού.
7. Παρέχει επαγγελματική κατάρτιση σε πληθυσμιακές ομάδες για την καταπολέμηση του αποκλεισμού από την αγορά εργασίας οργανώνοντας ειδικό τμήμα σχεδιασμού και εφαρμογής προγραμμάτων .

3.4.3 Η Διοίκηση

Η εταιρεία διοικείται από το Διοικητικό Συμβούλιο που αποτελείται από εννέα μέλη, τον Δήμαρχο ως Πρόεδρο, τον Πρόεδρο του Δημοτικού Συμβουλίου ή ένα δημοτικό σύμβουλο που ορίζεται από το Δημοτικό Συμβούλιο, δύο εκπροσώπους της ΔΕΑΔΑ, έναν εκπρόσωπο της ΔΕΤΕΔΑ, έναν εκπρόσωπο του ΟΑΑΔΑ, δύο δημοτικούς συμβούλους της μειοψηφίας

του Δημοτικού Συμβουλίου και τον Διευθυντή ή τον Διευθυντή κατάρτισης του ΚΕΚ.

Το Διοικητικό Συμβούλιο διοικεί και διαχειρίζεται της υποθέσεις που αφορούν την εταιρεία. Η υλοποίηση των αποφάσεων του Δ.Σ. γίνεται από τον Πρόεδρο του ΔΣ. Τον Πρόεδρο αναπληρώνει ο Αντιπρόεδρος, που εκλέγεται από το ΔΣ για θητεία ενός έτους κατά την πρώτη συνεδρίαση κάθε έτους. Στον Αντιπρόεδρο ο Πρόεδρος μπορεί να μεταβιβάσει μέρος των αρμοδιοτήτων του, που σχετίζονται με τη διαχείριση της εταιρείας.

Το ΔΣ αποφασίζει:

- Για την πρόσληψη Διευθυντή του ΚΕΚ
- Για τις προτάσεις προγραμμάτων κατάρτισης που υποβάλλονται σε Δημόσιους ή ιδιωτικούς φορείς ως και για τα προγράμματα εκπαίδευσης.
- Για τα προσόντα των εκπαιδευτικών που θα διδάξουν στα προγράμματα κατάρτισης, εφόσον αυτά δεν καθορίζονται από σχετικές Υπουργικές αποφάσεις.
- Για την πρόσληψη εκπαιδευτικών για την υλοποίηση προγραμμάτων κατάρτισης. Η πρόσληψη των εκπαιδευτικών γίνεται ύστερα από πρόταση του Διευθυντή του ΚΕΚ. Τροποποίηση της πρότασης γίνεται μόνο με αιτιολογημένη απόφαση.
- Για την πρόταση διοικητικού ή άλλου βοηθητικού προσωπικού.
- Για τις προτάσεις στη Γενική Συνέλευση που αναφέρονται στην τροποποίηση του καταστατικού, για αύξηση ή μείωση του εταιρικού κεφαλαίου, για παράταση της διάρκειας ή διάλυση της εταιρείας.
- Για τον προϋπολογισμό εσόδων-εξόδων της εταιρείας.
- Για ότι άλλο δεν αναφέρεται ρητά στα ανωτέρω και αφορά την τρέχουσα λειτουργία της εταιρείας.

Ο Πρόεδρος του ΔΣ έχει την ευθύνη για την εύρυθμη λειτουργία της εταιρείας καθώς και για τη σύγκλιση και την ομαλή λειτουργία του ΔΣ. Διαχειριστής της εταιρείας είναι ο Πρόεδρος του ΔΣ, ο οποίος εκπροσωπεί την εταιρεία ενώπιον κάθε δικαστικής ή άλλης αρχής, φυσικού ή νομικού προσώπου, δημόσιου ή ιδιωτικού δικαίου, δημόσιας επιχείρησης, οργανισμού ή τράπεζας του δημοσίου ή ιδιωτικού τομέα. Ο Πρόεδρος μπορεί να ορίσει Διαχειριστή ή συνδιαχειριστή άλλο μέλος του ΔΣ.

Ο Διαχειριστής και ο Διευθυντής του ΚΕΚ υπόκεινται στον έλεγχο του ΔΣ και της Γενικής Συνέλευσης, υποβάλλουν δε μια φορά το χρόνο στο ΔΣ έκθεση πεπραγμένων και τον ισολογισμό προς έγκριση από αυτό και την Γενική Συνέλευση. Έγγραφα που δεσμεύουν την εταιρεία πρέπει να φέρουν την υπογραφή του Προέδρου, του ΔΣ και του Διευθυντή του ΚΕΚ κάτω από την εταιρική επωνυμία.

Οι αποφάσεις του ΔΣ λαμβάνονται κατά πλειοψηφία των παρόντων μελών του. Τα μέλη του ΔΣ δεν δικαιούνται οποιαδήποτε αμοιβή για μόνη τη συμμετοχή τους σ' αυτό.

Η θητεία του ΔΣ είναι διετής και η εκλογή μελών γίνεται παράλληλα με τις δημαρσεις του Δήμου.

Αρμοδιότητες του Διευθυντή του ΚΕΚ

Ο Διευθυντής του ΚΕΚ είναι υπεύθυνος για την εκπαίδευση των καταρτιζομένων και πιο συγκεκριμένα :

- Συντάσσει και εισηγείται στο ΔΣ τα προγράμματα εκπαίδευσης.
- Εισηγείται την πρόσληψη εκπαιδευτικών προγραμμάτων.
- Εισηγείται δραστηριότητες για την πραγματοποίηση των στόχων της εταιρείας.
- Υπογράφει πιστοποιητικά σπουδών ως και κάθε έγγραφο που αφορά στην εκπαίδευση.
- Προβαίνει σε αγορές αναλωσίμων και υλικών που είναι απαραίτητα για την εκπαίδευση εφόσον προβλέπονται στο πρόγραμμα υλοποίησης προγραμμάτων κατάρτισης.
- Συντάσσει και εισηγείται στο ΔΣ τον προϋπολογισμό εσόδων και εξόδων.

Οι αρμοδιότητες του Ελεγκτή

Κάθε οικονομική δραστηριότητα της εταιρείας κατά την διάρκεια λειτουργίας της και κατά την εκκαθάριση τελεί υπό τον έλεγχο λογιστή που διορίζεται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης με ετήσια θητεία.

- Ο ελεγκτής υποβάλλει για έλεγχο κάθε οικονομική δραστηριότητα της εταιρείας και τα σχετικά έγγραφα.

➤ Συνεργάζεται με το ΔΣ, ενημερώνεται από αυτό και συντάσσει εκθέσεις που κοινοποιούνται στο ΔΣ και σε κάθε εταίρο ξεχωριστά. Οι λογαριασμοί της εταιρείας και τα βιβλία κλείνουν στις 31 Δεκεμβρίου κάθε έτους.

3.4.4 Κεφαλαίο Περιουσία Του Κ.Ε.Κ.Δ.Α

Κεφάλαιο της εταιρείας είναι το ποσό των 5.280.000 δρχ. προερχόμενο από εφάπαξ προσωπική εισφορά κάθε εταίρου και ειδικότερα:

A) Από την εισφορά του Δήμου 1.000.000δρχ

B) Από την ΔΕΑΔΑ έγινε εισφορά ύψους 3.280.000 δρχ. σε εξοπλισμό

Γ) Από την εισφορά της ΔΕΤΕΔΑ το ποσό των 500.000 δρχ.

Δ) Από την εισφορά του ΟΑΑΔΑ το ποσό των 500.000 δρχ.

Για τα περιουσιακά στοιχεία της εταιρείας τηρείται βιβλίο με ευθύνη του διαχειριστή.

3.4.4.1 Κέρδη – Κεφάλαια

Η εταιρεία είναι μη κερδοσκοπικό νομικό πρόσωπο και ουδέποτε διανέμει κέρδη στους εταίρους της, τόσο κατά την λειτουργία της, όσο και κατά την διάλυσή της. Τα τυχόν πέραν των εισφορών των εταίρων κεφάλαια της εταιρείας ουδέποτε διανέμονται στους εταίρους ως μέρισμα, αλλά διατίθενται για τους σκοπούς της. Αποχωρούντες ή διαγραφόμενοι εταίροι δεν έχουν δικαίωμα να διεκδικήσουν πέραν της εισφοράς τους οποιοδήποτε άλλο κεφάλαιο ή περιουσιακού στοιχείο της εταιρείας. Από την απαγόρευση αυτή εξαιρούνται τα τυχόν περιουσιακά στοιχεία που οι ίδιοι οι αποχωρούντες ή διαγραφόμενοι εταίροι κατά ειδική προς τούτο συμφωνία με την εταιρεία της παρεχώρησαν άνευ ανταλλάγματος. Σε περίπτωση διαλύσεως της εταιρείας διατίθεται κάθε περιουσία της στο Δήμο Αχαρνών.

Οι πόροι της εταιρείας μπορεί να προέρχονται από επιχορηγήσεις του Δήμου, από πρόσθετες οικειοθελείς εισφορές των εταίρων δημοτικών επιχειρήσεων, από κάθε άλλη δραστηριότητα όπως προβλέπεται από το καταστατικό της και τέλος από δωρεές ιδιωτών.

3.5 ΛΟΙΠΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΧΑΡΝΩΝ

3.5.1 Γραφείο Ισότητας Και Πληροφόρησης Γυναικών

Το Γραφείο ισότητας αποτελεί ενέργεια του προγράμματος ΚΙΝ-Γυναίκες σε Δίκτυο και εντάσσεται στην κοινοτική πρωτοβουλία απασχόληση άξονας NOW. Στο Δήμο Αχαρνών το πρόγραμμα ξεκίνησε το 1996 αλλά λειτούργησε στις 18/2/1997. Στόχος του Γραφείου είναι η βελτίωση της κοινωνικής και οικονομικής θέσης της γυναίκας. Μέσα από μια σειρά δραστηριοτήτων όπως εκδηλώσεις, φυλλάδια, ημερίδες στοχεύει στην ευαισθητοποίηση του πληθυσμού, γύρω από τα γυναικεία θέματα.

Απευθύνεται:

- σε κάθε γυναίκα που θέλει να πληροφορηθεί και να ενημερωθεί για εξειδικευμένα ή ευρύτερα γυναικεία θέματα, για ζητήματα απασχόλησης, κατάρτισης και πρόνοιας
- σε γυναίκες που αντιμετωπίζουν ειδικά κοινωνικά προβλήματα
- σε άνεργες γυναίκες που επιθυμούν να ενταχθούν σε προγράμματα κατάρτισης
- σε άνεργες γυναίκες που θέλουν να ενταχθούν ή να επανενταχθούν στην αγορά εργασίας
- σε εργαζόμενες που επιθυμούν επαγγελματική εξειδίκευση
- σε γυναίκες που ενδιαφέρονται να δημιουργήσουν δική τους επιχείρηση ή ασκούν επιχειρηματική δραστηριότητα
- σε κάθε γυναίκα που έχει ανάγκη επαγγελματικού προσανατολισμού ή επαναπροσανατολισμού
- σε ερευνήτριες, μελετήτριες που επιθυμούν να έχουν πρόσβαση στο Κέντρο Τεκμηρίωσης Γυναικείων Θεμάτων και στην Τράπεζα Πληροφοριών
- Σε γυναικείες οργανώσεις, κοινωνικούς φορείς, φορείς ΟΤΑ κλπ.

3.5.1.1 Παρεχόμενες Υπηρεσίες

Το Γραφείο Ισότητας παρέχει πληροφόρηση, ενημέρωση και υποστήριξη για :

- Νομοθετικά και θεσμικά θέματα
- Προνοιακές υπηρεσίες

- Δυνατότητες επαγγελματικής κατάρτισης ανέργων γυναικών και επαγγελματικής εξειδίκευσης εργαζομένων
- Την τοπική αγορά εργασίας και τις κοινωνικές υπηρεσίες της περιοχής της δυτικής Αθήνας
- Οργανισμούς και υπηρεσίες που παρέχουν πληροφορίες για την κατάρτιση και απασχόληση
- Την δημιουργία μικρομεσαίων επιχειρήσεων και συνεταιρισμών
- Γυναικείες επιχειρηματικές πρωτοβουλίες και συνεταιρισμούς
- Οργανισμούς και υπηρεσίες που ασκούν πολιτική για τις γυναίκες και τον ευρύτερο πληθυσμό
- Τις υπάρχουσες γυναικείες ομάδες, δίκτυα, φορείς και οργανώσεις ίσων ευκαιριών
- Και τις υπάρχουσες μελέτες και έρευνες για γυναικεία θέματα που εκπονούνται κυρίως από το Κέντρο Έρευνας Γυναικείων Θεμάτων.

Το Γραφείο Ισότητας λειτουργεί στο Δημαρχιακό Μέγαρο στο Γραφείο Κοινωνικής Υπηρεσίας και εξαιτίας της έλλειψης δικού του Γραφείου οι συνεντεύξεις γίνονται σε δημόσιο χώρο. Απασχολεί μόνο μία υπάλληλο παρόλο που προβλέπεται από το ίδιο το πρόγραμμα η απασχόληση τουλάχιστον δύο ατόμων με ειδικότητα Κοινωνική Λειτουργός η οποία απασχολείται με σύμβαση Ιδιωτικού Δικαίου με απόσπαση από την ΔΕΑΔΑ.

Το γραφείο στα πλαίσια του Προγράμματος ΚΙΝ συνεργάζεται με τους παρακάτω φορείς:

- Διαδημοτικό ΚΕΚ «ΕΥΠΥΡΙΔΕΣ»
- Γενική Γραμματεία Λαϊκής Επιμόρφωσης
- Δημοτική Επιχείρηση Ανάπτυξης Δήμου Άνω Λιοσίων
- Δημοτική Επιχείρηση Ανάπτυξης Δήμου Αχαρνών
- Δήμο Ύδρας και Συνδέσμων Νήσων Αργοσαρωνικού
- Δήμο Ιωαννίνων
- ΚΕΓΥΘΕ
- Υπουργείο Εργασίας
- Γυναικείες Οργανώσεις.
- Τέλος το Γραφείο έχει και Διακρατικούς Εταίρους από Δανία Σουηδία και Αυστρία.

3.6 ΜΟΝΑΔΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΜΕΡΙΜΝΑΣ

Οι Μονάδες Κοινωνικής Μέριμνας λειτουργούν από το 1998. Πρόκειται για το πρώην πρόγραμμα «Βοήθεια στο σπίτι» και είναι μία πρότυπη προσφορά στους ηλικιωμένους και ανήμπορους πολίτες.

Η ΔΕΑΔΑ στην προσπάθειά της για την βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων της πόλης των Αχαρνών, σε συνεργασία με το Υπουργείο Εργασίας εξασφάλισε την λειτουργία των Μονάδων Κοινωνικής Μέριμνας που στόχο έχουν τη συμπαράσταση και φροντίδα των ηλικιωμένων ατόμων στο οικογενειακό και κοινωνικό τους περιβάλλον.

Λειτουργούν επτά μονάδες σε επτά διαφορετικές περιοχές σε όλη την έκταση του Δήμου. Δύο από τις Μονάδες αυτές συστεγάζονται με Β΄ και Γ΄ ΚΑΠΗ ενώ οι υπόλοιπες στεγάζονται σε πολιτιστικά Κέντρα.

Οι υπηρεσίες που παρέχονται είναι οι εξής:

1. Καταγραφή των αναγκών που έχουν οι ηλικιωμένοι
2. Νοσηλευτική φροντίδα
3. Κοινωνική και ψυχολογική στήριξη
4. Οργάνωση εθελοντισμού και αλληλεγγύης
5. Οικογενειακή βοήθεια, όπως μαγείρεμα, καθαριότητα προμήθεια τροφίμων και άλλες εξυπηρετήσεις έξω από το σπίτι.

Κάθε Μονάδα αποτελείται από μία Κοινωνική λειτουργό, μία Νοσηλεύτρια και μία οικογενειακή βοηθό. Η Κοινωνική Λειτουργός πληρώνεται από το υπουργείο Εργασίας ενώ το υπόλοιπο προσωπικό πληρώνεται από την ΔΕΑΔΑ.

Η χρηματικοί πόροι των Μονάδων παρέχονται από τακτική επιχορήγηση της ΔΕΑΔΑ και από ευρωπαϊκά προγράμματα.

Από το πρόγραμμα εξυπηρετούνται συνολικά 120 άτομα. Στους παρακάτω πίνακες και διαγράμματα παρουσιάζονται η οικογενειακή κατάσταση των ατόμων ο συνταξιοδοτικός τους φορέας, οι ανάγκες των εξυπηρετούμενων ατόμων καθώς και τα βασικά προβλήματα υγείας που αντιμετωπίζουν στις έξι από τις επτά μονάδες που λειτουργούν στην περιοχή.

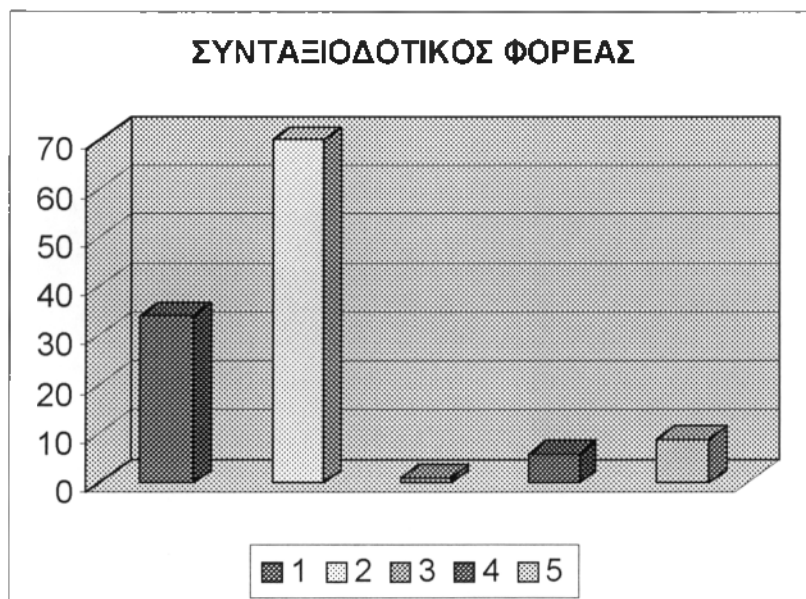
ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ 120 ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ ΑΤΟΜΩΝ		
Αριθμός ατόμων	Άτομα μοναχικά	Άτομα με οικογενειακό περιβάλλον
25	10	15
23	16	7
16	14	2
26	14	12
16	10	6
15	10	5
121	74	47

Πηγή : ΔΕΑΔΑ

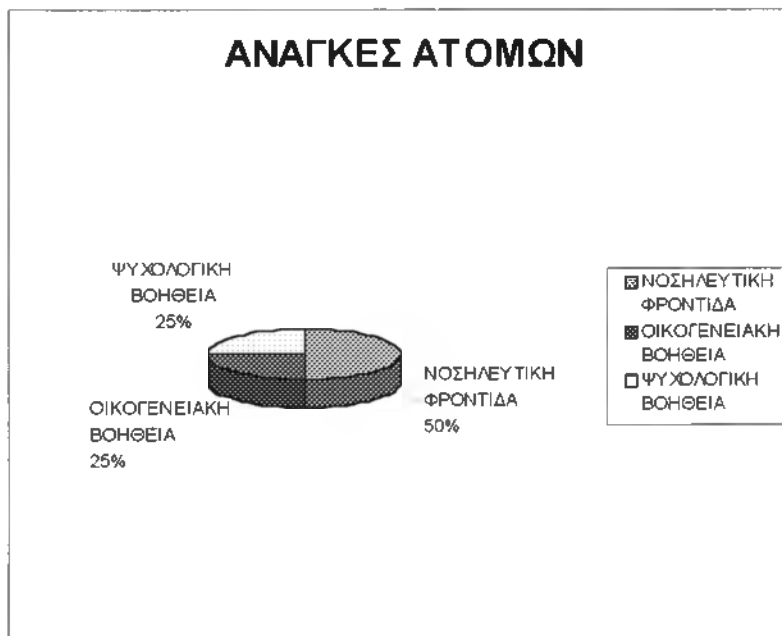
ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΟΣ ΦΟΡΕΑΣ					
ΟΓΑ	ΙΚΑ	ΤΕΒΕ	ΔΗΜΟΣΙΟ Υ	ΑΠΟΡΙΑ	
1	18	1	4	0	
11	11	0	1	1	
5	10	0	1	1	
4	20	0	0	6	
7	3	0	0	1	
6	8	0	0	0	
34	70	1	6	9	

Πηγή : ΔΕΑΔΑ

ΑΝΑΓΚΕΣ ΑΤΟΜΩΝ		
ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΗ ΦΡΟΝΤΙΔΑ	ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ	ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ
24	12	12
18	9	14
14	4	5
16	7	12
15	7	4
87	39	47

Πηγή : ΔΕΑΔΑ

ΒΑΣΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΗΛΙΚ.ΑΤΟΜΩΝ		
ΖΑΚΧΑΡΟ	ΥΠΕΡΤΑΣΗ	ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ
14	12	7
9	18	4
6	10	7
3	5	4
3	14	2
35	59	24

Πηγή : ΔΕΑΔΑ

Κεφάλαιο 4^ο: ΔΟΜΕΣ –ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΓΑΛΑΤΣΙΟΥ

4.1. ΓΕΝΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΓΑΛΑΤΣΙΟΥ

4.1.1 Χωροθέτηση Του Δήμου Γαλατσίου

Το Γαλάτσι εκτείνεται σε μια αρκετά μεγάλη περιοχή και συνορεύει με αρκετούς δήμους της ευρύτερης περιφέρειας. Βόρεια του δήμου βρίσκεται η συνοικία των Τουρκοβουνίων που συνορεύει με τον Δήμο της Ν.Ιωνίας και βορειοδυτικά τα όρια της συνοικίας Λαμπρινή με την Ριζούπολη. Νότια, συνορεύει με τον δήμο Κυψέλης. Νοτιοανατολικά του δήμου είναι το Πανόραμα, όπου βρίσκεται το Αττικό Άλσος, ένας ορεινός όγκος που συνορεύει με την Φιλοθέη. Δυτικά του δήμου βρίσκεται η περιοχή των Πατησίων (Ανω, Κάτω Πατησίων καθώς και του Αγ. Ελευθερίου). Τέλος ανατολικά βρίσκεται ο δήμος Ψυχικού .

Διοικητικά ο δήμος ανήκει στην Ανατολική Νομαρχία Αττικής, ενώ χωροταξικά ανήκει στην ενότητα του Λεκανοπεδίου Αττικής.

4.1.2. Ο Πληθυσμός Του Δήμου Γαλατσίου

Παρακάτω παραθέτουμε πίνακα, όπου φαίνεται ο πληθυσμός του Δήμου κατά φύλλο και ηλικία. Στο τέλος της Πτυχιακής Εργασίας παραθέτουμε τους πίνακες από την ΕΕΣΥ όπου αντλήσαμε τις παρούσες πληροφορίες.

4.1.2.1 Ο Πληθυσμός Κατά Φύλο Και Ηλικία

ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΔΗΜΟΥ ΓΑΛΑΤΣΙΟΥ ΚΑΤΑ ΦΥΛΟ ΚΑΙ ΗΛΙΚΙΑ

ΗΛΙΚΙΑ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΑΝΔΡΕΣ	ΣΥΝΟΛΑ
0-14	5896	6138	12034
15-24	4734	4288	9022
25-39	7352	6230	13582
40-54	5666	5634	11360
55-64	2909	2664	5573
65-79	2382	1941	4323
80+	768	628	1396
ΣΥΝΟΛΑ	29707	27523	57230

Πηγή: Απογραφή πληθυσμού / ΕΣΥΕ 1991

4.1.2.2 Η διάρθρωση της απασχόλησης των κατοίκων

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΝΕΡΓΟΣ ΚΑΙ ΜΗ ΕΝΕΡΓΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΓΑΛΑΤΣΙΟΥ

	ΟΙΚ.ΕΝΕΡΓΟΙ		ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΙ		ΑΝΕΡΓΟΙ		ΟΙΚ.ΜΗ ΕΝΕΡΓΟΙ	
	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ	ΑΝΤΡΕΣ
ΟΜΑΔΕΣ ΗΛΙΚΙΩΝ								
0-14	6	14	3	11	3	3	2280	2322
15-39	6065	7753	5188	7102	877	651	6020	2574
40-64	2209	6448	2095	6315	114	133	6366	1850
65 +	14	97	14	97	0	0	3136	2472
ΣΥΝΟΛΟ:	8294	14312	7300	13525	994	787	17802	9218

Πηγή : Απογραφή πληθυσμού / ΕΣΥΕ 1991

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΟΛΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΝΕΡΓΟΥ ΚΑΙ ΜΗ ΕΝΕΡΓΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ

ΟΜΑΔΕΣ ΗΛΙΚΙΩΝ	ΟΙΚ.ΕΝΕΡΓΟΙ	ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΙ	ΑΝΕΡΓΟΙ	ΟΙΚ.ΜΗ ΕΝΕΡΓΟΙ
0-14	20	14	6	4602
15-39	13818	12290	1528	8594
40-64	8657	8410	247	8216
65 +	111	111	0	5608
ΣΥΝΟΛΟ:	22606	20825	1781	27020

Πηγή : Απογραφή πληθυσμού / ΕΣΥΕ 1991

4.2 ΤΟ ΓΑΛΑΤΣΙ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΕΡΑΣΜΕΝΟ ΑΙΩΝΑ

“Εύμορφη Εκκλησιά”: “Θέσις αγροτική και ακατοίκητος”. Έτσι χαρακτηρίζεται το 1833 η περιοχή που βρίσκεται σήμερα ο Δήμος Γαλατσίου. Το 1833 ο Κόμης Αρμανσπεργκ, υπουργός Εξωτερικών του Όθωνα, υπογράφει το υπ’ αριθμόν 17/11/11 1833 διάταγμα “Περί Δήμων και Κοινοτήτων”. Εκεί καθορίζονται ο πληθυσμός της πόλης των Αθηνών (618.973 κάτοικοι) και τα χωριά και οι συνοικισμοί που υπάγονται σ’ αυτήν. Συνολικά αναφέρονται 24. Ένας από αυτούς ήταν η “Εύμορφη Εκκλησιά”, περιοχή, ονομασία της οποίας οφείλεται στην “Εύμορφη Εκκλησιά” (Ομορφοκκλησιά) που χτίστηκε το τρίτο τέταρτο περίπου του 12ου αιώνα και είναι αφιερωμένη στον Άγιο Γεώργιο.

Σε αντίθεση με την “Εύμορφη Εκκλησιά” που βρίσκεται στους πρόποδες των Τουρκοβουνίων, στις γειτονικές περιοχές, όπως η Γυψέλη (Κυψέλη) και τα Πατήσια βρίσκονται “αγροικίες κατοικούμενες”. Όμως, το έδαφος και το κλίμα της περιοχής προσφέρεται για βοσκή. Έτσι το 1850 αρχίζουν να καταφθάνουν οι πρώτοι επισκέπτες. Είναι βοσκοί από τη Στερεά η Ελλάδα και κυρίως από την επαρχία Δωρίδας που φτιάχνουν προσωρινές κατοικίες για να ξεκαλοκαιριάσουν τα κοπάδια τους. Λίγα χρόνια αργότερα η ανάπτυξη της Αθήνας επιβάλλει τη δημιουργία νέων κατοικιών και κατά συνέπεια την παραγωγή πρώτων υλών για την κατασκευή τους. Έτσι δημιουργούνται τα πρώτα ασβεστοκάμινα.

Στις αρχές του αιώνα, η περιοχή είναι ακόμα ακατοίκητη. Τα Τουρκοβούνια παραμένουν σχεδόν απάτητα. Το 1903 στρατιωτικός χάρτης της σχολής Ευελπίδων δείχνει ότι η “Εύμορφη Εκκλησιά” είναι ακατοίκητη. Οι πρώτοι μόνιμοι κάτοικοι καταφθάνουν γύρω στα 1910 και έρχονται κυρίως ως εργατικό δυναμικό για τη λειτουργία των Καμινιών. Τα πρώτα σπίτια χτίζονται κοντά στην σημερινή περιοχή “Λιναρά”. Η περιοχή αρχίζει ν’ αναπτύσσεται με πιο γρήγορους ρυθμούς. Δεν έχει μπει ακόμα στο σχέδιο και αυτό διευκολύνει αρκετούς να χτίσουν αυθαίρετα. Το 1925 οι κάτοικοι φτάνουν περίπου τους 1000 και γίνονται οι πρώτες προσπάθειες να δημιουργηθεί Κοινότητα και ν’ αποσχισθεί από τον Δήμο Αθηναίων. Το 1927 δημοσιεύεται διάταγμα με το σκοπό αυτό, αλλά ανακαλείται 2 μήνες αργότερα, αφού οι περισσότεροι κάτοικοι δεν είναι Δημότες Αθηναίων.

Μέχρι το 1925 περίπου, η περιοχή αποτελεί τόπο εξοχής για πολλούς Αθηναίους. Ήδη από τα τέλη του περασμένου αιώνα το παλάτι διοργάνωνε κυνήγι αλεπούς στα Τουρκοβούνια, όπως έγραφαν και εφημερίδες της εποχής, όπου έπαιρναν μέρος έφιππες κυρίες. Όταν μάλιστα το Πάσχα συνέπιπτε με τη γιορτή του Αγ. Γεωργίου (Ομορφοκκλησιά) τότε γινόταν τριήμερο γλέντι, όπου οι βοσκοί πρόσφεραν δωρεάν κρέας και γάλα στους εκδρομείς. Την ίδια εποχή περίπου (το πρώτο τέταρτο του αιώνα) χτίζεται απέναντι από το ναό της Αγ. Γλυκερίας το ξενοδοχείο "Δροσιά" ιδιοκτησίας Λιασκοβίτη. Το ξενοδοχείο φιλοξενεί κατά καιρούς μεγάλα ονόματα πολιτικής, οικονομικής και καλλιτεχνικής ζωής το τόπου. Λέγεται μάλιστα ότι σ' αυτό κρύφτηκε ο Νικόλαος Πλαστήρας από τον ιδιοκτήτη του ξενοδοχείου που ήταν συγχωριανός του, όταν τον κυνηγούσαν πράκτορες των Μεγάλων Δυνάμεων για να ανακαλέσει την καταδικαστική απόφαση "Δίκης των Εξ". Αργότερα δημιουργείται δίπλα στο ξενοδοχείο και το νυχτερινό κέντρο "Δροσιά" γνωστό ως "Μοστρού", λειτουργεί πολλά χρόνια και αφήνει εποχή στη νυχτερινή ζωή της Αθήνας για τους χορούς και τα ονόματα που φιλοξενεί.

Η πόλη αρχίζει ν' αναπτύσσεται με γρηγορότερους ρυθμούς. Δεν κατοικείται πια μόνο από Ναξιώτες και Στερεοελλαδίτες αλλά αρχίζουν να καταφθάνουν κάτοικοι όλα τα μέρη της Ελλάδας. Στα "Ναξιώτικα" ευωδιάζει ο τόπος από περιβόλια και λουλούδια. Έχουν δημιουργηθεί τα πρώτα καταστήματα που εξυπηρετούν τους κατοίκους. Το 1932 μάλιστα νιώθουν την ανάγκη να δημιουργήσουν τον πρώτο σύλλογο. Ονομάζεται "Αναγέννηση". Ξεκινά ως αθλητικό σωματείο με μια ομάδα ποδοσφαίρου αλλά δίνει την ευκαιρία να συναντιούνται νέοι και μη της εποχής. Ως ιδρυτικά μέλη αναφέρονται οι Κεφαλληνός, Ανδρεόλας, Καφρίτσας, Πρωτονοτάριος, Σιαμαντάς, Ασφής, Γεωργαντής, Φακίνος. Το 1951 μετονομάζεται σε "Αθλητική Ένωση Γαλατσίου".

Το 1935 το Γαλάτσι αποκτά λεωφορειακή γραμμή. Τα παμπάλαια αυτοκίνητα που μπαίνουν για να εξυπηρετήσουν τους κατοίκους ανεβοκατεβαίνουν με λιγοστούς επιβάτες. Το τέρμα της διαδρομής ήταν ακόμα στο "Λιναρά". Δύο χρόνια αργότερα οι αυξανόμενες ανάγκες επιβάλλουν να φτάσει μέχρι το σημερινό Παλαιό Τέρμα.

Στο Αλβανικό Έπος πολλοί Γαλατσιώτες δίνουν το παρόν. Ακολουθεί η Κατοχή. Πολλοί Γαλατσιώτες θυμούνται ακόμα την πείνα. Το συσσίτιο

ελάχιστο και η δουλειά στα Καμίνια πολύ βαριά. Τα πεύκα των Τουρκοβουνίων γίνονται καυσόξυλα για να ζεσταθούν όχι μόνο Γαλασιώτες αλλά και πολλοί Αθηναίοι.

Παρ' όλες όμως τις δυσκολίες δεν διστάζουν να πάρουν μέρος στον αγώνα κατά των κατακτητών . Πάρα πολλοί παίρνουν μέρος στην Αντίσταση ενώ το βουνό φιλοξενεί κατά καιρούς πολλά μέλη Αντιστασιακών οργανώσεων και κρατά καλά κρυμμένα τα μυστικά τους από τους Γερμανούς.

Μεταπολεμικά το Γαλάτσι διευρύνεται ακόμα περισσότερο. Η εσωτερική μετανάστευση φέρνει όλο και περισσότερους καινούριους κατοίκους στην περιοχή που αναπτύσσεται με ραγδαίους ρυθμούς. Το 1952 γίνεται δεύτερη απόπειρα να γίνει Κοινότητα. Η απόφαση παίρνεται τελικά το 1954. Το Γαλάτσι έχει 9.000 κατοίκους (!) Μέσα σε 9 χρόνια φτάνει τους 14.000 (!) και το 1963 γίνεται Δήμος.

4.2.1 Ετυμολογία Του Ονόματος «Γαλάτσι»

Δεν υπάρχει σαφής προέλευση του ονόματος της πόλης. Μέχρι σήμερα έχουν διατυπωθεί διάφορες εκδοχές, κι όμως καμιά δεν είναι απολύτως επιβεβαιωμένη. Ο κ. Ε. Πέχας αναφέρει μερικές από αυτές πιο πιθανές και λέει ότι ο Καμπούρογλου στην "Ιστορία των Αθηνών", που γράφτηκε το 1870 αναφέρει την περιοχή με το όνομα Γαλάτσι. Άρα το όνομα πρέπει να δόθηκε γύρω στα 1860. Μια εκδοχή είναι η εξής: το 1851 κάποιος Συμεών Γαλάκης, Δραγόμπασης των "Εξω Αμπελιών" που περίπου βρισκόταν στο Γαλάτσι, "φαίνεται ν' αγοράζει" με συμβολαιογραφική πράξη στρέμματα γύρω από την Αγ. Γλυκερία.

Σύμφωνα με την ιδιωτική προφορά των Αθηναίων, που πρόφεραν το τ, τσ (κατά το Καρύτη - Καρύτση, Χαλκούτι - Χαλκούτσι) είναι λογικοφανής η εκδοχή το - κ - του ονόματός του να έγινε - τσ - και το Γαλάκης να έγινε Γαλάτσης – Γαλάτσι. Εκείνο που είναι σίγουρο είναι ότι ο Συμεών Γαλάκης έδωσε το όνομά του στην οδό Γαλακηδών. Ο ίδιος όμως ο κ. Πέχας αντικρούει την εκδοχή αυτή λέγοντας ότι δεν είναι δυνατόν τα 25 στρέμματα να έδωσαν το όνομα σε μια πόλη από την οποία πέρασαν πολύ μεγαλύτεροι τσιφλικάδες όπως ο Βέικος, ο Τσάκωνας και ο Καραγιάννης. Πιο πιθανό συνεχίζει, φαίνεται αυτό που αναφέρει ο Θεόδωρος Γκούντερα, φιλόλογος,

που γράφει ότι τσοπάνηδες της περιοχής γύριζαν και φώναζαν: “Γάλα - γάλα - φρέσκο γαλατάκι”. Αρκετοί επίσης ισχυρίζονται, ότι το Γαλάτσι πήρε το όνομά του από δύο πόλεις αρκετά μακρινές: από το Γαλάτσι της Ρουμανίας ή από το Γαλάτσι της Μ. Ασίας.

4.2.1.1 Το Όνομα «Λαμπρινή»

Αν για την προέλευση του ονόματος “Γαλάτσι” οι εκδοχές είναι πολλές και αμφισβητήσιμες, για την προέλευση του ονόματος “Λαμπρινή” οι φήμες που έχουν ακουστεί κατά καιρούς είναι πολλές και έχουν πάρει το χαρακτήρα μύθου. Οι πιο σημαντικές και πολυακουσμένες είναι δύο. Η μία είναι ότι το όνομα Λαμπρινή προέρχεται από τον Λάμπρο Βεΐκο, αγωνιστή της Επανάστασης του 1821 (αν και αυτό επίσης αμφισβητείται από πολλούς), ο οποίος υπήρξε και ιδιοκτήτης μιας τεράστιας έκτασης – που περιελάμβανε και τη σημερινή Λαμπρινή - και ξεκινούσε από την Καλογρέζα και έφτανε ως τα Πατήσια. Μια δεύτερη εκδοχή είναι ότι προέρχεται από κάποια ψυχοκόρη του φεουδάρχη με το όνομα Λαμπρινή, στην οποία ο Βεΐκος “αφιέρωσε” την περιοχή.

4.2.1.2 Τα Τουρκοβούνια

Τα Τουρκοβούνια δεν μπορούν να μην αποτελέσουν ξεχωριστό κεφάλαιο σ’ αυτήν την απόπειρα σύντομης καταγραφής της ιστορίας του Γαλασιού, αφού αποτελούν αναπόσπαστο κομμάτι της πορείας της πόλης και φυσικό όριο της. Φαίνεται ότι ο πρώτος που κάνει λόγο στα γραπτά του για το βουνό είναι ο Πausanίας στα “Αττικά” του. Τον ονομάζει “Αγχεσμό”. Λέει μάλιστα ότι στην κορυφή του βρίσκεται ξόανο του θεού Δία: “Διός άγαλμα Αγχεσμίου” καιρικού θεού, δηλαδή του θεού που ρύθμιζε τις καιρικές συνθήκες. Σύμφωνα με τον μύθο, από εκεί ο πατέρας των θεών έριχνε τις αστραπές και τις βροντές.

Η λέξη “Αγχεσμός” πιθανότατα προέρχεται από τη λέξη “άγχη” που θα πει πλησίον και “εσμός” που σημαίνει αυτός που εξορμά δυνατά. Ο Pausanίας αναφέρει επίσης, ότι πριν ακόμα από την εποχή του Σόλωνα, το βουνό έκρυβε πολλούς κινδύνους: ανέμους, κεραυνούς, αγρίμια αλλά και ληστές που κρύβονταν στις σπηλιές του και κατέβαιναν και λήστευαν το

“άστου”. Μύθος αναφέρει, ότι η θεά Αθηνά μετά τη νίκη της κατά τον Ποσειδώνα για το ποιός θα γίνει θεός προστάτης της πόλης του Κέκροπα, πέρασε τον Αγχεσμό προκειμένου να μεταφέρει από την Πεντέλη βράχους για να οχυρώσει τη πόλη. Το όνομα Αγχεσμός διατηρήθηκε μέχρι τον 3ο – 5ο μ.Χ. αιώνα. Από εκεί και πέρα μετονομάζεται σε “Λυκοβούνια”. Για το νέο όνομα υπάρχουν διάφορες εκδοχές. Μία από αυτές αναφέρει ότι ονομάστηκε έτσι εξαιτίας των λύκων που ζούσαν στο δάσος του βουνού, άλλη βασίζεται σ’ ένα μύθο από τον “Λύκο”, έναν από τους 3 γιους του Ερεχθέα, βασιλιά της Αττικής, στον οποίο άφησε κληρονομιά τα βουνά και μια τρίτη εξαιτίας του φωτός που έλουζε τα βουνά (Λύκος = φως). Το 15ο αιώνα μ.Χ. τα “Λυκοβούνια” παίρνουν το σημερινό τους όνομα “Τουρκοβούνια”, γιατί οι Τούρκοι το 1456 οχυρώθηκαν εκεί για ενάμισο χρόνο.

Ο Νίκος Καρόρης, αγωνιστής της Επανάστασης του 1821, αναφέρει στα Απομνημονεύματα του τις κινήσεις των Τούρκων μπροστά, πίσω και πάνω στο βουνό, στη διάρκεια της μάχης της Αθήνας. Μάλιστα, πιο πριν, τον 16ο αιώνα ο Βοεβόδας των Αθηνών καλεί τον Σουλτάνο και οργανώνει θερινό κυνήγι στα Τουρκοβούνια. Το 1932 ο αρχαιολόγος Μπερντ ανακαλύπτει στο βορειότερο άκρο του βουνού ίχνη αρχαίου βωμού που- όμως -δεν έχει καμία επιγραφή που να εξηγεί την προέλευσή του. Ο Διονύσιος Σουρμελής στην “Ιστορία των Αθηνών” αναφέρει ότι στο βουνό βρισκόταν το “Άσος των Ευμενίδων”. Σ’ αυτό οδηγήθηκε ο Οιδίποδας από την κόρη του Αντιγόνη για να ξεπλυθεί από τα αμαρτήματα της οικογένειας των Λαβδακιδών και να δικαστεί. Σύμφωνα με την ίδια εκδοχή, αφού δικάστηκε, εξαφανίστηκε από μία σπηλιά που βρισκόταν στα νοτιοανατολικό του βουνού. Μέχρι τις αρχές του αιώνα μας, στα Τουρκοβούνια εκπαιδεύονταν το Ιππικό, μέχρι το 1943 η Σχολή Ευελπίδων ενώ μέχρι το 1946 έκανε ασκήσεις σκοποβολής η Αστυνομία.

Μέχρι το 1941 τα Τουρκοβούνια διατηρούν τη πυκνή τους βλάστηση. Η Κατοχή και οι ανάγκες των Αθηναίων για καύσιμα οδήγησαν το μεγαλύτερο μέρος του δασούς σε καταστροφή. Το βουνό και στη διάρκεια του πολέμου παραμένει δύσβατο. Λίγοι τολμηροί καταφέρνουν να το πατήσουν . Η ανάπτυξη της περιοχής και η δημιουργία αρχικά, οργανωμένου οικισμού, έπειτα Κοινότητας, και στο τέλος Δήμου, δεν αφήνουν αλώβητα τα Τουρκοβούνια.

Η κατασκευή των λατομείων αλλά και τα σπίτια που αρχίζουν να χτίζονται στους πρόποδες τους και φτάνουν σήμερα σχεδόν μέχρι την κορυφή τους, αλλοίωσαν την μορφή τους. Το 1961 η πρώτη διάνοιξη της Λεωφόρου Βεϊκου μέχρι το σημερινό Νέο Τέρμα, συμπαρασύρει μέρος των Τουρκοβουνίων, ενώ η μορφή τους αλλάζει ακόμα περισσότερο αρκετά χρόνια αργότερα με την πλήρη διάνοιξη της και τη σύνδεση του Γαλατσίου με τα βόρεια προάστια.

- α) Γραφείο Βεβαίωσης και Είσπραξης Εσόδων
- β) Γραφείο Δημοτικής Περιουσίας και Κτηματολογίου
- γ) Γραφείο Αδειών Καταστημάτων Υγειονομικού Ενδιαφέροντος & Περιπτέρων

ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ

- α) Γραφείο Προϋπολογισμού και Απολογισμού
- β) Γραφείο Εκκαθάρισης και Εντολής Δαπανών

ΤΜΗΜΑ ΜΙΣΘΟΔΟΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

- α) Γραφείο Μισθοδοσίας
- β) Γραφείο Ασφάλισης Προσωπικού

ΤΜΗΜΑ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ

Δ΄ Δ/ΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΜΕΛΕΤΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ

- α) Γραφείο Προγραμματισμού Και Μελετών Έργων
- β) Γραφείο Εκτέλεσης Και Παραλαβής Έργων
- γ) Γραφείο Συντήρησης Και Επισκευής Έργων Και Λοιπών Εγκαταστάσεων (πχ Σχολικών Δημοτικών κλπ)
- δ) Γραφείο Ανάπτυξης και Συντήρησης Πρασίνου

ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΕΟΔΟΜΙΑΣ

- α) Γραφείο Σχεδίων
- β) Γραφείο Εφαρμογών
- γ) Γραφείο Αποτυπώσεων

ΤΜΗΜΑ ΥΔΡΕΥΣΗΣ – ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΔΑΠΑΝΩΝ ΕΡΓΟΥ

- α) Γραφείο Ύδρευσης
- β) Γραφείο Αποχέτευσης Και Χρέωσης Δαπανών Αγωγών αποχέτευσης
- γ) Γραφείο Χρέωσης Δαπανών Κατασκευής Κρασπεδορείθρων και Πεζοδρομίων

ΤΜΗΜΑ ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΙΚΟΥ ΚΑΙ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ

- α) Γραφείο Κίνησης-Επισκευής και Συντήρησης Υλικού
- β) Γραφείο Καθαριότητας Και Ηλεκτροφωτισμού
- γ) Γραφείο Παιδικών Χαρών Και Αθλητικών Κέντρων

Ε΄ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ (αυτοτελής)

- α) Γραφείο Περιβάλλοντος

- β) Γραφείο Χρήσεων Γης
 γ) Γραφείο Κυκλοφορίας και Στάθμευσης
ΣΤ'. ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ (αυτοτελής)
 α) Γραφείο Προγραμμάτων
 β) Γραφείο Εφαρμογών
Ζ'. ΕΙΔΙΚΗ ΤΑΜΕΙΑΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ (αυτοτελής)
 α) Γραφείο Εσόδων
 β) Γραφείο Διοικητικής Εκτέλεσης
 γ) Γραφείο Εξόδων
Η'. ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ

5.2. ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ

Το προσωπικό του Δήμου Γαλατσίου παρουσιάζεται στους παρακάτω δύο πίνακες. Ο πρώτος πίνακας αφορά την κατανομή του προσωπικού στις διάφορες Υπηρεσίες-Γραφεία του Δήμου, ενώ ο δεύτερος δείχνει το επίπεδο μόρφωσης των εργαζομένων του δήμου σύμφωνα με την βασική, δευτεροβάθμια και τριτοβάθμια εκπαίδευση.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΔΗΜΟΥ ΓΑΛΑΤΣΙΟΥ

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ	ΜΟΝΙΜΟΙ	ΑΟΡΙΣΤΟΥ	ΣΥΝΟΛΑ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΙ	47	0	47
ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ / ΤΕΧΝΟΛΟΓΟΙ	10	7	17
ΕΡΓΟΔΗΓΟΙ	3	0	3
ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΟΙ	3	0	3
ΤΕΧΝΙΤΕΣ ΑΥΤ/ΤΩΝ	1	0	1
ΟΔΗΓΟΙ	23	3	26
ΤΕΧΝΙΤΕΣ ΕΡΓΩΝ	18	11	29
ΚΗΠΟΥΡΟΙ	24	0	24
ΚΛΗΤΗΡΕΣ	2	0	2
ΕΡΓΑΤΕΣ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΑΣ	70	9	79
ΚΑΘΑΡΙΣΤΡΙΕΣ	7	3	10
ΦΥΛΑΚΕΣ	16	1	17
ΕΡΓΑΤΕΣ ΕΡΓΩΝ	4	8	12
ΜΗΧΑΝΟΤΕΧΝΙΤΕΣ	0	1	1
ΣΥΝΟΛΑ	228	43	271

Πηγή : Δήμος Γαλατσίου / Τμήμα Προσωπικού

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΠΙΠΕΔΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ	ΜΟΝΙΜΟΙ	ΑΟΡΙΣΤΟΥ	ΣΥΝΟΛΑ
ΠΕ	16	6	22
ΤΕ	6	1	7
ΔΕ	100	15	115
ΥΕ	106	21	127
ΣΥΝΟΛΑ	228	43	271

Πηγή : Δήμος Γαλατσίου / Τμήμα Προσωπικού

- Όπως φαίνεται από τους παραπάνω πίνακες, τα άτομα που στελεχώνουν το Δήμο Γαλατσίου και έχουν πανεπιστημιακή εκπαίδευση είναι μόλις 16 μόνιμοι και 6 αορίστου χρόνου. Μικρότερος εμφανίζεται ο αριθμός των απασχολούμενων με τεχνολογική εκπαίδευση (6 μόνιμοι -1 αορίστου χρόνου) ενώ η πλειοψηφία των εργαζομένων έχει μόλις υποχρεωτική εκπαίδευση.
- Το 24,4% του συνόλου των εργαζομένων απασχολείται σε έργα υποδομής και συντήρησης ενώ μόλις το 17,3% καλείται να καλύψει όλες τις διοικητικές και οργανωτικές ανάγκες του δήμου.

5.3 ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΔΗΜΟΥ ΓΑΛΑΤΣΙΟΥ

Τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου που υπάγονται στο δήμο Γαλατσίου παρουσιάζονται παρακάτω.

5.3.1 Πνευματικό Κέντρο Γαλατσίου

Ιδρύεται σύμφωνα με το ΦΕΚ 104/1977 τεύχος Α΄ και σκοπός του είναι η εν γένει δημιουργία και ανάπτυξη της πνευματικής και εκπαιδευτικής δραστηριότητας, για την ίδρυση και λειτουργία θεάτρων, πινακοθήκης, μουσείου λαϊκής τέχνης, δημιουργία δανειστικής βιβλιοθήκης, λαϊκών μουσικοχορευτικών συγκροτημάτων, ίδρυση και λειτουργία κινηματογράφου, οργάνωση και πραγματοποίηση διαλέξεων.

Σήμερα το πνευματικό κέντρο απαρτίζεται από 4 στέκια νεολαίας και οι δραστηριότητες που αναπτύσσονται είναι ο χορός, η μουσική, η ζωγραφική, το θεατρικό παιχνίδι, η φωτογραφία, ενώ γίνονται ενημερώσεις νέων σε θέματα εργασίας, επιμόρφωσης, περιβαλλοντικά και ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων.

Οι πόροι του προέρχονται από επιχορήγηση του δήμου, από συνδρομές, δωρεές, εισφορές των μελών του, από εισπράξεις του αντιτίμου των παρεχομένων υπηρεσιών του.

Το ΔΣ του πνευματικού κέντρου αποτελείται από 12 άτομα με πρόεδρο το Δήμαρχο και λοιπά μέλη τρεις Δημοτικούς Συμβούλους και οχτώ δημότες που έχουν ορισθεί από το Δημοτικό Συμβούλιο.

5.3.2 Αθλητικό Κέντρο Δήμου Γαλασίου

Το αθλητικό κέντρο Δήμου Γαλασίου ιδρύθηκε το 1984 αλλά άρχισε να λειτουργεί από το 1986. Η έκτασή του είναι 230 στρέμματα. Σ' αυτό υπάρχουν τρία γήπεδα μπάσκετ, ένα μεγάλο γήπεδο ποδοσφαίρου και ένα μικρό, δύο γήπεδα βόλει, ένα γήπεδο τένις, ένα κλειστό χώρο για πινγκ-πονγκ και τα τελευταία τρία χρόνια κατασκευάστηκε και λειτουργεί ανοιχτό κολυμβητήριο.

Σκοπός του είναι η ψυχαγωγία, η άθληση και η ανάπτυξη του πνεύματος του αθλητικού ιδεώδες στους κατοίκους του δήμου αλλά και της ευρύτερης περιοχής.

Το ΔΣ του αθλητικού κέντρου αποτελείται από 7 άτομα με πρόεδρο ένα Δημοτικό Σύμβουλο και λοιπά μέλη τρεις Δημοτικούς Συμβούλους, ένα δημότη και δύο προέδρους αθλητικών σωματείων της περιοχής.

Οι πόροι του προέρχονται από επιχορήγηση του δήμου, από επιδοτήσεις της πολιτείας, από κληρονομίες και ενοικιάσεις χώρων, από συνδρομές των μελών του καθώς κι από τις εισπράξεις των παρεχομένων υπηρεσιών του.

5.3.3 Βρεφονηπιακοί Σταθμοί

Το 1987 ιδρύεται ο πρώτος δημοτικός βρεφονηπιακός σταθμός στο Γαλάτσι. Σκοπός του είναι η εξυπηρέτηση των εργαζομένων από μέρος του δήμου μιας κι από την πλευρά του κράτους δεν μπορούν να ικανοποιηθούν οι

υπάρχουσες ανάγκες.

Οι πόροι του σταθμού προέρχονται από ετήσια επιχορήγηση του δήμου. Από επιχορήγηση και κάθε άλλη παροχή του κράτους, από κάθε είδους συνδρομές, εισφορές, δωρεές κ.λ.π., από εισπράξεις του αντίτιμου των παρεχόμενων υπηρεσιών του νομικού προσώπου.

Το ΔΣ του σταθμού αποτελείται από πέντε άτομα με πρόεδρο τον Αντιδήμαρχο και λοιπά μέλη δύο δημοτικούς συμβούλους, ένα δημότη που επιλέγεται ανάμεσα σε άτομα που απασχολούνται με κοινωνικά ή πολιτιστικά επαγγέλματα κι έναν κηδεμόνα των βρεφών του νομικού αυτού προσώπου.

Σήμερα στο Γαλάτσι υπάρχουν και λειτουργούν έξι παιδικοί σταθμοί οι οποίοι πλέον, με τον πρόσφατο νόμο “Πολιτεία”, ανήκουν στη δικαιοδοσία του δήμου και του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

5.4 ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΓΑΛΑΤΣΙΟΥ

➤ ΚΑΠΗ Δήμου Γαλατσίου

Στην περιοχή του Γαλατσίου λειτουργούν τρία Κέντρα Ανοιχτής Προστασίας Ηλικιωμένων.

➤ Σύλλογος “Ζωή και Δημιουργία Γαλατσίου”

Ο σύλλογος “Ζωή και Δημιουργία” είναι ένα κέντρο απασχόλησης και κοινωνικοποίησης ατόμων με ειδικές ανάγκες (ΑΜΕΑ).

Κεφάλαιο 6° : ΔΟΜΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΥ ΓΑΛΑΤΣΙΟΥ

6.1 ΓΕΝΙΚΑ

Οι δομές Κοινωνικής Πολιτικής στο Δήμου Γαλατσίου δεν παρουσιάζουν ιδιαίτερη ανάπτυξη, μια που η άσκηση Κοινωνικής Πολιτικής εντοπίζεται σε περιορισμένο βαθμό. Την κύρια ευθύνη για την χάραξη στόχων ΚΠ την έχει το Γραφείο Κοινωνικής Μέριμνας , που όμως δεν απαρτίζεται από εξειδικευμένο Προσωπικό, με αποτέλεσμα η λειτουργία του να περιορίζεται στη λύση ζητημάτων που αφορούν περισσότερο την διοικητική υποστήριξη μιας οποιασδήποτε υπηρεσίας, παρά την οργανωμένη μορφή μιας υπηρεσίας που κύρια αρμοδιότητά της έχει την χάραξη, εκπόνηση και εφαρμογή προγραμμάτων Κοινωνικής Πολιτικής. Ως εκ τούτου οι μόνες δομές ΚΠ του δήμου εμφανίζονται να είναι η λειτουργία των τριών ΚΑΠΗ, καθώς και ο Σύλλογος “Ζωή και Δημιουργία”, που απευθύνεται σε Άτομα με Ειδικές Ανάγκες. Παρακάτω θα παραθέσουμε στοιχεία για την Λειτουργία, τις αρμοδιότητες και την παροχή υπηρεσιών που προσφέρουν οι εν λόγω φορείς.

6.2 Α΄, Β΄, Γ΄ ΚΑΠΗ ΓΑΛΑΤΣΙΟΥ

Ο Δήμος Γαλατσίου έχει τρία Κέντρα Ανοικτής Προστασίας ηλικιωμένων. Στις παρακάτω παραγράφους αναφέρονται στα ιδιαίτερα προγράμματα που λειτουργούν στο κάθε ΚΑΠΗ, στην οργάνωση και τους οικονομικούς πόρους των Κέντρων.

6.2.1 Πράξη Σύστασης Α΄ ΚΑΠΗ

Σύμφωνα με την υπ΄ αριθμόν 15988 Υπουργική Απόφαση που δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 411/1987 Τεύχος Β΄, ο Νομάρχης Αθηνών έχοντας υπόψη :

1. Τις διατάξεις του άρθρου 175 του Π.Δ. 76/1985 “Κωδικοποίηση και

Κοινοτικός Κώδικας”, των ισχυουσών διατάξεων του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα, όπως τροποιήθηκαν και συμπληρώθηκαν.

2. Τις διατάξεις του Αριθ. 331/1983 Π.Δ. “Περί Μεταβιβάσεως Αρμοδιοτήτων από τον Υπουργό Εσωτερικών στους Νομάρχες”.

3. Την Αριθ. Γ3/736/20-3-1984 απόφαση του Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας “Περί Εγκρίσεως Εφαρμογής Προγράμματος Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων στο Δήμο Γαλατσίου Νομού Αττικής”.

4. Τις Αριθ. 113/13-4-1987 και 174/27-5-1987 αποφάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου του Γαλατσίου, αποφασίζει:

Τη σύσταση Νομικού Προσώπου με την επωνυμία “Κέντρο Ανοικτής Προστασίας Ηλικιωμένων Δήμου Γαλατσίου” στο Δήμο Γαλατσίου του Ν. Αττικής.

6.2.2 Σκοπός Των Α΄, Β΄, Γ΄, ΚΑΠΗ

Σκοπός των Α΄, Β΄, Γ΄, ΚΑΠΗ, που συνιστάται σε εφαρμογή προγράμματος εξωιδρυματικής προστασίας υπερηλίκων, είναι η παροχή ιατροκοινωνικής προστασίας στα ηλικιωμένα άτομα του δήμου Γαλατσίου, ώστε αυτά να παραμείνουν στην οικογένεια και στην κοινότητα. Πιο συγκεκριμένα:

- Η πρόληψη βιολογικών, ψυχολογικών και κοινωνικών προβλημάτων των ηλικιωμένων ώστε να παραμείνουν αυτόνομα, ισότιμα και ενεργά μέλη του κοινωνικού συνόλου.
- Η διαφώτιση και συνεργασία του ευρύτερου κοινού και των ειδικών φορέων σχετικά με τα προβλήματα και τις ανάγκες των ηλικιωμένων
- Η έρευνα σχετικών θεμάτων με τους ηλικιωμένους.

6.2.3 Γεωγραφική Θέση Και Κτιριακή Κατανομή Των ΚΑΠΗ

6.2.3.1 Το Α΄ ΚΑΠΗ

Το Α΄ ΚΑΠΗ στεγάζεται σε ένα κτίριο 210τμ στο κέντρο της πόλης. Το κτίριο είναι ιδιοκτησία του δήμου και το έχει παραχωρήσει για τις στεγαστικές ανάγκες του Κέντρου. Εξυπηρετεί τους ηλικιωμένους του κέντρου του Γαλατσίου. Βρίσκεται κοντά σε σταθμό λεωφορείων, και έτσι διευκολύνεται η πρόσβαση των ηλικιωμένων.

Το κτίριο αποτελείται από το ισόγειο και τον ημιώροφο. Στο ισόγειο βρίσκεται το κυλικείο , τα γραφεία των κοινωνικών λειτουργών και του υπαλλήλου Γραμματειακής Υποστήριξης, καθώς και ένας αρκετά μεγάλος χώρος όπου χρησιμοποιείται για την απασχόληση των ηλικιωμένων σε ασχολίες , όπως χειροτεχνία και άλλες παρεμφερείς δραστηριότητες. Στον ημιώροφο είναι το ιατρείο που υποδέχεται ο γιατρός τους ηλικιωμένους καθώς επίσης και το φυσιοθεραπευτήριο.

6.2.3.2 Το Β΄ ΚΑΠΗ

Το Β΄ ΚΑΠΗ στεγάζεται σε ένα χώρο 165τμ στην ανατολική πλευρά του δήμου. Οι χώροι του είναι ένα δωμάτιο το οποίο έχει μετατραπεί σε κυλικείο ένα γραφείο για τις Κοινωνικές λειτουργούς και ένα ακόμα για να εξετάζει ο Γιατρός τους ηλικιωμένους που τον επισκέπτονται. Μία αίθουσα όχι ιδιαίτερα ευρύχωρη καλύπτει τις ανάγκες για εκδηλώσεις και τις λοιπές δραστηριότητες των ηλικιωμένων.

6.2.3.3 Το Γ΄ ΚΑΠΗ

Το Γ΄ ΚΑΠΗ βρίσκεται κοντά στη λεωφόρο της Αγ. Γλυκερίας, κοντά του υπάρχει στάση λεωφορείου και έτσι διευκολύνεται η πρόσβαση των μελών σ΄ αυτό.

Στεγάζεται σε ένα χώρο 130 τμ ιδιοκτησία του δήμου , ο οποίος αποτελείται από το γραφείο του γιατρού που εξετάζει τα μέλη, μία αίθουσα αναψυχής , όπου συναντώνται τα μέλη και πραγματοποιούν τις διάφορες δραστηριότητες και ένα γραφείο για τις κοινωνικές λειτουργούς.

6.2.4 Οι Υπηρεσίες Που Παρέχονται Από Τα ΚΑΠΗ

Οι υπηρεσίες που παρέχονται από τα ΚΑΠΗ είναι οι εξής:

- Κοινωνική Εργασία
- Φυσικοθεραπεία
- Έργοθεραπεία
- Βοήθεια Στο Σπίτι για τα άτομα που ζουν μόνο τους ή για αυτούς που έχουν ιδιαίτερες ανάγκες εξυπηρέτησεως μέσα κι έξω απ' το σπίτι (πχ ελαφρύ μαγείρεμα, μικροθελήματα κλπ)

- Φροντίδα και οδηγίες για ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη
- Οργανωμένη Ψυχαγωγία (εκδρομές με πούλμαν κα) και επιμόρφωση (διαλέξεις, μελέτη θεμάτων, εργασία με ομάδες κλπ)
- Συμμετοχή στις θερινές κατασκηνώσεις
- Εντευκτήριο στο οποίο λειτουργεί καντίνα που προσφέρει ρόφημα, αναψυκτικά, κ.λ.π. και βρίσκουν συντροφιά και απασχόληση τα μέλη του.

6.2.5 Τα Μέλη Των ΚΑΠΗ

6.2.5.1 Κριτήρια- Προϋποθέσεις Εγγραφής

Τρία είναι τα κριτήρια εγγραφής για να γίνει κάποιος μέλος των ΚΑΠΗ:

1. Να είναι πάνω από 60 ετών.
2. Να είναι κάτοικος της περιοχής του Γαλασιού.
3. Η καταβολή του ποσού των 1000 δρχ. προκειμένου να εγγραφεί.

Για την εγγραφή σε ένα από τα ΚΑΠΗ του δήμου χρειάζεται η φωτοτυπία της ταυτότητας του ατόμου που ενδιαφέρεται να γίνει μέλος, δύο φωτογραφίες του, και ένας λογαριασμός (πχ ΔΕΗ ΟΤΕ, ΕΥΔΑΠ) στο όνομα του , για να αποδεικνύει πως είναι κάτοικος της περιοχής. Η μία από τις δύο φωτογραφίες μπαίνει στην κάρτα μέλους που δίνεται σε κάθε μέλος, ενώ η δεύτερη, κρατείται στον προσωπικό φάκελο του κάθε μέλους στο ΚΑΠΗ μαζί με άλλες πληροφορίες σχετικά με τα ενδιαφέροντα του , τις δραστηριότητες που τον ενδιαφέρουν να λάβει μέρος, αλλά και την κατάσταση της υγείας του και την πιθανή ιατροφαρμακευτική αγωγή που ακολουθεί.

6.2.5.2 Γενικά στοιχεία των μελών των ΚΑΠΗ

Τα μέλη του Α΄ ΚΑΠΗ φτάνουν τα 700, εκ των οποίων 380 είναι γυναίκες και 320 άντρες. Είναι όλοι πάνω από 60 ετών. Δύο από τα μέλη, είναι άτομα κατάκοιτα και δέχονται την βοήθεια στο σπίτι από την οικογενειακή βοήθό του ΚΑΠΗ.

Το Β΄ ΚΑΠΗ ξεκίνησε την λειτουργία του το 1995,τα μέλη φτάνουν τα 410 112 είναι γυναίκες και οι άντρες φτάνουν τους 298. Κανένα από τα μέλη του δεν χρειάζεται βοήθεια στο σπίτι αλλά έχει 3 άπορα μέλη τα οποία παίρνουν οικονομική βοήθεια από το ΚΑΠΗ, με την μορφή κουπονιών , των οποίων η αξία ανάλογα με την περίπτωση ξεκινάει από 10.000 δρχ. έως και 25.000 δρχ.

και εξαργυρώνονται σε είδος από ένα συγκεκριμένο σούπερ μάρκετ της περιοχής.

Το Γ΄ ΚΑΠΗ είναι το πιο πρόσφατο σε λειτουργία, ξεκίνησε το 1997, τα μέλη του φτάνουν τα 250, εκ' των οποίων 135 είναι γυναίκες και 115 οι άντρες. Σ' αυτό το ΚΑΠΗ υπάρχουν 2 άτομα που δέχονται βοήθεια στο σπίτι, όχι όμως επειδή είναι κατάκοιτα, αλλά η βοήθεια που τους δίνεται είναι στα ψώνια και στις δουλείες του σπιτιού.

6.2.6 Η ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΩΝ ΚΑΠΗ

Τα ΚΑΠΗ διοικούνται από επταμελές Διοικητικό Συμβούλιο και ισάριθμα αναπληρωματικά μέλη.

Έτσι το Διοικητικό Συμβούλιο απαρτίζεται :

- Τον κάθε φορά Δήμαρχο ή Αντιδήμαρχο που ορίζει ο Δήμαρχος, ως πρόεδρο.
- Ένας Δημοτικός Σύμβουλος, που ορίζεται με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου.
- Ένα αιρετό μέλος του ΚΑΠΗ, που εκλέγεται ανάμεσα στα μέλη του, απ' αυτά.
- Ένας κοινωνικός λειτουργός, υπάλληλος του ΥΥΠΚΑ, που ορίζεται από το Υπουργείο.
- Ένας δημότης, που προτείνει ο Δήμαρχος ανάμεσα σε πρόσωπα τα οποία ασχολούνται με ανθρωπιστικά επαγγέλματα και ορίζεται με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου.
- Ένας αιρετός εκπρόσωπος των εργαζομένων στο ΚΑΠΗ.
- Ένας εκπρόσωπος των τοπικών συλλόγων των συνταξιούχων.

Από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, εκλέγονται στην αρχή κάθε δημοτικής περιόδου, ο Αντιπρόεδρος και ο Γραμματέας αυτού.

Το αιρετό μέλος του ΚΑΠΗ και ο εκπρόσωπος των εργαζομένων εκλέγονται ύστερα από εκλογές που γίνονται παράλληλα με τις δημοτικές κάθε τέσσερα χρόνια.

6.2.6.1 Αρμοδιότητες Του Διοικητικού Συμβουλίου Του ΚΑΠΗ

Το Διοικητικό Συμβούλιο φροντίζει για να επιτευχθεί ο σκοπός του ΚΑΠΗ, διαχειρίζεται την περιουσία του και γενικά τα συμφέροντά του και διοικεί, εποπτεύει και ελέγχει όλη τη λειτουργία του που την καθορίζει το πρόγραμμα εξωιδρυματικής προστασίας και οι σχετικές διατάξεις του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα, όπως ισχύουν κάθε φορά, σχετικά με τα δημοτικά και κοινοτικά πρόσωπα καθώς και τα διατάγματα και οι υπουργικές αποφάσεις που εκδίδονται σε εκτέλεσή τους και ο παρών κανονισμός του.

Το Δ.Σ. με απόφαση του μπορεί να αναθέτει σε μέλη του τη φροντίδα και επιμέλεια ορισμένων τομέων της δραστηριότητάς του. Μπορεί επίσης να συγκροτεί επιτροπές στις οποίες θα μετέχουν και ιδιώτες εθελοντές, που δεν είναι μέλη του, με σκοπό να φροντίζουν και να επιμελούνται συγκεκριμένους τομείς της δραστηριότητάς του.

6.2.6.2 Αρμοδιότητες Του Προέδρου Του ΔΣ

Ο Πρόεδρος του ΔΣ συγκαλεί το ΔΣ σε συνεδρίαση και προεδρεύει αυτού, προΐσταται στις υπηρεσίες του ΚΑΠΗ και ασκεί τη γενική εποπτεία και τον έλεγχο της λειτουργίας του, εκπροσωπεί το κέντρο νομικά και φροντίζει για τα συμφέροντα αυτού, σύμφωνα με τις διατάξεις των νόμων και με τις αποφάσεις του Δ.Σ. Εισηγείται στο Δ.Σ. τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για την άριστη εκτέλεση, λειτουργία και πρόοδο του κέντρου. Συντάσσει μαζί με το Δ.Σ. τον προϋπολογισμό κάθε χρόνο του κέντρου, καθώς και τον απολογισμό του και παραγγέλλει την πληρωμή των εξόδων του προϋπολογισμού και κάθε άλλη έκτακτη δαπάνη και φροντίζει για την τήρηση ακριβώς των διατάξεων που ισχύουν κάθε φορά και αναφέρονται στα δημοτικά και κοινοτικά νομικά πρόσωπα.

Εισηγείται στο Δ.Σ. τα θέματα που πρέπει να συζητηθούν και να ληφθούν πάνω σ' αυτά αποφάσεις, και εκτελεί αυτές.

Θεωρεί και υπογράφει όλα τα έγγραφα που εξέρχονται, τα αποδεικτικά στοιχεία των εισπράξεων, τα εντάλματα πληρωμών και τις μισθοδοτικές καταστάσεις του προσωπικού. Υπογράφει επίσης τα πρακτικά των συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου μαζί με το γραμματέα.

6.2.7 Συγκρότηση Και Οργάνωση Των Υπηρεσιών Α΄, Β΄, Γ΄, ΚΑΠΗ

Οι υπηρεσίες των ΚΑΠΗ διαρθρώνονται ως εξής:

A. Διοικητική Υπηρεσία

1. Γραφείο Κοινωνικής Λειτουργού
2. Γραμματειακή Υποστήριξη

B. Υγειονομική Υπηρεσία

1. Γραφείο Ιατροφαρμακευτικής Περιθαλψης
2. Γραφείο Φυσιοθεραπείας
3. Γραφείο Εργοθεραπείας

6.2.8 Προσωπικό Α΄, Β΄, Γ΄, ΚΑΠΗ Γαλατσίου

Στον παρακάτω πίνακα παρουσιάζεται το Προσωπικό και των τριών ΚΑΠΗ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ Α' Β' Γ' ΚΑΠΗ ΓΑΛΑΤΣΙΟΥ

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ	Α΄ ΚΑΠΗ		Β΄ ΚΑΠΗ		Γ΄ ΚΑΠΗ	
	ΜΟΝΙΜΟΙ	ΣΥΜΒ/ΧΟΙ	ΜΟΝΙΜΟΙ	ΣΥΜΒ/ΧΟΙ	ΜΟΝΙΜΟΙ	ΣΥΜΒ/ΧΟΙ
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ	1					
ΓΙΑΤΡΟΣ		1				
ΦΥΣΙΟΘ/ΤΕΣ	1	1				
ΕΡΓ/ΤΕΣ		1				
ΚΟΙΝ. ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΙ	1		1		1	
ΝΟΣ/ΤΕΣ	1					
ΟΙΚ.ΒΟΗΘΟΙ		1				
ΣΥΝΟΛΑ	4	4	1		1	

Πηγή: Δήμος Γαλατσίου / Υπηρεσία Κοινωνικής Πρόνοιας

- Και στα τρία ΚΑΠΗ το μόνιμο προσωπικό απαρτίζεται από τις Κοινωνικές Λειτουργούς.
- Ο Γιατρός είναι κοινός και για τα τρία κέντρα. Δουλεύει με σύμβαση ορισμένου χρόνου και επισκέπτεται τα άλλα κέντρα δύο φορές την εβδομάδα.
- Η οικογενειακή βοηθός εξυπηρετεί τα μέλη και των τριών κέντρων
- Το Β΄ και Γ΄ Κέντρο καλύπτουν τις ανάγκες τους σε εργοθεραπεία με τον εργοθεραπευτή του πρώτου.
- Το ίδιο συμβαίνει και με την φυσιοθεραπεία, αφού το φυσιοθεραπευτήριο στεγάζεται στο Α΄ ΚΑΠΗ και τα μέλη των άλλων δύο εξυπηρετούνται από εκεί. Η μία φυσιοθεραπεύτρια , επισκέπτεται από μια φορά την εβδομάδα το κάθε κέντρο (Β΄ και Γ΄) .
- Στο Β΄ και Γ΄ ΚΑΠΗ, την γραμματειακή υποστήριξη, την έχουν αναλάβει οι Κοινωνικοί Λειτουργοί.

6.2.8.1 Καθήκοντα Προσωπικού

Ο τρόπος πρόσληψης και τα τυπικά προσόντα του προσωπικού που στελεχώνει τα ΚΑΠΗ ρυθμίζονται από τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.

Οι αρμοδιότητες του προσωπικού των Α΄, Β΄, Γ΄ ΚΑΠΗ είναι:

Αρμοδιότητες κοινωνικού λειτουργού

Γενική διοικητική ευθύνη της εύρυθμης λειτουργίας του ΚΑΠΗ θα έχει η αρχαιότερη κοινωνική λειτουργός. Οι κοινωνικοί λειτουργοί θα:

- Α. Συνεργάζονται με τα μέλη με σκοπό να συμβάλλουν στην αντιμετώπιση τυχόν ψυχολογικών, ατομικών ή οικογενειακών προβλημάτων σεβόμενος την προσωπικότητα και την αξιοπρέπεια του μέλους.
- Β. Συνεργάζονται με το υπόλοιπο προσωπικό του κέντρου και έχουν την διοικητική ευθύνη της εύρυθμης λειτουργίας των υπηρεσιών του κέντρου που αποσκοπούν στην καλύτερη εξυπηρέτηση των προστατευόμενων μελών.
- Γ. Συνεργάζονται με τη διοίκηση του κέντρου και έχουν την ευθύνη για την οργάνωση, εκπαίδευση και αξιοποίηση των εθελοντών καθώς και τη διοικητική παρακολούθηση της πρακτικής άσκησης των σπουδαστών των παρά ιατρικών επαγγελματιών που τυχόν θα εκπαιδεύονται στο κέντρο.
- Δ. Έχουν την ευθύνη της επικοινωνίας με τους τοπικούς παράγοντες και της

κοινότητας που λειτουργεί το κέντρο με σκοπό τη διαφώτιση και συμμετοχή στο πρόγραμμα.

Ε. Οργανώνουν τις διάφορες εκδηλώσεις ψυχαγωγικές, μορφωτικές κ.λ.π., στα πλαίσια καλής συνεργασίας με τους δημότες ή ιδιώτες εθελοντές, εφόσον υπάρχουν ή τα μέλη και γενικά αντιμετωπίζουν κάθε έκτακτο θέμα που αφορά τη λειτουργία του κέντρου.

Αρμοδιότητες Ιατρού

Ο ιατρός επισκέπτεται μια- δυο φορές την εβδομάδα, ανάλογα με τον αριθμό και τις ανάγκες των μελών του κέντρου. Συνήθως είναι παθολόγος. Η παροχή ιατρικής φροντίδας ή παραπομπή μελών σε άλλες ειδικότητες, η σύσταση για παρακλινικές εξετάσεις και οδηγίες για φαρμακευτική αγωγή καθώς και επίσκεψη στο σπίτι σε έκτακτες περιπτώσεις, είναι οι κύριες αρμοδιότητές του.

Αρμοδιότητες νοσηλεύτριας

Α. Να βοηθά το γιατρό τις ημέρες και τις ώρες που λειτουργεί το ιατρείο.

Β. Μαζί με το γιατρό έχει την ευθύνη για τη φύλαξη και διαχείριση του φαρμακευτικού και υγειονομικού υλικού του κέντρου.

Γ. Επισκέπτεται με εντολή γιατρού μέλη στο σπίτι τους και παρέχει νοσηλευτικές φροντίδες και οδηγίες.

Δ. Επισημαίνει τις περιπτώσεις των μελών που χρειάζονται οδηγίες και παρέχει πληροφορίες σχετικά με θέματα ατομικής και δημόσιας υγείας.

Αρμοδιότητες φυσιοθεραπευτή

Ο φυσιοθεραπευτής μετά από γραπτή εντολή του γιατρού εφαρμόζει φυσιοθεραπευτική αγωγή στα μέλη του κέντρου που έχουν ανάγκη από αυτήν. Φυσιοθεραπευτική αγωγή μπορεί να εκτελεστεί στο σπίτι των μελών σε έκτακτες και ειδικές ανάγκες που κρίνει ο γιατρός.

Αρμοδιότητες οικιακών Βοηθών

Οι οικιακοί βοηθοί προσφέρουν τις υπηρεσίες τους κυρίως στο σπίτι των μελών, για τις περιπτώσεις που ζουν μόνοι τους κι έχουν ιδιαίτερες ανάγκες βοήθειας. Η βοήθεια συνίσταται στην παροχή υπηρεσιών μέσα στο σπίτι, όπως μαγείρεμα κ.λ.π. Επίσης μεριμνούν για την καθαριότητα και τον ευπρεπισμό των χώρων του ΚΑΠΗ, καθώς και την λειτουργία της καντίνας.

Αρμοδιότητες γραμματέων

- α) Η διεξαγωγή της εν γένει γραφικής υπηρεσίας του Κέντρου, όπως τη τήρηση πρωτοκόλλου αλληλογραφίας, των πρακτικών του Δ Σ
- β) Η διεξαγωγή της ταμειακής εργασίας και εν γένει της οικονομικής διοικήσεως κι διαχειρίσεως του κέντρου.

6.2.9 Παρεχόμενες Υπηρεσίες Από Τα ΚΑΠΗ

Α)Υπηρεσία Προληπτικής Ιατρικής

Το προσωπικό της Ιατρικής υπηρεσίας αποτελείται από τον γιατρό και την νοσηλεύτρια .

Στα πλαίσια του προγράμματος αυτού παρέχονται οι εξής υπηρεσίες:

- Λήψη αρτηριακής πίεσης και σφίξεων
- Μέτρηση σακχάρου αίματος και ούρων
- Χορήγηση ενδομυϊκών ενέσεων
- Αντιγριπτικός εμβολιασμός
- Μέτρηση οπτικής οξύτητας
- Μέτρηση λίπους σώματος
- Παροχή Α΄ Βοηθειών, περιποίηση και αλλαγή τραύματος
- Προληπτικός γυναικολογικός έλεγχος (ψηλάφηση μαστού, test Pap)
- Αιμοδοσία
- Ομιλίες για διάφορα ιατρικά θέματα
- Εκπαίδευση και διδασκαλία με ομάδες (π.χ. καρδιοπαθών, σακχαροδιαβητικών)

- Κατ' οίκον επισκέψεις
- Ιατρική εξέταση και συνταγογράφηση φαρμάκων

Β) Πρόγραμμα Φυσιοθεραπείας

Στο Α΄ ΚΑΠΗ στεγάζεται το φυσιοθεραπευτήριο. Λειτουργεί οργανωμένο, σε καθημερινή βάση και απαιτείται παραπτεμπτικό από το γιατρό.

Η φυσιοθεραπεία αποβλέπει στη διατήρηση της σωματικής υγείας των ατόμων της τρίτης ηλικίας άμεσα, ενώ έμμεσα συμβάλλει στην ψυχολογική υποστήριξη και ισορροπία .

Εφαρμόζεται πρόληψη, συντήρηση, αποθεραπεία και βελτίωση σε παθήσεις του μυοσκελετικού, του νευρικού και του καρδιαγγειακού συστήματος.

Του φυσιοθεραπευτηρίου προϊστάται η μόνιμη φυσιοθεραπεύτρια, η οποία είναι η υπεύθυνη για την λειτουργία του.

Γ) Πρόγραμμα Κοινωνικής Υπηρεσίας

Σκοπός της Κοινωνικής υπηρεσίας είναι η πρόληψη και η επίλυση προβλημάτων κοινωνικών, ψυχολογικών αλλά και ατομικών, τόσο των ίδιων των μελών, όσο και των οικογενειών τους.

Η Τρίτη ηλικία όντως ευαίσθητη με όλα τα προβλήματα υγείας που προκύπτουν, έρχεται αντιμέτωπη πολύ συχνά με το φαινόμενο του "Κοινωνικού Αποκλεισμού" από το ευρύ κοινωνικό σύνολο, αλλά ακόμα και μέσα στην ίδια την οικογένεια τους.

Ο κυκλοθυμισμός είναι οξυμένος σ΄ αυτή την ηλικία και τα ψυχολογικά προβλήματα με τα οποία έρχονται αντιμέτωποι είναι πολύπλοκα και πολλά.

Ο ρόλος της κοινωνικής λειτουργού είναι πολυδιάστατος και φυσικά ιδιαίτερα σημαντικός για την υποστήριξη και την ενίσχυση του ηθικού των μελών.

Οι Υπηρεσίες που παρέχει είναι οι παρακάτω:

Δ) Κοινωνική Εργασία κατά άτομο

Στα πλαίσια της κοινωνικής εργασίας η κοινωνική λειτουργός, χρειάζεται αρκετές φορές να κάνει επισκέψεις στα σπίτια των ηλικιωμένων και μέσα από πολύωρες συζητήσεις να προσφέρει ψυχολογική και συναισθηματική στήριξη στους ίδιους και τις οικογένειές τους. Ας μην ξεχνάμε πόσο δύστροποι και ιδιόρρυθμοι γίνονται οι άνθρωποι σ' αυτή την ηλικία, δημιουργώντας προβλήματα στα υπόλοιπα μέλη της οικογένειας, που πραγματικά αδυνατούν να τα αντιμετωπίσουν από μόνοι τους. Σε τέτοιου είδους περιπτώσεις, ο ρόλος της κοινωνικής λειτουργού κρίνεται καταλυτικός και απαραίτητος.

Ε) Κοινωνική Εργασία με Ομάδες

Οι ηλικιωμένοι οργανώνονται σε ομάδες όπου ο ρόλος της κοινωνικής λειτουργού είναι να βοηθά τις ομάδες ως προς την οργάνωση τους και τον συντονισμό, ενώ παράλληλα να εμπυχώνει τα μέλη να συνεχίζουν το έργο που έχουν αναλάβει κάθε φορά (πχ συγκέντρωση χρημάτων για την πραγματοποίηση μιας εκδρομής, το κλείσιμο των πούλμαν των ξενοδοχείων κλπ) δίνοντας τους το εύνασμα να λειτουργούν όσο πιο θετικά.

ΣΤ) Κοινωνική Εργασία με την Κοινότητα

Στο πλαίσιο της εργασίας με την κοινότητα, αναπτύσσονται συνεργασίες με τοπικούς παράγοντες με διάφορες υπηρεσίες του δήμου, που σκοπό έχουν τόσο την ενημέρωση και συμμετοχή των ηλικιωμένων σε διάφορα προγράμματα και συνεργασίες με πολιτιστικούς- και όχι μόνο- συλλόγους, όσο και στην ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των υπολοίπων μελών του κοινωνικού συνόλου, για την ικανότητα των ηλικιωμένων, στο να προσφέρουν έργο ακόμα στην κοινότητα, στα πλαίσια των δυνατοτήτων τους. Επίσης συνεργάζονται με κρατικούς φορείς και υπηρεσίες για την βελτίωση

της θέσης των ηλικιωμένων και την ενίσχυσή τους.

Ζ) Κοινωνικές Έρευνες με Θέματα που Αφορούν τους Ηλικιωμένους

Στα πλαίσια αυτής της εργασίας πραγματοποιούνται ομιλίες από ειδικούς, πάνω σε θέματα ιατρικά, πρόληψης, αλλά και άλλα γενικότερου κοινωνικού ενδιαφέροντος, όπως οι δυσκολίες που αντιμετωπίζουν άλλες μειονεκτούντες ομάδες και η αντιμετώπιση αυτών. Στη φάση αυτή η ανταπόκριση και το ενδιαφέρον που εκδηλώνουν οι ηλικιωμένοι για συμπαράσταση και ενίσχυση άλλων μελών της κοινωνίας ενθαρρύνει τους ίδιους στο να συνεχίζουν να ανταποκρίνονται ενεργά, δίνοντας τους την ικανοποίηση της προσφοράς σε συνανθρώπους τους. Τέλος η Κοινωνική Λειτουργός είναι υπεύθυνη για την καλή λειτουργία όλου του Κέντρου και υπεύθυνη συντονισμού όλων των υπηρεσιών.

Η) Πρόγραμμα Οικογενειακής Βοήθειας στο Σπίτι

Ένα άλλο πρόγραμμα (Υπηρεσία των ΚΑΠΗ), είναι αυτή της βοήθειας στο σπίτι. Στο πρόγραμμα αυτό παίρνουν μέρος μόλις τέσσερα άτομα τα οποία είναι κατάκοιτα.

Σκοπός του προγράμματος αυτού είναι ο εντοπισμός μοναχικών μελών, ανασφάλιστων ή απόρων και έπειτα η κοινωνική λειτουργός και η Οικογενειακή βοηθός αναλαμβάνουν να ανακουφίσουν τα μέλη αυτά. Η οικογενειακή βοηθός παρέχει κατ' οίκον βοήθεια (ψώνια, ελαφρύ μαγείρεμα, καθαριότητα κλπ), ενώ η κοινωνική λειτουργός αναλαμβάνει να βοηθήσει το μοναχικό μέλος να ενταχθεί στην κοινότητα του κέντρου.

Προς το παρόν η συχνότητα παρουσίας της οικογενειακής βοηθού, είναι μια φορά την εβδομάδα για κάθε ένα από τα τέσσερα άτομα που εξυπηρετούνται από το πρόγραμμα αυτό.

Σημειώνουμε πως το πρόγραμμα "Βοήθεια στο σπίτι", εντάσσεται στο κεντρικό πρόγραμμα του Υπουργείου Υγείας και Πρόνοιας, λόγω αδυναμίας του δήμου να παρέχει τους απαιτούμενους πόρους για την υλοποίηση του προγράμματος.

Θ) Δημιουργία Ομάδων Μέσα στα ΚΑΠΗ

Στα πλαίσια των ομάδων που αναπτύσσονται στα ΚΑΠΗ, -όπως η ομάδα ζωγραφικής , χειροτεχνίας αγγειοπλαστικής και διάφορες άλλες , οι οποίες δημιουργούνται σύμφωνα με τα ενδιαφέροντα των μελών για να περνούν δημιουργικά το χρόνο τους μέσα στους χώρους των ΚΑΠΗ, κατά τις συναντήσεις τους- αξίζει να σημειωθεί η ομάδα "αυτενέργειας και αυτοβοήθειας".

Σκοπός των ομάδων αυτενέργειας είναι η επαναδραστηριοποίηση και επανένταξη κάθε μέλους, αλλά και η ανάπτυξη ειδικών ενδιαφερόντων, όπου μέσα από τη δημιουργική απασχόληση επανακτούν τα χαμένα ψυχικά αποθέματα για δράση και ζωή.

Η ομάδες αυτενέργειας βοηθούν σημαντικά το έργο των κοινωνικών λειτουργών, αφού τα ικανά μέλη αναλαμβάνουν την φροντίδα συνομήλικων τους στο σπίτι (καθαριότητα, ψώνια, παρέα), αλλά και την συγκέντρωση και διάθεση υλικών και χρηματικών πόρων σε όσους αδυνατούν. Με αυτό τον τρόπο αποκτούν αυτοπεποίθηση νιώθοντας πως μπορούν ακόμα να προσφέρουν με το δικό τους τρόπο υπηρεσία στους συνανθρώπους τους.

6.2.10 Οικονομικοί Πόροι των ΚΑΠΗ

Τα ΚΑΠΗ επιχορηγούνται από τον δήμο ετησίως και οι υπόλοιποι πόροι τους προέρχονται από δωρεές κληρονομίες και συνδρομές.

Ενδεικτικά παραθέτουμε τους πίνακες Γενικών Εσόδων και Εξόδων για το έτος 1999. Δυστυχώς παρόλες τις προσπάθειές μας δεν καταφέραμε να βρούμε περισσότερα στοιχεία για τα οικονομικά των ΚΑΠΗ του δήμου Γαλασιού, καθώς επίσης και για το οικονομικό έτος 2000.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΞΟΔΩΝ (ΠΛΗΡΩΘΕΝΤΑ) 2000

ΕΞΟΔΑ	60849073
ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ	5842293
ΣΥΝΟΛΑ	66691366

Πηγή: Δήμος Γαλασιού / Οικονομική Υπηρεσία

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΣΟΔΩΝ 2000

ΕΙΔΟΣ ΕΣΟΔΩΝ	ΒΕΒΑΙΩΘΕΝΤΑ	ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ
ΤΑΚΤΙΚΑ	63440000	63440000
ΕΚΤΑΚΤΑ	1805504	1805504
ΧΡΗΜΑΤ.ΥΠΟΛΟΙΠΟ	1445862	1445862
ΣΥΝΟΛΑ	66691366	66691366

Πηγή: Δήμος Γαλατσίου / Οικονομική Υπηρεσία

6.3 ΛΟΙΠΕΣ ΔΟΜΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

6.3.1. Πρόγραμμα Οικονομικής Βοήθειας Σε Απόρους

Το πρόγραμμα έχει ξεκινήσει στο δήμο Γαλατσίου από το 1990. Σκοπός του προγράμματος είναι η οικονομική ενίσχυση των απόρων και των ανασφάλιστων πολιτών του Δήμου.

Η επιλογή ένταξης στο πρόγραμμα γίνεται ύστερα από αίτηση στην επιτροπή πρόνοιας του προγράμματος, η οποία απαρτίζεται από πέντε μέλη, όλοι δημοτικοί σύμβουλοι. Η επιτροπή παραπέμπει την έρευνα σε κοινωνική λειτουργό. Λόγω έλλειψης κοινωνικού λειτουργού στο δήμο την έρευνα αναλαμβάνει μία από τις κοινωνικές λειτουργούς των ΚΑΠΗ. Η έρευνα γίνεται με προσωπική συνάντηση των αιτούντων με την κοινωνική λειτουργό κατ' οίκον ή συνέντευξη στο χώρο των ΚΑΠΗ. Η κοινωνική λειτουργός καταθέτει τα στοιχεία στην επιτροπή πρόνοιας, η οποία είναι αρμόδια για να αποφασίσει αν θα την κάνει δεκτή ή θα την απορρίψει.

Το ποσό της ενίσχυσης κυμαίνεται από 10.000 δρχ έως και 25.000 δρχ ανάλογα με την περίπτωση. Το ποσό καταβάλλεται μηνιαίως με την μορφή επιταγής η οποία εξαργυρώνεται σε είδος από συγκεκριμένο super market της περιοχής. Αυτή τη στιγμή τα άτομα που επιδοτούνται από το πρόγραμμα μαζί με τα 14 άτομα από τα δύο ΚΑΠΗ φτάνουν τα 100.

6.3.2 Σύλλογος «Ζωή Και Δημιουργία»

Κέντρο Απασχολήσης Ατόμων Με Ειδικές Ανάγκες (ΑΜΕΑ)

Το κέντρο ιδρύθηκε το 1995 αρχικά ως ένας χώρος άθλησης των ατόμων με ειδικές. Σε ένα χώρο γυμναστηρίου μισθωμένο από το δήμο με αρμόδιο επίβλεψης έναν γυμναστή από τη Γραμματεία Νέας Γενιάς και Αθλητισμού.

Αρχικά ο σύλλογος ξεκίνησε ως ιδιωτική πρωτοβουλία από τους γονείς και κηδεμόνες των ατόμων με ειδικές ανάγκες . Ύστερα από δύο χρόνια και έπειτα από επαφές με τον δήμο το κέντρο στεγάστηκε στη οδό Ήβης 22 σε ένα χώρο 120 τμ .

Το προσωπικό του κέντρου απαρτίζεται από μία κοινωνική λειτουργό, μία γυμνάστρια και δύο ακόμα γυμναστές από την Γραμματεία Νέας Γενιάς και Αθλητισμού. Η συνεισφορά του δήμου περιορίζεται στην πληρωμή των λογαριασμών, των ενοικίων, στα έξοδα συντήρησης του χώρου καθώς επίσης και στην αμοιβή της μίας γυμνάστριας. Όσο για την αμοιβή της Κοινωνικής λειτουργού και της μιας γυμνάστριας (που θεωρούνται και το μόνιμο προσωπικό του φορέα) καταβάλλεται από την Γεν. Γραμ. Νεας Γενιάς και Αθλητισμού κάθε δύο χρόνια.

Το κέντρο λειτουργεί από Δευτέρα έως Παρασκευή από τον μήνα Οκτώβριο έως και τα μέσα Ιουνίου. Ο αριθμός των ατόμων που ανήκουν στο σύλλογο φτάνει τα 50 και οι ηλικίες κυμαίνονται από οχτώ ετών ως και 45. Εξαιτίας της έλλειψης εξειδικευμένου προσωπικού αλλά και του περιορισμένου χώρου, δεν υπάρχει ομαδοποίηση κατά ηλικία. Αυτό δυσχεραίνει ακόμα περισσότερο το έργο του προσωπικού.

Τα άτομα επισκέπτονται το σύλλογο δύο ή τρεις φορές την εβδομάδα όπου απασχολούνται σε προγράμματα άθλησης, ζωγραφικής, χειροτεχνίας, κλπ. Όσον αφορά το στάδιο της κοινωνικοποίησης, γίνονται επισκέψεις σε μουσειακούς χώρους, θέατρα, ταβέρνες. Ακόμα πραγματοποιούνται εκδρομές εντός και εκτός Αττικής. Δυστυχώς τέτοιου είδους ενέργειες γίνονται ύστερα από πρωτοβουλία του προσωπικού αφιερώνοντας ώρες από τον ελεύθερο χρόνο τους κυρίως τα Σαββατοκύριακα.

Η εθελοντική παρουσία είναι έντονη κυρίως από άτομα νεαρής ηλικίας

στα πλαίσια της πρακτικής τους άσκησης από διάφορες ειδικότητες (εργοθεραπευτές, ψυχολόγοι, λογοθεραπευτές), όμως η παρουσία τους συνήθως είναι προσωρινή πράγμα που δημιουργεί ελλείψεις πολύ συχνά .

Εκτός από τις επιχορηγήσεις που δίνονται από την Γενική Γραμματεία. Νέας Γενιάς και αθλητισμού και το μικρό ποσοστό οικονομικής ενίσχυσης από τον δήμο από φέτος καθιερώθηκε η μηνιαία συνδρομή των 10.000 δρχ από τους γονείς και κηδεμόνες των μελών.

Τα μέλη εισέρχονται στο σύλλογο έπειτα από υποβολή αίτησης, καθώς και τα απαραίτητα δικαιολογητικά από παθολόγο, μετά από ιατρική διάγνωση, που βεβαιώνει την ικανότητα γύμνασης. Το ιστορικό του κάθε μέλους φυλάσσεται στο κέντρο από την Κοινωνική Λειτουργό στον προσωπικό του φάκελο και κρατείται απόρρητος.

Οι κυριότερες δυσκολίες όπως τις επισήμανε η κοινωνική λειτουργός με την οποία ήρθαμε σε επαφή για την συγκέντρωση των στοιχείων που παραθέτουμε, προέρχονται από την σοβαρότατη στενότητα οικονομικών πόρων και λοιπού εξοπλισμού, την ανεπάρκεια του χώρου για την κάλυψη των 50 μελών, το μη καταρτισμένο προσωπικό και φυσικά η έλλειψη μόνιμου προσωπικού. Για να δώσουμε μια εικόνα σχετικά με το πρόβλημα έλλειψης προσωπικού θα αναφέρουμε απλά πως η κοινωνική λειτουργός παράλληλα με τις αρμοδιότητές της αναλαμβάνει και διοικητικά καθήκοντα όπως επίσης και καθήκοντα κινησιοθεραπευτή, λογοθεραπευτή κοκ.

Αν και ο βασικός σκοπός τέτοιου είδους προγραμμάτων είναι η παρέμβαση ολοκληρωμένων δράσεων για να άρουν τα εμπόδια που δεν επιτρέπουν την ένταξη των ΑΜΕΑ στην αγορά εργασίας και παράλληλα να τους προσφέρουν τα απαραίτητα εφόδια ώστε να βρεθούν –στο μέτρο του δυνατού – σε ίση θέση με το υπόλοιπο κοινωνικό σύνολό, τελικά αυτό που φαίνεται να συμβαίνει είναι η μερική απασχόληση των ΑΜΕΑ σε ένα χώρο πράγμα που διευκολύνει μεν τις οικογένειές τους, αλλά σε καμία περίπτωση δεν θα χαρακτηριζόταν επαρκές και μέσα στα πλαίσια των στόχων.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Ύστερα από μία όσο το δυνατόν καλύτερη προσέγγιση των όρων "Κράτος Πρόνοιας" και "Κοινωνική Πολιτική", συμπεραίνουμε πως η Κοινωνική Πολιτική διαμορφώνεται καθ' όλη την ιστορία της στη βάση συγκεκριμένων δεδομένων .

Η παραδοσιακή αντίληψη για την Κοινωνική Πρόνοια που επικρατούσε μέχρι τα μέσα του 20^{ου} αιώνα - ότι πρέπει να προορίζεται σ' αυτούς που δεν διαθέτουν τους οικονομικούς πόρους να καλύψουν οι ίδιοι τις ανάγκες τους- είναι καιρός πια να ξεπεραστεί. Τα νέα δεδομένα απαιτούν επαναπροσδιορισμό της φύσης, της δομής και του ρόλου της κοινωνικής προστασίας και πολιτικής. Οι μετασχηματισμοί στο χώρο της εργασίας, η διεθνοποίηση της οικονομίας, η μεταβολή του οικονομικού ρόλου του κράτους, οι δημογραφικές αλλαγές, οι μεταβολές στην οικογένεια, η χρήση των νέων τεχνολογιών, οι νέες μορφές απασχόλησης κλπ, αποτελούν τη βάση της νέας εποχής, πάνω στην οποία πρέπει να βασιστεί και να αναπτυχθεί το νέο μοντέλο της κοινωνικής πολιτικής, το οποίο θα πρέπει να καλύπτει τις ανάγκες του συνόλου του πληθυσμού χωρίς όμως να αγνοεί τις ομάδες εκείνες ατόμων, που έχουν ανάγκη από αυξημένη βοήθεια.

Για επιτευχθεί αυτός ο νέος στόχος, χρειάζεται η συντονισμένη βοήθεια όλων εκείνων των φορέων άσκησης κοινωνικής πολιτικής, τόσο σε επίπεδο κεντρικό όσο και τοπικό. Το κράτος, η Τοπική Αυτοδιοίκηση αλλά και ο ιδιωτικός τομέας, πρέπει να αναλάβουν ο καθένας τον ιδιαίτερο ρόλο του μέσα σε αυστηρά θεσμοθετημένο πλαίσιο προκειμένου να αποφευχθούν επικαλύψεις αλλά και κενά στην διενέργεια των καθηκόντων, έτσι ώστε να πάψει η άσκηση κοινωνικής πολιτικής, να αποτελεί έναν κατακερματισμένο ανοργάνωτο τομέα, εξυπηρέτησης οικονομικών και πολιτικών συμφερόντων.

Δεδομένου ότι βαδίζουμε ολοταχώς προς την Ευρωπαϊκή ολοκλήρωση και ότι από κάποια στιγμή και έπειτα, η Εθνική Κοινωνική Πολιτική των χωρών μελών θα αντικατασταθεί σε Ευρωπαϊκή Κοινωνική Πολιτική, οι προσπάθειές μας για κοινωνική αναδιοργάνωση θα πρέπει να συντονιστούν με αυτές της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οι κοινωνικές δομές των δύο δήμων που εξετάσαμε, παρουσιάζονται ελλιπείς και με κακή οργάνωση. Και στις δύο περιπτώσεις οι φορείς που ασκούν κοινωνικές δραστηριότητες, δεν φαίνεται να κατανοούν ούτε την αναγκαιότητα ύπαρξης ολοκληρωμένων προγραμμάτων Κοινωνικής Πολιτικής, αλλά ούτε κατέχουν την επαγγελματική και γνωσιακή εμπειρία που θα τους οδηγούσε σε πιο αποτελεσματικές δράσεις, στις όποιες προσπάθειες γίνονται για την κάλυψη των κοινωνικών αναγκών των δημοτών τους. Φαίνεται λοιπόν να περιορίζονται σε ήδη γνωστές δομές παροχής κοινωνικών αγαθών, αφήνοντας ανεκμετάλλετες τις ευκαιρίες που τους δίνονται (Ευρωπαϊκά Προγράμματα), για αναμόρφωση και αναβάθμιση της ποιότητας των κοινωνικών υπηρεσιών που παρέχουν.

Οι κοινωνικές δομές τους είναι φτωχές χωρίς να προσφέρουν δραστικά αποτελέσματα, ιδιαίτερα στον δήμο Αχαρνών όπου τα προβλήματα είναι πολλαπλά. Ενδεικτικά αναφέρουμε την περίπτωση των Αθίγγανων οι οποίοι αντιμετωπίζονται με ρατσιστικό τρόπο από τις δημοτικές αρχές αλλά και από τους συνδημότες τους.

Ειδικότερα μετά τον σεισμό του 1999, όπου τα προβλήματα και οι ελλείψεις αυξήθηκαν, φαίνεται πως οι ενέργειες αποκατάστασης των σεισμόπληκτων οικογενειών χαρακτηρίζονται από απίστευτη βραδύτητα.

Όσο για το δήμο Γαλασίου, η δημοτική αρχή παρουσιάζεται αναποτελεσματική και αδιάφορη για ανανέωση και ενίσχυση των δραστηριοτήτων που αφορούν σε κοινωνικά έργα. Ακόμα και στο σημείο που θα έπρεπε να απαιτήσει από την πολιτεία, στήριξη για την αύξηση ειδικευμένου προσωπικού που στελεχώνει τις δομές των ΚΑΠΗ και των ΑΜΕΑ, αρκείται στην υπάρχουσα κατάσταση αφήνοντας τη διαιωνίζεται.

Η συνολική εικόνα που παρουσιάζουν οι δύο δήμοι αφήνει την εντύπωση "προχειρότητας", όπου οι όποιες ενέργειες γίνονται για περαιτέρω έρευνα των ουσιαστικών προβλημάτων και των τρόπων επίλυσης τους, βασίζονται στις πρωτοβουλίες και τη δουλειά μεμονωμένων εργαζομένων οι οποίοι έρχονται καθημερινά αντιμέτωποι με πληθώρα εμποδίων και ανασταλτικών παραγόντων, που τις περισσότερες φορές πηγάζουν από την αδιαφορία των ίδιων συναδέλφων τους. Το γεγονός ότι δε δίνονται οι ευκαιρίες σε νέους ανθρώπους, οι οποίοι και τις γνώσεις αλλά και την όρεξη για δουλειά διαθέτουν, οφείλεται κατά κύριο λόγο στην "δημοσιουπαλληλική"

νοοτροπία των συναδέλφων τους , και αποτελεί χαρακτηριστικό γνώρισμα της Ελληνικής πραγματικότητας.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- ❖ ΓΕΤΙΜΗΣ, Π. και ΓΡΑΒΑΡΗΣ, Δ. (επιμ.), Κοινωνικό Κράτος και Κοινωνική Πολιτική : Η σύγχρονη προβληματική, Θεμέλιο, Αθήνα 1993.
- ❖ ΓΕΤΙΜΗΣ, Π. και ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ, Ι., *Κοινωνική Πρόνοια: Μια γενική θεώρηση*, Έλλην, Αθήνα 1996 (2^η Έκδοση).
- ❖ ΔΟΛΑΜΟΓΚΑ, Β., *Δημόσιος τομέας και Κοινωνική Πολιτική*, Αφοί Σακκούλα, Αθήνα – Κομοτηνή 1985.
- ❖ ΕΕΤΑΑ, *Κοινωνική Πολιτική & Τοπική Αυτοδιοίκηση*, Αθήνα 1995.
- ❖ Ηλεκτρονική Εφημερίδα, «Galatsi News», Ιανουάριος 2001.
- ❖ ΙΑΤΡΙΔΗΣ, Δ., *Σχεδιασμός Κοινωνικής Πολιτικής : θεωρία και πράξη του Κοινωνικού Σχεδιασμού*, Gutenberg, Αθήνα 1990.
- ❖ ΊΔΡΥΜΑ ΣΑΚΗ ΚΑΡΑΓΙΩΡΓΑ, *Διαστάσεις της Κοινωνικής Πολιτικής σήμερα*, Αθήνα 1993.
- ❖ ΚΑΖΑΚΟΠΟΥΛΟΥ, Μ., *Η Κοινωνική Πρόνοια ως Επιστήμη*, Αθήνα 1964.
- ❖ ΚΟΝΙΑΡΗΣ, Θ., *Θέματα Κοινωνιολογίας και Κοινωνικής Πολιτικής*, Μ. Γιαπούλης και υιός, Θεσσαλονίκη 1995.
- ❖ ΚΡΕΜΑΛΗ, Κ., *Το Δικαίωμα του ατόμου για Κοινωνική Πρόνοια*, Αθήνα 1991.
- ❖ ΜΑΛΟΥΤΑΣ, Θ. και ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ, Δ., (επιμ.), *Προβλήματα ανάπτυξης του Κράτους Πρόνοιας στην Ελλάδα*, Εξάντας, Αθήνα 1988.
- ❖ ΠΑΤΡΑΣ, Λ., *Σχεδιασμός Κοινωνικής Πολιτικής*, Αφοί Σακκούλα, Αθήνα 1970.
- ❖ ΡΟΜΠΟΛΗΣ, Σ. και ΧΛΕΤΣΟΣ Μ., *Η Κοινωνική Πολιτική Μετά Την Κρίση Του Κράτους Πρόνοιας*, Παρατηρητής, Θεσσαλονίκη 1995.

- ❖ ΣΑΚΕΛΑΡΟΠΟΥΛΟΣ, Θ., *Ευρωπαϊκή Κοινωνική Πολιτική, Κριτική*, Αθήνα 1993.
- ❖ ΣΑΚΕΛΑΡΟΠΟΥΛΟΣ, Θ., *Η Μεταρρύθμιση του Κοινωνικού κράτους*, Κριτική, Αθήνα 1999.
- ❖ ΣΚΛΕ-ΤΕΔΚΝΑ, *Κοινωνικές Υπηρεσίες στην Τοπική Αυτοδιοίκηση*, Αθήνα 1993.
- ❖ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ, Π., *Κοινωνική Πρόνοια, μια γενική θεώρηση*, Έλλην, Αθήνα 1996.
- ❖ ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΥ, Ο., *Ζητήματα σύγχρονης Κοινωνικής Πολιτικής*, Gutenberg, Αθήνα 1996.
- ❖ ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΥ, Ο., *Κράτος Πρόνοιας: Ιδεολογικές αναζητήσεις και Ιδεολογικά πρότυπα*, Gutenberg, Αθήνα 1993.
- ❖ ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΥ, Ο., *Κράτος Πρόνοιας, Ιστορική Εξέλιξη – Σύγχρονες Θεωρητικές Προσεγγίσεις*, Gutenberg, Αθήνα 1990.
- ❖ ΤΟΛΙΑΣ, Γ., *Νομολογία – Ερμηνεία της Δημοτικής & Κοινοτικής Νομοθεσίας*, Θεσσαλονίκη 1977.
- ❖ ΧΤΟΥΡΗΣ, Σ., *Θεσμοί και ρυθμίσεις της Κοινωνικής Πολιτικής*, Πράξις, Αθήνα 1993.